

Briuselis, 2016 11 16
COM(2016) 731 final

2016/0357 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo sukuriama Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS) ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/794 ir (ES) 2016/1624

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Pagrindiniai faktai

Svarbiausias mūsų prioritetas – užtikrinti piliečių saugumą atviroje Europoje. Migracijos ir pabėgėlių krizių sukelta našta, taip pat įvairūs teroristiniai išpuoliai buvo rimtas išbandymas ES migracijos ir saugumo sistemoms. ES piliečiai tikisi efektyvaus Šengeno erdvės išorės sienos valdymo, kad būtų užkertamas kelias neteisėtai migracijai ir užtikrinamas didesnis vidaus saugumas¹. Išorės sienų valdymo efektyvumas yra būtina sąlyga siekiant užtikrinti laisvą judėjimą Šengeno erdvėje ir sudaryti palankesnes sąlygas kirsti ES išorės sienas judžiam pasaulyje. Kasmet ES piliečiai Šengeno sienas kerta apie 400 mln. kartų, o ES nepriklausančių šalių piliečiai – 200 mln. kartų.

Šiuo metu be vizos į Europos Sąjungą gali vykti apie 1,4 mlrd. žmonių iš maždaug 60 šalių visame pasaulyje. Taigi šiuo atžvilgiu ES yra patraukliausia kelionės tikslo vieta iš išsivysčiusių pasaulio šalių. Pagal abipusiškumo principą tai naudinga ir ES piliečiams, nes jiems lengviau be vizų keliauti į užsienį. Į Šengeno šalis vykstančių trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, skaičius toliau didės. Manoma, kad iki 2020 m. Šengeno sienas kertančių trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, skaičius padidės daugiau negu 30 proc. (nuo 30 mln. 2014 m. iki 39 mln. 2020 m.)². Šie skaičiai rodo, kad reikia sukurti sistemą, padedančią siekti tikslų, panašių į vizų režimo tikslus, t. y. nustatyti ir valdyti galimą ES besilankančių trečiųjų šalių piliečių keliamą neteisėtą migracijos ir saugumo riziką, tačiau ne taip griežtai ir atvykstantiems asmenims palankesniu būdu, atsižvelgiant į ES vizų liberalizavimo politikos tikslus.

2016 m. rugsėjo 14 d. Komisijos komunikate „Didesnis saugumas judžiam pasaulyje. Geresnis keitimasis informacija kovojant su terorizmu ir patikimesnės išorės sienos“³ patvirtinta būtinybė rasti tinkamą judumo užtikrinimo ir saugumo didinimo pusiausvyrą, kartu sudarant palankesnes sąlygas teisėtai atvykti į Šengeno erdvę be vizos. Vizų režimo liberalizavimas yra svarbi priemonė kuriant partnerystę su trečiosiomis šalimis, siekiant, be kita ko, užtikrinti, kad grąžinimo ir readmisijos sistemos būtų efektyvios, ir didinti ES patrauklumą verslui bei turizmui.

Priešingai nei trečiųjų šalių piliečių, kuriems taikomas vizos reikalavimas, atveju, kompetentingos sienos apsaugos ir teisėsaugos institucijos iki trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, atvykimo prie Šengeno sienos, turi mažai informacijos apie riziką, kurią jie gali kelti. Jeigu būtų galimybė gauti šią trūkstamą informaciją apie atvykstančius asmenis, kuriems netaikomas vizų reikalavimas, ir atlikti jų keliamos rizikos vertinimą, būtų gerokai patobulintos esamos priemonės, kuriomis siekiama išlaikyti ir stiprinti Šengeno erdvės saugumą, o atvykstantys asmenys, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, galėtų visapusiškai naudotis bevizio režimo teikiama nauda.

¹ Neseniai atliktos „Eurobarometro“ apklausos rezultatai rodo, kad 71 proc. respondentų ragino imtis daugiau veiksmų išorės sienų ir 82 proc. – kovos su terorizmu srityse (Europos Parlamento speciali „Eurobarometro“ apklausa, 2016 m. birželio mėn.).

² 2014 m. Europos Komisijos Vidaus reikalų GD techninis tyrimas dėl pažangiai valdomų sienų, skelbiamas adresu http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/smart-borders/index_en.htm. Baigti dialogai dėl vizų režimo liberalizavimo su įvairiomis ES kaimyninėmis šalimis (pateikti Komisijos pasiūlymai dėl Gruzijos, Ukrainos, Turkijos ir Kosovo).

³ COM(2016) 602 final.

Efektyvus ir integruotas išorės sienų valdymas, grindžiamas naujomis technologijomis ir visapusiška sąveikumo teikiama nauda, aprašytas komunikate „*Tvirtesnės ir pažangesnės sienų ir saugumo informacinės sistemos*“⁴. Į šį sienų valdymą taip pat atsižvelgiama persvarstyame pasiūlyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl ES atvykimo ir išvykimo sistemos (AIS)⁵. AIS pasiūlymu siekiama modernizuoti ES išorės sienas kertančių trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir išvykimo įrašų rinkimą ir registravimą. Be to, Komisija atliko galimybių studiją⁶, dėl Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (ETIAS) sukūrimo. Sistemoje ETIAS būtų renkama informacija iš trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, ir ji padėtų užtikrinti sąveikumą su AIS ir kitomis ES informacinėmis sistemomis informacijos ir technologinės infrastruktūros atžvilgiu. Siekiant užtikrinti didžiausią sąveikumą ir dalijimąsi ištekliais, AIS ir ETIAS turėtų būti plėtojamos ir įgyvendinamos kartu vienu metu. Tai, kad svarbu greitai sukurti Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemą, rugsėjo mėn. pranešime apie Sąjungos padėtį pabrėžė Komisijos Pirmininkas J.-C. Junckeris ir Komisija pranešė, kad iki 2016 m. lapkričio mėn. bus pateiktas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl šios sistemos sukūrimo.

Tokiomis aplinkybėmis ir po to, kai ETIAS buvo paminėta Bratislavos veiksmų gairėse⁷, 2016 m. spalio mėn. Europos Vadovų Taryba⁸ paragino Komisiją pateikti pasiūlymą sukurti ETIAS, pabrėždama, kad būtina „užtikrinti galimybę vykdyti išankstinius keliautojų, kuriems netaikomi vizos reikalavimai, saugumo patikrinimus ir prireikus neleisti jiems atvykti“.

ETIAS sukūrimo pagrindas

ETIAS bus automatinė sistema, kurios tikslas – nustatyti bet kokią riziką, susijusią su į Šengeno erdvę vykstančiais asmenimis, kuriems netaikomas vizos reikalavimas. Tokios šalys kaip JAV, Kanada ir Australija jau naudoja panašiomis sistemomis ir jas laiko svarbia savo saugumo sistemų dalimi, taigi daugelis europiečių šias sistemas jau pažįsta.

ETIAS bus renkama informacija apie šiuos keliautojus prieš jiems pradėdant kelionę, kad būtų galima iš anksto tvarkyti jų duomenis. Keliautojai galės būti tikri, kad jie galės sklandžiai kirsti sienas.

Integruoto sienų valdymo stiprinimas ir vidaus saugumo didinimas

Šiuo metu išankstinės informacijos apie prie Šengeno erdvės išorės sienos atvykstančius asmenis, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, negaunama. Tiek migracijos, tiek saugumo požiūriu akivaizdžiai būtina atlikti išankstinius patikrinimus, kad būtų nustatoma bet kokia rizika, susijusi su į Šengeno erdvę vykstančiais asmenimis, kuriems netaikomas vizos reikalavimas. Šiuo metu sienos apsaugos pareigūnai turi priimti sprendimą prie Šengeno erdvės išorės sienų ir atlikti išankstinio vertinimo negali. 2014 m. maždaug 286 000 trečiųjų šalių piliečių neleista kirsti 28 ES valstybių narių išorės sienų. Daugiausia sprendimų neleisti atvykti užregistruota prie išorės sausumos sienų (81 proc.), prie oro sienų tokių sprendimų užregistruota 16 proc. Maždaug penktadalis šių

⁴ COM(2016) 205 *final*.

⁵ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo duomenys, COM(2016) 194 *final*, ir Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl atvykimo ir išvykimo sistemos naudojimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2016/399.

⁶ Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (ETIAS) sukūrimo galimybių studija, galutinė ataskaita; http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-security/legislative-documents/docs/20161116/etias_feasability_study_en.pdf.

⁷ <http://www.consilium.europa.eu/lt/press/press-releases/2016/09/16-bratislava-declaration-and-roadmap/>.

⁸ EUCO 31/16 CO EUR 8, CONCL 4 www.consilium.europa.eu/lt/.../european-council/2016/10/21-euco-conclusions_pdf/.

sprendimų neleisti atvykti priimti dėl to, kad asmenys neturėjo galiojančios vizos, tačiau dauguma buvo susiję su neigiamu trečiosios šalies piliečio keliamos migracijos ir (arba) saugumo rizikos vertinimu⁹. Europolo ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų rizikos vertinimai patvirtina¹⁰, kad egzistuoja tiek neteisėtos migracijos, tiek saugumo rizika.

Taigi pagrindinė ETIAS funkcija bus tikrinti trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, internetiniame prašyme pateiktą informaciją prieš jiems atvykstant prie ES išorės sienų ir nustatyti, ar jie kelia tam tikrą neteisėtos migracijos, saugumo riziką arba riziką visuomenės sveikatai. Tai būtų daroma automatiškai tvarkant kiekvieną interneto svetainėje arba mobiliuoje programėlėje pateiktą prašymą, palyginant informaciją su informacija kitose ES informacinėse sistemose bei ETIAS stebėjimo sąrašu ir remiantis aiškiai nustatytais patikros taisyklėmis. Šis patikrinimas leistų nustatyti, ar nėra faktinių požymių arba svarių priežasčių nesuteikti kelionės leidimo.

Sukuriant ETIAS Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgoms būtų suteiktas įgaliojimas per ETIAS centrinį padalinį užtikrinti ETIAS centrinės sistemos, kuri bus sujungta su nacionalinėmis sienų apsaugos infrastruktūros sistemomis ir į jas integruota, valdymą. Atliekant automatinį tvarkymą atmesti prašymai būtų perduodami ETIAS centriniam padaliniui Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgose, kuris sparčiai patikrintų pateiktos informacijos teisingumą ir nustatytus perspėjimus. Prašymai, dėl kurių bus paskelbiamas perspėjimas arba nustatoma atitiktis, bus perduodami atsakingai valstybei narei (-ėms). ETIAS informacinę sistemą plėtotų ir jos techninį valdymą užtikrintų Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra („eu-LISA“). Europolas prisidėtų su saugumo aspektais susijusiais atvejais.

Reikalaujama, kad visi trečiųjų šalių piliečiai, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, turėtų galiojančią kelionės leidimą, ES užtikrins, kad visi bet kokiais priemonėmis ir į bet kurią vietą atvykstantys asmenys, visiškai pripažįstant jų bevizį statusą, prieš atvykimą būtų tikrinami. Vis dėlto sistema yra ypač svarbi sausumos sienoms, išankstinė informacija apie keleivius arba keleivių duomenų įrašai apie sausumą (pėsčiomis, lengvaisiais automobiliais, autobusais, sunkvežimiais, traukiniais) keliaujančius trečiųjų šalių piliečius, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, nekaupiami (priešingai nei keliaujančiųjų oru arba jūra atveju).

Todėl ETIAS padės padidinti ES vidaus saugumą dviem būdais: pirma, bus nustatoma tapatybė asmenų, kurie kelia saugumo riziką, prieš jiems atvykstant prie Šengeno išorės sienos; antra, informacija bus pateikiama nacionalinėms teisėsaugos institucijoms ir Europolui, jei tai būtina konkrečiu atveju teroristinių arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais.

Kelionės sąlygų supaprastinimas

ETIAS taip pat padės lengviau kirsti Šengeno išorės sieną trečiųjų šalių piliečiams, kuriems netaikomas vizos reikalavimas. ETIAS leidimas būtų gaunamas pateikus prašymą; šis procesas būtų paprastas, pigus ir greitas ir daugeliu atvejų nereikėtų jokių tolesnių veiksmų. Atsižvelgiant į kitų šalių (JAV, Kanados, Australijos) patirtį, susijusią su panašiomis kelionės leidimų sistemomis, apie 95 proc. atvejų arba dažniau būtų pateikiamas teigiamas atsakymas ir prašytojams apie tai būtų pranešama per kelias minutes. Pirštų atspaudai ir kiti biometriniai duomenys nebūtų renkami. Leidimas galiotų penkerius metus, jį būtų galima naudoti daugkartinėms kelionėms, o prašymo pateikimo mokestis būtų tik 5 EUR. Prieš kelionę išduodamas leidimas padėtų užtikrinti aiškumą į

⁹ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Statistics_on_enforcement_of_immigration_legislation.

¹⁰ Europolo paskelbta Europos Sąjungos ataskaita dėl terorizmo padėties ir tendencijų (TE-SAT), 2016 m. <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/eu-terrorism-situation-and-trend-report>.

Šengeno erdvę ketinantiems vykti trečiųjų šalių piliečiams, kuriems netaikomas vizos reikalavimas. Kelionės leidimą gavusiems prašytojams tai būtų patikimas išankstinis ženklas, kad jiems bus leista atvykti į Šengeno erdvę. Taigi būtų gerokai pagerinta keliautojų padėtis.

Galutinį sprendimą dėl leidimo atvykti į Šengeno erdvę ir toliau priims sienos apsaugos pareigūnai prie išorės sienos pagal Šengeno sienų kodeksą, tačiau ETIAS padės gerokai sumažinti atvejų, kai atsisakoma leisti atvykti sienos perėjimo punktuose, skaičių. Sienos apsaugos pareigūnai matys, ar prieš juos esantis asmuo gavo kelionės leidimą prieš atvykdamas prie sienos. Taigi ETIAS taip pat padės sumažinti vežėjų sąnaudas, patiriamas grąžinant keleivius nuo jūrų ir oro erdvės sienų. Asmenys, kuriems bus atsisakyta išduoti leidimą, nešvaistys laiko ir pinigų vykti į Šengeno erdvę. Tokie sprendimai galėtų būti skundžiami juos priėmusioje valstybėje narėje ir nereikėtų pradėti ilgo ir brangaus prašymo išduoti vizą nagrinėjimo proceso (kaip ir panašių kelionės leidimų sistemų atveju).

Pagrindiniai ETIAS elementai

Apibrėžtis

Siūloma Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS) bus ES sistema, skirta išorės sienas kertantiems trečiųjų šalių piliečiams, kuriems netaikomas vizos reikalavimas. Sistema leistų nustatyti, ar šių asmenų buvimas valstybių narių teritorijoje keltų neteisėtos migracijos, saugumo riziką arba riziką visuomenės sveikatai.

Todėl kelionės leidimas būtų nauja sąlyga norint patekti į Šengeno erdvę, o jeigu asmuo neturėtų galiojančio ETIAS kelionės leidimo, būtų atsisakoma leisti jam atvykti į Šengeno erdvę.

Be to, prireikus vežėjai turėtų tikrinti, ar jų keleiviai turi galiojantį ETIAS kelionės leidimą, prieš leisdami jiems įlipti į savo transporto priemonę, vyksiančią į Šengeno šalį.

Galiojantis kelionės leidimas būtų patikimas ženklas vykstančiam asmeniui, kad prieš atvykimą prie Šengeno sienos perėjimo punkto atlikti rizikos vertinimai rodo, kad jam *a priori* gali būti leista atvykti į Šengeno erdvę. Sienos apsaugos pareigūnas vis tiek vykdytų sienų kontrolę, kaip numatyta pagal Šengeno sienų kodeksą, ir priimtų galutinį sprendimą leisti arba atsisakyti leisti atvykti.

ETIAS sudarytų ETIAS informacinė sistema, ETIAS centrinis padalinys ir ETIAS nacionaliniai padaliniai.

ETIAS informacinę sistemą sudarytų centrinė sistema, kurioje būtų tvarkomi prašymai; vienoda nacionalinė sąsaja kiekvienoje valstybėje narėje, grindžiama tomis pačiomis techninėmis specifikacijomis, taikomomis visoms valstybėms narėms, ir jungianti nacionalines sienų infrastruktūros sistemas su centrine sistema; saugi centrinės sistemos ir vienodų nacionalinių sąsajų ryšių infrastruktūra; vieša interneto svetainė ir mobiliųjų įrenginių mobiliąją programėlę; e. pašto paslauga; saugios paskyros paslauga, suteikianti prašytojams galimybę pateikti papildomos informacijos ir (arba) dokumentus, jei būtina; vežėjų sąsaja; saityno paslauga, suteikianti centrinės sistemos ir išorės suinteresuotųjų subjektų ryšio galimybę, taip pat programinę įrangą, leidžianti ETIAS centriniam padaliniui ir ETIAS nacionaliniams padaliniams tvarkyti prašymus.

Kiek bus techniškai įmanoma, kuo platesniu mastu ETIAS informacinės sistemos reikmėms bus pakartotinai naudojami AIS aparatinės ir programinės įrangos komponentai bei jos ryšių infrastruktūra. Taip pat būtų sukurta sąveika su kitomis informacinėmis sistemomis, kuriose ETIAS vykdytų užklausas, kaip antai VIS, Europolo duomenimis, Šengeno informacinė sistema (SIS), sistema EURODAC ir Europos nuosprendžių registrų informacinė sistema (ECRIS).

ETIAS centrinis padalinys bus įsteigtas Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgose ir bus jų teisinės ir politinės sistemos dalis. ETIAS centrinis padalinys veiks visą parą be išėiginių ir vykdys keturis pagrindinius uždavinius: 1) užtikrinti, kad prašymų rinkmenose saugomi duomenys ir ETIAS informacinėje sistemoje įrašyti duomenys būtų teisingi ir naujausi; 2) prireikus patikrinti kelionės leidimo prašymus, siekiant pašalinti nevienareikšmiškumą dėl prašytojo tapatybės, kai per automatinį procesą gaunama atitiktis; 3) apibrėžti, išbandyti, taikyti, vertinti ir peržiūrėti ETIAS patikros taisyklių konkrečios rizikos rodiklius, pasikonsultavus su ETIAS patikros taryba, ir 4) atlikti reguliarių prašymų valdymo ir ETIAS patikros taisyklių įgyvendinimo auditą, visų pirma dėl jų poveikio pagrindinėms teisėms ir ypač kiek tai susiję su privatumo ir duomenų apsauga.

ETIAS nacionaliniai padaliniai būtų įsteigti kiekvienoje valstybėje narėje ir būtų visų pirma atsakingi už rizikos vertinimą ir sprendimus dėl kelionės leidimo tais atvejais, kai automatiškai išnagrinėti prašymai būtų atmetami. Šie padaliniai turėtų turėti pakankamai išteklių, kad galėtų vykdyti uždavinius visą parą be išėiginių. Prireikus jie konsultuotųsi su kitais nacionaliniais padaliniais ir Europolu ir teiktų nuomones, kai su jais konsultuotųsi kitos valstybės narės. Jie taip pat veiktų kaip nacionaliniai centriniai prieigos punktai, į kuriuos su prieigos prie ETIAS duomenų prašymu būtų kreipiamasi teisėsaugos reikmėms teroristinių arba kitų sunkių nusikaltimų, priklausančių jų kompetencijai, prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais.

ETIAS patikros tarybos funkcija būtų patariamoji, ji taip pat būtų sukurta Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgose. Ją sudarytų po kiekvieno ETIAS nacionalinio padalinio ir Europolo atstovų, su ja būtų konsultuojamasi apibrėžiant, vertinant ir peržiūrint rizikos rodiklius, taip pat įgyvendinant ETIAS stebėjimo sąrašą.

Taikymo sritis

ETIAS bus taikoma trečiųjų šalių piliečiams, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, be kita ko, siekiant patikrinti saugumo riziką ir riziką visuomenės sveikatai, Europos Sąjungos piliečių šeimos nariams ir trečiųjų šalių piliečių, besinaudojančių laisvo judėjimo teise, šeimos nariams, jei jie neturi leidimo gyventi šalyje kortelės.

ETIAS nebus taikoma: ilgalaikes vizas turintiems asmenims, vietinio eismo per sieną leidimą turintiems asmenims, labai mažų Šengeno erdvės valstybių piliečiams, diplomatinį pasų turėtojams ir laivų ar lėktuvų įgulų nariams tarnybos metu, trečiųjų šalių piliečiams, kurie yra Europos Sąjungos piliečių šeimos nariai arba trečiųjų šalių piliečių, pagal Sąjungos teisę besinaudojančių laisvo judėjimo teise, šeimos nariai, turintys galiojančią leidimo gyventi šalyje kortelę, taip pat pripažintiems pabėgėliams, asmenims be pilietybės arba kitiems asmenims, gyvenantiems valstybėje narėje ir turintiems jos išduotą kelionės dokumentą.

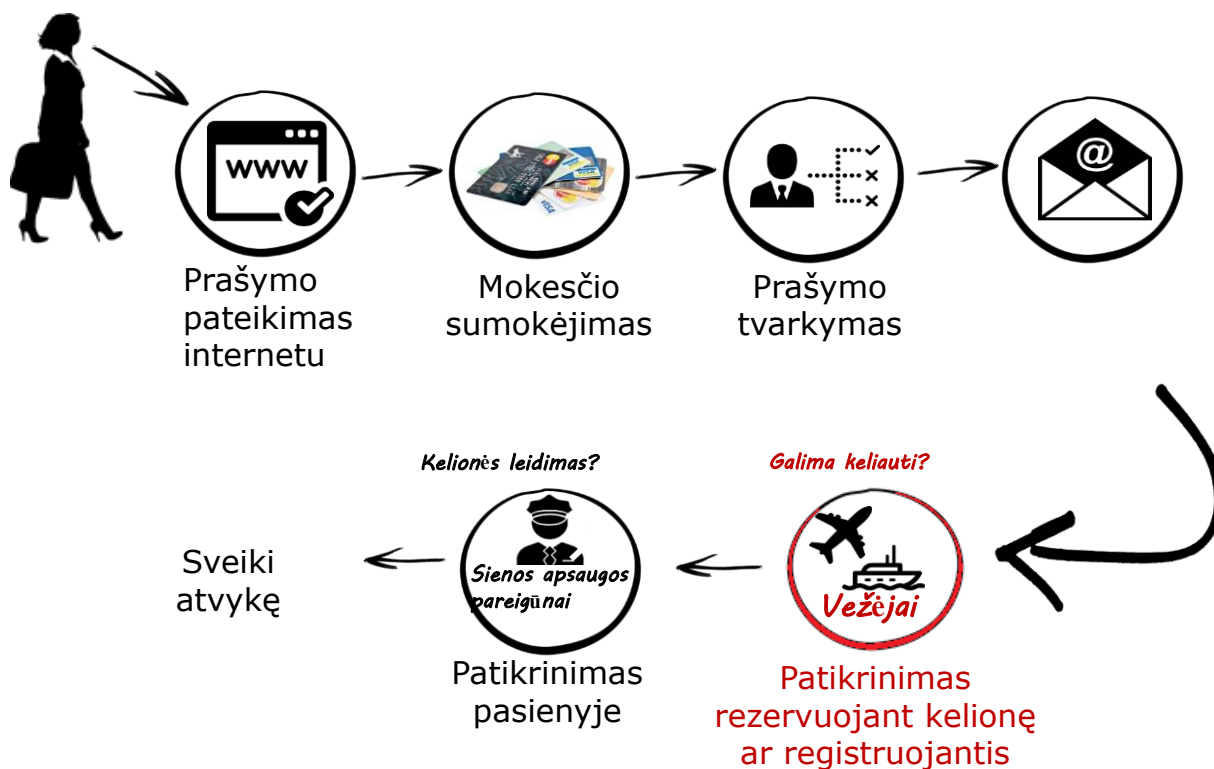
ES piliečiams ETIAS netaikoma. Taigi trečiųjų šalių piliečiai, turintys kelias pilietybes, įskaitant ES valstybės narės pilietybę, norėdami patekti į Šengeno erdvę, turi naudoti ES valstybės narės išduotą pasą.

Vietinio eismo per sieną leidimų turėtojai į ETIAS reglamento taikymo sritį nepatenka, kol bus išsamiai įvertinta saugumo rizika, susijusi su šios kategorijos asmenims pagal Reglamentą (EB) Nr. 1931/2006, nustatantį vietinio eismo per valstybių narių išorines sausumos sienas taisykles ir iš dalies keičiantį Šengeno konvencijos nuostatas. Europos Komisija išnagrinės būtinybę iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 1931/2006, siekdama užtikrinti, kad vietinio eismo per sieną leidimų išdavimo sąlygos garantuotų tinkamą saugumo rizikos vertinimą, tačiau nebūtų daroma jokie poveikio supaprastintoms sąlygoms, Reglamentu (EB) Nr. 1931/2006 ir Šengeno sienų kodeksu suteiktoms vietinio eismo per sieną leidimų turėtojams. Europos Komisija taip pat išnagrinės paties leidimo apsaugos priemones.

Kelionės leidimo prašymo teikimo ir leidimo suteikimo procesas

Pasiūlyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto išsamiai išdėstyti praktiniai kelionės leidimo suteikimo ir atsisakymo jį suteikti etapai ir procesas. Toliau pateiktoje lentelėje procesas apžvelgiamas iš trečiosios šalies piliečio, kuriam netaikomas vizos reikalavimas, perspektyvos.

1 pav. Kelionė su ETIAS

Internetinis prašymas

Prieš planuojamą kelionę prašytojas specialioje interneto svetainėje arba mobiliojoje programėlėje sukuria internetinį prašymą.

Tam, kad užpildytų prašymą, kiekvienas prašytojas turės pateikti šiuos duomenis:

- pavardę (-es), vardą (-us), pavardę gimus, įprastą vardą (-us); gimimo datą, gimimo vietą, gimimo šalį, lytį, dabartinę pilietybę, prašytojo tėvų vardus; namų adresą;
- kelionės dokumentą;
- jei taikoma, kitą turimą pilietybę;
- nuolatinę gyvenamąją vietą;
- e. pašto adresą ir telefono numerį;
- valstybę narę, į kurią ketinama atvykti pirmiausia;
- informaciją apie išsilavinimą ir dabartinę profesinę veiklą;

- atsakymus į ETIAS tikslinius klausimus (apie ligas, galinčias sukelti epidemiją, arba kitas infekcines ar užkrečiamas parazitines ligas); informaciją apie teistumą; informaciją apie apsilankymą karo zonose ir bet koki ankstesnį sprendimą grąžinti jį prie sienų arba įsakymus jam išvykti iš ES valstybės narės teritorijos;
- jeigu prašytojas yra nepilnametis – už nepilnametį atsakingo asmens tapatybę;
- jei prašymą teikia kitas asmuo nei prašytojas, asmens tapatybę ir jo atstovaujamą bendrovę (jei taikoma);
- ES piliečių / trečiųjų šalių piliečių, turinčių laisvo judėjimo teisę be leidimo gyventi šalyje kortelių, šeimos nariai turi nurodyti: savo kaip šeimos nario statusą; informaciją apie šeimos nario, su kuriuo prašytojas turi ryšių, tapatybę; giminystės ryšį.

Internetinei prašymo formai užpildyti iš esmės turėtų prireikti ne daugiau kaip 10 minučių. Be galiojančio paso, siekiant atsakyti į užduodamus klausimus nereikėtų jokių kitų dokumentų.

ETIAS būtų priimami prašymai, pateikti prašytojo vardu, tais atvejais, kai trečiųjų šalių piliečiai, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, prašymo negalėtų parengti patys (pavyzdžiui, dėl amžiaus, raštingumo lygio, neturimos prieigos prie informacinių technologijų arba negalėjimo jomis naudotis). Tokiais atvejais prašymą galėtų pateikti trečiasis asmuo, jeigu į prašymą būtų įtraukiami šio asmens tapatybės duomenys.

Prašytojai, ketinantys keliauti iš toli, paprastai perka bilietą internetu arba per kelionių agentūrą. Abiem šiais atvejais reikia naudotis informacinėmis technologijomis. Taigi prašytojas turės tiesioginę prieigą prie technologijų, kurių reikia ETIAS prašymui pateikti, arba turės galimybę paprašyti kelionių agentūros pateikti prašymą jo vardu.

Mokesčio mokėjimas

Parengę prašymą visi vyresni nei 18 metų prašytojai už jį turės sumokėti 5 EUR mokestį. Tai būtų elektroninis mokėjimas eurais kredito kortele ar kitais mokėjimo būdais. Mokėjimo būdai galėtų būti patikslinti vėlesniame etape, kad būtų įtraukta papildomų naujausių mokėjimo priemonių, atsižvelgiant į technologinius pokyčius ir jų prieinamumą, siekiant netrukdyti teikti prašymą dėl ETIAS leidimo trečiųjų šalių piliečiams, kuriems netaikomas vizos reikalavimas ir kurie galbūt neturi galimybės naudotis tam tikromis mokėjimo priemonėmis.

Mokėjimą valdytų bankas arba finansinis tarpininkas. Duomenis, kurių reikia mokėjimui atlikti, būtų pateikiami tik finansinį sandorį vykdančiai bendrovei; prašymo kontekste ETIAS jų netvarkytų.

Gavus mokėjimą ETIAS prašymas būtų pateikiamas automatiškai.

Prašymo tvarkymas

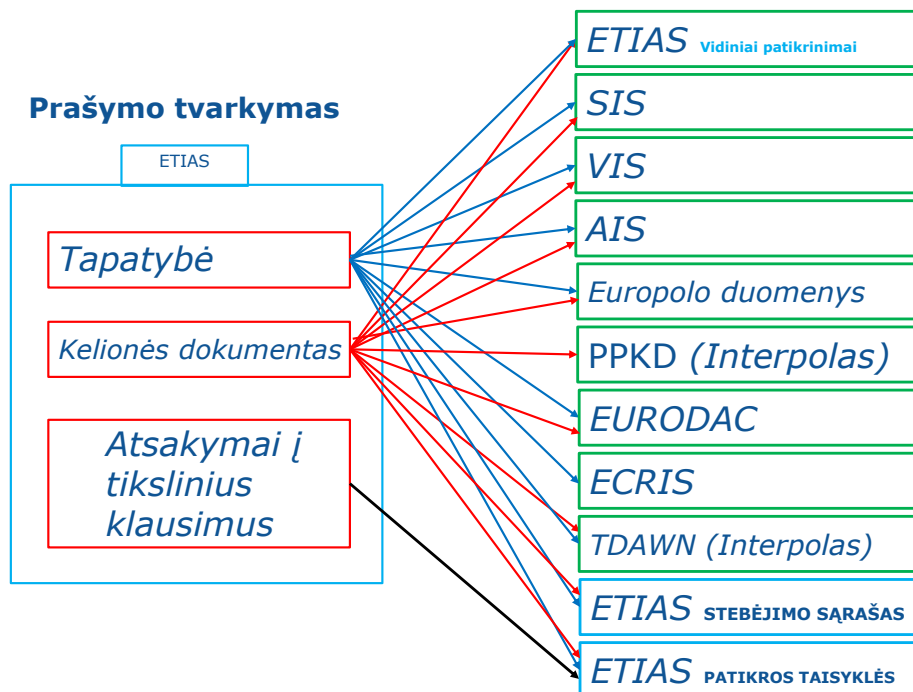
Prašymo vertinimo ir sprendimo dėl jo procesas prasidėtų iš karto po to, kai būtų patvirtinta, kad sumokėtas mokestis.

Prašymas būtų tvarkomas automatiškai. Prireikus prašymą rankiniu būdu tvarkytų ETIAS centrinis padalinys ir ETIAS nacionalinis padalinys (-iai).

1 etapas. Automatinis tvarkymas

Šiame etape bus automatiškai tvarkomi duomenys, susiję su tapatybės duomenimis, kelionės dokumentu ir atsakymais į tikslinius klausimus. Centrinė sistema per kelias minutes pereis prie visiškai automatinės kryžminės patikros: prašytojo pateikta informacija bus lyginama su informacija kitose informacinėse sistemose bei ETIAS sudarytu stebėjimo sąrašu, remiantis aiškiai nustatytomis patikros taisyklėmis.

2 pav. Automatinis prašymų tvarkymas

Šiuo automatiniu procesu siekiama įsitikinti, kad:

- nėra jokio kito galiojančio kelionės leidimo, prašyme pateikti kelionės dokumento duomenys neatitinka kito prašymo dėl kelionės leidimo, siejamo su kitais tapatybės duomenimis, prašytojas arba susijęs kelionės dokumentas neatitinka atsisakyto išduoti, atšaukto arba panaikinto kelionės leidimo (ETIAS);
- dėl prašytojo nepateiktas perspėjimas dėl draudimo atvykti (SIS) ir (arba) kelionės dokumentas, naudojamas teikiant prašymą, neatitinka kelionės dokumento, kuris, kaip pranešta, pamestas, pavogtas arba pripažintas negaliojančiu (SIS ir Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų (PPKD) duomenų bazė);
- dėl prašytojo nepateiktas perspėjimas remiantis Europos arešto orderiu ir jis nėra ieškomas siekiant suėmimo ekstradicijos tikslais (SIS);
- nebūta pranešimų, kad prašytojas yra arba praeityje buvo užsibuvęs arba jam buvo neleista atvykti (AIS);
- prašytojo pateiktas prašymas išduoti vizą nebuvo atmestas Vizų informacinėje sistemoje (VIS) (galioja tik šalių, kurioms per pastaruosius penkerius metus suteiktas bevizio režimo statusas, piliečiams ir prašytojams, turintiems daugiau nei vieną pilietybę);
- prašytojas ir prašyme pateikti duomenys atitinka Europolo duomenų bazėje įrašytą informaciją;

- atliktas rizikos vertinimas, siekiant įvertinti neteisėtos migracijos riziką, visų pirma, ar dėl prašytojo buvo priimtas sprendimas grąžinti arba išsiųsti po to, kai buvo atsiimtas arba atmetas tarptautinės apsaugos prašymas (EURODAC¹¹);
- neužregistruota jokios informacijos apie teistumą (ECRIS);
- dėl prašytojo ir jo kelionės dokumento nėra paskelbtas Interpolo perspėjimas (TDAWN).

Šis automatinis procesas padėtų įsitikinti, kad prašytojas nėra ETIAS stebėjimo sąraše, ir patikrinti, ar prašytojas atsakė teigiamai į bet kurį iš ETIAS tikslinių klausimų.

Prašymo rinkmena bus vertinama remiantis aiškiai apibrėžtomis ETIAS centrinės sistemos patikros taisyklėmis. Šias taisykles sudarys algoritmas, pagal kurį bus lyginami ETIAS prašymo rinkmenoje įrašyti duomenys ir konkrečios rizikos rodikliai, rodantys nustatytą neteisėtos migracijos arba saugumo riziką ar riziką visuomenės sveikatai. Konkrečios rizikos rodiklius nustatys ETIAS centrinis padalinys, pasikonsultavęs su ETIAS patikros taryba (žr. toliau).

Neteisėtos migracijos, saugumo rizika arba rizika visuomenės sveikatai bus nustatoma remiantis:

- AIS statistika, rodančia neįprastai didelį užsibuvusių konkrečioms trečiųjų šalių piliečių grupės priklausančių asmenų skaičių arba tokių asmenų, kuriems neleista atvykti, skaičių;
- ETIAS statistika, susijusia su atsisakymu išduoti kelionės leidimą dėl neteisėtos migracijos, saugumo rizikos arba rizikos visuomenės sveikatai, siejama su konkrečiomis trečiųjų šalių piliečių grupėmis;
- AIS ir ETIAS sukaupta statistika, rodančia ETIAS prašymo formoje surinktos informacijos ir užsibuvimo arba atsisakymo leisti atvykti atvejų koreliaciją;
- valstybių narių pateikta informacija apie konkrečius saugumo rizikos rodiklius arba tų valstybių narių nustatytas grėsmes;
- valstybių narių ir Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro (ECDC) pateikta informacija apie konkrečią riziką visuomenės sveikatai.

Šios patikros taisyklės ir neteisėtos migracijos, saugumo rizika ar rizika visuomenės sveikatai bus tikslinės, proporcingos ir konkrečios. Šioms taisyklėms naudojami duomenų rinkiniai jokiais aplinkybėmis nebus nustatomi asmens rasės ar etninės kilmės, politinių pažiūrų, religijos ar filosofinių įsitikinimų, narystės profesinėse sąjungose, lytinio gyvenimo ar seksualinės orientacijos pagrindu.

Jeigu automatinio proceso metu nebus pranešta apie atitiktį arba kokį nors elementą, kurį reikėtų papildomai išnagrinėti, kelionės leidimas bus suteikiamas automatiškai ir prašytojui apie tai bus pranešama e. paštu. Toks teigiamas atsakymas bus išduodamas dėl didžiosios daugumos prašymų (manoma, daugiau negu 95 proc. atvejų) ir prašytojui jis bus pateikiamas per kelias minutes nuo mokėjimo.

Jeigu automatinio proceso metu bus pranešta apie atitiktį arba elementus, kuriuos reikėtų papildomai išnagrinėti, prašymas toliau bus vertinamas rankiniu būdu.

2 etapas (jei reikia). ETIAS centrinio padalinio vykdomas tvarkymas rankiniu būdu

¹¹ COM(2016) 272 final.

Jeigu automatinio patikrinimo metu būtų pranešta apie atitiktį kitose informacinėse sistemose, ETIAS stebėjimo sąraše arba pagal konkrečios rizikos rodiklius, arba jeigu patikrinimo rezultatas būtų negalutinis, nes būtų neaiškumų dėl prašytojo tapatybės, ETIAS centrinis padalinys turėtų atlikti patikrinimą rankiniu būdu. ETIAS centrinis padalinys, naudodamasis automatinio proceso metu pateikta informacija, patikrins prašymą, kad pašalintų bet kokią nevienareikšmiškumą dėl prašytojo tapatybės. Po to dėl prašymo vėlgi gali būti priimtas teigiamas sprendimas per 12 valandų. Jei atitiktis patvirtinama, prašymas perduodamas prašytojo teikiant prašymą nurodytos valstybės narės, į kurią vykstama pirmiausia, ETIAS nacionaliniam padaliniui.

Manoma, kad ETIAS nacionaliniam padaliniui patikrinus duomenis teigiamas sprendimas būtų priimamas dėl dar 3–4 proc. prašymų. Taigi likę 1–2 proc. ETIAS prašymų, dėl kurių pranešama apie atitiktį arba atitiktis, būtų perduodami ETIAS nacionaliniams padaliniams tvarkyti rankiniu būdu ir priimti sprendimą.

3 etapas (jei taikoma). Valstybės narės, į kurią ketinama vykti pirmiausia, ETIAS nacionalinio padalinio vykdomas tvarkymas rankiniu būdu

Jeigu ETIAS centrinės sistemos automatinio proceso metu nustatoma (patvirtinta) atitiktis, lyginant duomenis su kuria nors iš naudotų duomenų bazių arba ETIAS stebėjimo sąrašu, ir (arba) nurodoma, kad prašytojas atitinka patikros taisykles, prašymas perduodamas ETIAS nacionaliniams padaliniams.

Sistema ETIAS prašymą konkrečiai valstybei narei priskirtų automatiškai ir jis būtų nukreipiamas tai prašymo formoje nurodytai valstybei narei, į kurią keliautojas ketintų vykti pirmiausia.

Kai prašymas būtų perduotas atsakingam ETIAS nacionaliniam padaliniui, atsakingas ETIAS nacionalinis padalinys turėtų įvertinti prašymo rinkmeną ir ne vėliau kaip per 72 valandas po prašymo pateikimo prašytojui pranešti apie priimtą sprendimą (neigiamą arba teigiamą). Atsakingo ETIAS nacionalinio padalinio uždavinys būtų toks: įvertinti neteisėtos migracijos, saugumo riziką arba riziką visuomenės sveikatai ir nuspręsti, ar suteikti arba atsisakyti suteikti kelionės leidimą.

Neigiamą sprendimą dėl savo prašymo gavęs prašytojas visada turės teisę jį apskųsti. Skundai būtų pateikiami valstybėje narėje, kuri priėmė sprendimą dėl prašymo, pagal tos valstybės narės nacionalinę teisę. Be to, numatyta speciali procedūra, taikytina dėl humanitarinių priežasčių, nacionalinių interesų arba tarptautinių įsipareigojimų, kai ETIAS nacionaliniai padaliniai gali suteikti riboto teritorinio galiojimo laikiną kelionės leidimą.

Kai prašymo formoje keliautojo pateikta informacija nesuteikia galimybės atsakingam ETIAS nacionaliniam padaliniui nuspręsti, ar suteikti ar atsisakyti suteikti kelionės leidimą, ETIAS nacionalinis padalinys gali paprašyti prašytojo pateikti daugiau informacijos ir (arba) dokumentų. Toks prašymas prašytojui būtų pateikiamas e. paštu ir būtų aiškiai nurodoma trūkstama informacija ir (arba) dokumentai, kuriuos reikia pateikti. Šią informaciją reikėtų pateikti per 7 darbo dienas, o ETIAS nacionalinis padalinys turėtų baigti tvarkyti šią informaciją ne vėliau kaip per 72 valandas nuo to laiko, kai keliautojas ją pateikia. Išskirtinėmis aplinkybėmis prašytojas gali būti e. paštu pakviestas pokalbio konsulate jo gyvenamojoje šalyje.

ETIAS nacionaliniams padaliniams, rankiniu būdu vertinantiems prašymus, už kuriuos jie atsakingi, leidžiama naudotis informacija, prieinama nacionalinėse duomenų bazėse arba kitose decentralizuotose sistemose, prie kurių jie turi prieigą. Šio proceso metu būtų konsultuojamasi ir su kitų valstybių narių atsakingomis institucijomis bei Europolu ir jie gautų prieigą prie atitinkamos papildomos informacijos ar dokumentų, jei jie būtų atsakingi už duomenis, su kuriais nustatyta atitiktis atliekant kryžminę patikrą kitose informacinėse sistemose. Valstybės narės, su kuria konsultuojamasi, ETIAS nacionalinis padalinys tuomet per 24 valandas pateiktų pagrįstą nuomonę

(teigiamą ar neigiamą) dėl prašymo, kuri būtų įregistruojama prašymo rinkmenoje. Jeigu vienas ar daugiau ETIAS nacionalinių padalinių, su kuriais konsultuotasi, pateiktų neigiamą nuomonę dėl prašymo, atsakinga valstybė narė atsisakytų suteikti kelionės leidimą.

Vykstant šiam tvarkymui rankiniu būdu itin svarbu, kad kompetentingos teisėsaugos institucijos turėtų prieigą prie atitinkamos aiškiai apibrėžtos ETIAS informacijos, kai tai būtina teroristinių arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais. Prieiga prie duomenų Vizų informacinėje sistemoje (VIS) teisėsaugos tikslais jau padėjo tyrėjams gerokai pasistūmėti nagrinėjant atvejus, susijusius su prekyba žmonėmis, terorizmu ar prekyba narkotikais. Tačiau Vizų informacinėje sistemoje nėra duomenų apie trečiųjų šalių piliečius, kuriems netaikomas vizos reikalavimas.

Šiuo metu, kai nusikalstamumas yra globalaus masto, ETIAS sukauptos informacijos gali prireikti teisėsaugos institucijoms vykdant konkretų tyrimą, siekiant gauti įrodymų ir informacijos, susijusių su asmeniu, įtariamu padarius nusikaltimą arba tapusiu nusikaltimo auka. ETIAS saugomų duomenų taip pat gali prireikti siekiant nustatyti teroristinį arba kitą sunkų nusikaltimą įvykdžiusį asmenį, visų pirma tais atvejais, kai būtina imtis skubių veiksmų. Prieiga prie ETIAS duomenų šiais tikslais turėtų būti suteikiama tik gavus pagrįstą kompetentingų institucijų prašymą, kuriame būtų nurodomos priežastys, dėl kurių jos reikia. Prašymą turėtų iš anksto peržiūrėti teismas arba institucija, garantuojantys visišką nepriklausomumą ir nešališkumą. Tačiau ypatingos skubos atvejais teisėsaugos institucijoms gali prireikti nedelsiant gauti asmens duomenis, būtinus, kad būtų užkirstas kelias sunkiam nusikaltimui arba kad jo vykdytojai būtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Tokiais atvejais iš ETIAS gautų asmens duomenų peržiūra vykdoma kuo greičiau po to, kai kompetentingoms institucijoms suteikiama prieiga prie tokios informacijos.

Siekiant išvengti sistemingų teisėsaugos institucijų paieškų sistemoje ETIAS, prieiga prie ETIAS centrinėje sistemoje saugomų duomenų būtų suteikiama tik konkrečiais atvejais ir tik tuomet, kai tai būtina teroristinių arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais. Paskirtosios institucijos ir Europolas prieigos prie ETIAS duomenų prašymus turėtų teikti tik tuomet, kai turėtų pagrįstų priežasčių manyti, kad tokia prieiga padės gauti informacijos, kuri jiems iš esmės padės užtikrinti teroristinio arba kito sunkaus nusikaltimo prevenciją, atskleidimą ar tyrimą. Todėl paskirtosios institucijos ir Europolas turėtų prašyti suteikti prieigą prie ETIAS tik jeigu per ankstesnes paieškas valstybės narės nacionalinėse duomenų bazėse ir Europolo duomenų bazėse negauta prašomos informacijos.

Jei prašymas būtų tvarkomas rankiniu būdu nustačius atitiktį su Europolo duomenimis, atvejais, patenkančiais į Europolo kompetencijos sritį, atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys konsultuotųsi su Europolu. Tokiais atvejais tos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys perduotų Europolui reikiamus prašymo rinkmenos duomenis ir atitiktį (-is), kurių reikėtų konsultacijoms, taip pat atitinkamą papildomą prašytojo pateiktą informaciją ar dokumentus. Europolas per 24 valandas pateiktų pagrįstą nuomonę.

ETIAS nacionalinis padalinys įkels informaciją apie galutinį sprendimą į centrinę sistemą. Kai sistema informuos prašytoją apie sprendimą, jei tinkama, jam bus pranešama, kuri nacionalinė institucija buvo atsakinga už tvarkymą ir sprendimą dėl jo kelionės leidimo. ETIAS centrinė sistema, ETIAS centrinis padalinys ir nacionalinis padalinys išsaugos įrašus apie visas atliktas duomenų tvarkymo operacijas. Iš šių įrašų būtų matyti data ir laikas, taip pat duomenys, naudoti prašymo automatiniam tvarkymui, ir atitiktys, nustatytos vykdant patikras. Sprendimas dėl kelionės leidimo (teigiamas arba neigiamas) būtų pagrįstas ir paaiškintas. Sprendimą priėmęs subjektas sprendimą ir jo pagrindimą įrašo atskiroje ETIAS prašymo rinkmenoje.

Visais atvejais ETIAS nacionalinis padalinys galutinį sprendimą priima per dvi savaites nuo prašymo gavimo centrinėje sistemoje.

Atsakymas prašytojams

Prašytojai gautų e. laišką su galiojančiu kelionės leidimu ir leidimo numeriu arba prašymo atmetimo pagrindimu. Kelionės leidimas galiotų 5 metus (arba iki paso galiojimo pabaigos datos). Jeigu atsisakoma išduoti kelionės leidimą, prašytojui pranešama, kuri nacionalinė institucija buvo atsakinga už tvarkymą ir sprendimą dėl jo kelionės leidimo, taip pat pateikiama informacija apie skundo pateikimo procedūrą.

Oro vežėjų vykdomos patikros

Prieš įlaipindami trečiųjų šalių piliečius, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, vežėjai turi patikrinti, ar jie turi galiojantį ETIAS kelionės leidimą. Jie tai galėtų padaryti naudodamiesi internetine sąsaja ar kitomis mobiliosiomis technologijomis.

Jei keliautojui, turinčiam galiojantį kelionės leidimą, vėliau būtų neleista atvykti, vežėjas liktų atsakingas už keliautojo grąžinimą į pradinę įlaipinimo vietą, bet jokia sankcija jam nebūtų skiriama.

Jei keliautojui, neturinčiam galiojančio kelionės leidimo, būtų leista įsilaipinti ir vėliau būtų neleista atvykti, vežėjas liktų atsakingas ne tik už keliautojo grąžinimą į pradinę įlaipinimo vietą, bet jam taip pat būtų skiriama sankcija.

Atvykimas į Šengeno erdvės sienos perėjimo punktą

Keliautojui atvykus į sienos perėjimo punktą, sienos apsaugos pareigūnas, vykdydamas įprastą sienų kontrolės procesą, elektroniniu būdu nuskaitys kelionės dokumento duomenis. Šiuo veiksmu turėtų būti pateikta užklausa įvairiose duomenų bazėse, kaip numatyta Šengeno sienų kodekse, be kita ko, užklausa sistemoje ETIAS, kuri pateiks naujausią kelionės leidimo statusą. Pati ETIAS rinkmena sienos apsaugos pareigūnui sienų kontrolės reikmėms nebūtų prieinama.

Jei galiojančio kelionės leidimo nėra, sienos apsaugos pareigūnas turėtų atsisakyti leisti atvykti į Šengeno erdvę ir atitinkamai užbaigti sienų kontrolės procesą. Keliautojas būtų įregistruotas AIS ir jam būtų neleista atvykti pagal AIS reglamentą.

Jei yra galiojantis kelionės leidimas, pasienio kontrolės procesas būtų atliekamas pagal Šengeno sienų kodeksą. Atlikus šį procesą, keliautojui galėtų būti leista atvykti į Šengeno erdvę arba atsisakyta leisti atvykti pagal sąlygas, nustatytas Šengeno sienų kodekse.

Kelionės leidimų atšaukimas arba panaikinimas

Suteiktas kelionės leidimas turi būti panaikintas arba atšauktas, kai tik paaiškėja, kad jo suteikimo metu nebuvo tenkinamos suteikimo sąlygos arba jos nebetenkinamos, visų pirma tais atvejais, kai yra rimtų priežasčių manyti, kad kelionės leidimas gautas nesąžiningai. Atšaukimo arba panaikinimo sprendimą iš esmės priims valstybės narės, turinčios įrodymų, kuriais grindžiamas atšaukimas ar panaikinimas, valdžios institucijos arba valstybės narės, į kurią, kaip nurodė prašytojas, vykstama pirmiausia, ETIAS nacionalinis padalinys.

Visų pirma, kai sukuriamas naujas SIS perspėjimas dėl atsisakymo leisti atvykti, SIS apie tai informuoja ETIAS centrinę sistemą, kuri savo ruožtu patikrina, ar šis naujas perspėjimas atitinka galiojantį kelionės leidimą. Jei taip, perspėjimą sukūrusi valstybė narė bus nedelsiant informuojama ir turės imtis panaikinti kelionės leidimą.

Europolio vaidmuo

Dėl savo, kaip ES informacijos centro ir esminės saugumo bendradarbiavimo priemonės pagal griežtesnę reguliavimo sistemą, vaidmens Europolas padės didinti papildomą naudą, kurią ETIAS teiks ES vidaus saugumui. Duomenys, kuriuos pateiks ETIAS leidimo prašytojai, bus kryžmiškai patikrinami, lyginant juos su Europolo turimais duomenimis, susijusiais su asmenimis, kurie yra įtariami įvykdę ar dalyvavę vykdant nusikalstamą veiką arba yra nuteisti už tokią veiką arba dėl kurių yra faktinių prielaidų arba pagrįstų priežasčių manyti, kad jie tokią nusikalstamą veiką vykdys. Europolas turi unikalią galimybę apjungti informaciją, kurios neturi atskiros valstybės narės arba kurios nėra kitose duomenų bazėse.

Todėl Europolas, dalyvaudamas ETIAS patikros taryboje, prisidės prie ETIAS patikros taisyklių nustatymo. Jis taip pat valdys ETIAS stebėjimo sąrašą tarp Europolo duomenų. Be to, ETIAS nacionaliniai padaliniai gali konsultuotis su Europolu imdamiesi tolesnių veiksmų dėl atitikties, nustatytos ETIAS automatinio tvarkymo metu, į Europolo kompetencijos sritį patenkančiais atvejais. Tai leis ETIAS nacionaliniams padaliniams, vertinant ETIAS prašymą, pateiktą asmens, galinčio kelti grėsmę saugumui, naudotis svarbia informacija, kurią gali turėti Europolas. Galiausiai Europolas gali prašyti prieigos prie duomenų, saugomų ETIAS centrinėje sistemoje, konkrečiu atveju, kai Europolas remia valstybių narių veiksmus, kuriais siekiama užtikrinti į Europolo kompetencijos sritį patenkančių teroristinių arba kitų sunkių nusikaltimų prevenciją, atskleidimą ar tyrimą.

ETIAS techninė infrastruktūra

ETIAS suteiktų techninę infrastruktūrą:

- prašytojams – kad jie galėtų įvesti duomenis, kurių reikia kiekvienam kelionės leidimo prašymui pateikti internetu, taip pat atitinkamas gaires, jei kiltų abejonių;
- ETIAS centrinei sistemai – kelionės leidimo prašymui ir informacijai, surinktai prašymo tvarkymo reikmėms, sukurti, atnaujinti ir ištrinti, kol bus priimtas sprendimas išduoti leidimą arba atsisakyti jį išduoti;
- ETIAS centrinei sistemai – prašytojo asmens duomenims tvarkyti, užklausoms konkrečiose duomenų bazėse vykdyti ir informacijai apie prašytoją iš jų gauti prašymo vertinimo reikmėms;
- sienos apsaugos pareigūnams – kad jie turėtų prieigą prie prašytojo kelionės leidimo statuso bet kuriame Šengeno sienos perėjimo punkte, nuskaitytą duomenis kelionės dokumento mašininio nuskaitymo zonoje arba prašymo numerį;
- vežėjams – kad jie turėtų prieigą prie kelionės leidimo statuso, naudodami vien duomenis kelionės dokumento mašininio nuskaitymo zonoje arba prašymo numerį;
- ETIAS centrinio padalinio ir ETIAS nacionalinių padalinių darbuotojams – kad jie galėtų valdyti prašymų tvarkymo procesą, be kita ko, keistis informacija su kitų valstybių narių kompetentingomis institucijomis ir teikti pranešimus prašytojams;
- ETIAS centriniam padaliniui ir darbuotojams bei kompetentingoms institucijoms ETIAS nacionaliniuose padaliniuose – kad jie galėtų rengti statistiką, naudodami anoniminius duomenis, kurie nesuteiktų galimybės nustatyti asmenų tapatybės susiaurinant statistinius duomenis iki labai mažos grupės.

ETIAS techninė infrastruktūra turi laiku reaguoti į sienų kontrolės operacijas ir teikti atsakymus vežėjams visą parą septynias dienas per savaitę (jos prieinamumas turėtų būti 99,9 proc.). ETIAS

informacinė sistema taip pat turi užtikrinti aukščiausio saugumo priemones, kad būtų apsaugota nuo įsibrovimo, prieigos ir duomenų atskleidimo leidimo neturintiems asmenims, duomenų iškraipymo ir vientisumo pažeidimo. Užtikrinti, kad būtų laikomasi šio reikalavimo, bus siekiama priimant saugumo planą, kaip įgyvendinimo priemonę.

Duomenų saugojimo laikotarpis

Paprastai ETIAS prašymo duomenys būtų saugomi 5 metus nuo paskutinio kelionės leidimo panaudojimo arba nuo paskutinio sprendimo atsisakyti išduoti, atšaukti arba panaikinti kelionės leidimą. Šis saugojimo laikotarpis yra toks pats, kaip ir AIS įrašo, atitinkančio remiantis ETIAS kelionės leidimu suteiktą leidimą atvykti, saugojimo laikotarpis. Šis saugojimo laikotarpių suderinimas padeda užtikrinti, kad tiek atvykimo įrašas, tiek susijęs kelionės leidimas saugomi tiek pat laiko ir yra papildomas ETIAS ir AIS sąveikos elementas. Duomenų saugojimo laikotarpius suderinti būtina, kad kompetentingos institucijos galėtų atlikti būtiną rizikos analizę, reikalaujamą pagal Šengeno sienų kodeksą ir ETIAS. Šis saugojimo laikotarpis padės užtikrinti, kad būtų rečiau teikiami pakartotiniai prašymai, ir bus naudingas visiems keliautojams. Po šio laikotarpio ETIAS prašymo rinkmena būtų automatiškai visiškai ištrinama.

Sąveika ir dalijimasis ištekliais su AIS

Į siūlomą reglamentą įtrauktas bendras principas, kad ETIAS grindžiama informacinių sistemų, kuriose bus vykdomos užklausos (AIS, SIS, VIS, Europolo duomenys, EURODAC ir ECRIS), tarpusavio sąveika ir pakartotiniu šioms informacinėms sistemoms, visų pirma AIS, sukurtų komponentų naudojimu. Toks metodas taip pat padeda sutaupyti nemažai ETIAS kūrimo ir eksploatavimo sąnaudų.

ETIAS ir AIS turėtų bendrą trečiųjų šalių piliečių asmens duomenų saugyklą; papildomi ETIAS prašymo duomenys (pvz. informacija apie gyvenamąją vietą, atsakymai į tikslinius klausimus, IP adresai) ir AIS atvykimo ir išvykimo įrašai būtų saugomi atskirai, tačiau būtų susieti su šia viena bendra identifikavimo rinkmena. Šis metodas visiškai atitinka sąveikos strategiją, pasiūlytą 2016 m. balandžio 6 d. komunikate „Patikimesnės ir pažangesnės sienų ir saugumo informacinės sistemos“, pagal ją būtų nustatytos visos reikiamos duomenų apsaugos priemonės.

Šiais AIS komponentais dalijamasi arba jie naudojami pakartotinai:

- platusis tinklas (įgyvendinamas kaip virtualusis tinklas ir šiuo metu vadinamas „Testa-ng“, susiejantis valstybių narių nacionalinius domenų su centriniu domenu) turi pakankamai pajėgumų perduoti ETIAS pranešimus tarp nacionalinių infrastruktūros sistemų ir centrinės sistemos;
- vienoda nacionalinė sąsaja – „eu-LISA“ sukurta ir įdiegta bendra sistema, kurios tikslas yra užtikrinti nacionalinių sienų kontrolės infrastruktūros sistemų ir centrinės sistemos ryšių paslaugas, – taip pat bus naudojama ETIAS pranešimams tvarkyti;
- techninėms priemonėms, suteikiančioms galimybę vežėjams teikti užklausas dėl į Šengeno erdvę keliaujančių trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, ETIAS statuso, bus naudojama ta pati paslauga, kaip ir AIS;
- techninėms priemonėms, suteikiančioms galimybę prašytojams teikti užklausas sistemoje ETIAS (įgyvendinamoms kaip interneto sąsaja arba mobilioji platforma) taip pat bus naudojama infrastruktūra, sukurta sistemoje AIS, suteikianti galimybę keliautojams sužinoti, kiek dar galioja leidimas būti.

Kūrimo etapo ir veikimo etapo sąnaudos

Sistemos ETIAS kūrimo sąnaudos yra apie 212,1 mln. EUR, o vidutinės metinės veiklos sąnaudos – 85 mln. EUR. ETIAS būtų finansiškai savarankiška, nes metinės veiklos sąnaudos būtų dengiamos iš mokesčių gaunamomis pajamomis.

Pasiūlymo srityje galiojančios nuostatos

2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas).

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) ir apsiikeitimo duomenimis apie trumpalaikes vizas tarp valstybių narių (VIS reglamentas).

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas).

2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1987/2006 dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) sukūrimo, veikimo ir naudojimo.

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo bei atsisakymo leisti jiems atvykti duomenys, nustatomos prieigos prie AIS teisėsaugos tikslais sąlygos ir iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 767/2008 ir Reglamentas (ES) Nr. 1077/2011, COM(2016) 194 *final*.

2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 603/2013 dėl Eurodac sistemos pirštų atspaudams lyginti sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti Reglamentą (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai, ir dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų bei Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis su Eurodac sistemos duomenimis ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1077/2011, kuriuo įsteigiama Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra.

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria dėl keitimosi informacija apie trečiųjų šalių piliečius ir Europos nuosprendžių registrų informacinės sistemos (ECRIS) iš dalies keičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2009/315/TVR ir pakeičiamas Tarybos sprendimas 2009/316/TVR.

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1077/2011, kuriuo įsteigiama Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra.

2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1624 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 863/2007, Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004 ir Tarybos sprendimas 2005/267/EB.

2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 515/2014, kuriuo kaip Vidaus saugumo fondo dalis nustatoma išorės sienų ir vizų finansinės paramos priemonė ir panaikinamas Sprendimas Nr. 574/2007/EB.

2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR.

2. KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMAS

Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Pasiūlymas dėl ETIAS parengtas remiantis galimybių studija. Atlikdama ją Komisija surinko valstybių narių sienų kontrolės ir saugumo ekspertų nuomonių. Be to, pagrindiniai pasiūlymo dėl ETIAS elementai aptarti atsižvelgiant į 2016 m. balandžio 6 d. Komunikatą dėl patikimesnių ir pažangesnių sienų sukurtoje Aukšto lygio ekspertų grupėje sąveikumo klausimais. Taip pat konsultuotasi su oro, jūrų ir geležinkelių vežėjų bei ES valstybių narių, turinčių išorės sausumos sienas, atstovais. Atliekant galimybių studiją, taip pat konsultuotasi su Pagrindinių teisių agentūra.

Poveikio vertinimas

Teisėkūros pasiūlymas dėl ETIAS grindžiamas 2016 m. birželio – spalio mėn. atliktos galimybių studijos rezultatais.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Siūlomų veiksmų santrauka

Pasiūlyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto apibūdinti ETIAS tikslai, funkcijos ir atsakomybės sritys. Pasiūlymu Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos įgaliojamos užtikrinti ETIAS centrinio padalinio kūrimą ir valdymą. Be to, Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūrai („eu-LISA“) suteikti įgaliojimai plėtoti ir užtikrinti sistemos techninį operacijų valdymą. Europolui taip pat suteikiamas svarbus vaidmuo, susijęs su ETIAS saugumo tikslų įgyvendinimu.

Todėl į šį pasiūlymą įtraukti atitinkami Reglamento (ES) Nr. 2016/399, Reglamento (ES) Nr. 2016/1624, Reglamento (ES) Nr. 1077/2011 ir Reglamento (ES) Nr. 2016/794 pakeitimai.

Atitinkami reglamentų, susijusių su ES sistemomis, kuriose ETIAS vykdys užklausas, pakeitimai bus atskirų Komisijos pasiūlymų objektas.

Šiame pasiūlyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto nustatomi ETIAS elementai. Dėl techninių ir eksploataavimo aspektų bus susitarta vėlesniame etape, atsižvelgiant į įgyvendinimo sprendimus, kuriais Komisija priims papildomas priemones ir taisykles, susijusias su:

- sąveikos užtikrinimu ir aukšto lygmens projektavimu;
- svetainės specifikacijomis ir sąlygomis;
- duomenų įvedimu;
- konkrečių duomenų kategorijų apibrėžimu;
- prieiga prie duomenų;
- informacinių sistemų, kuriose darytinės užklausos, nustatymu;
- patikros taisyklių apibrėžimu;
- duomenų keitimu, trynimu ir paankstintu trynimu;
- įrašų laikymu ir prieiga prie jų;

– veiksmingumo reikalavimais, įskaitant techninės įrangos būtiniausias specifikacijas.

Teisinis pagrindas

Pasiūlyme nurodyta, kad teisinis šio reglamento pagrindas – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktai. 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktai yra tinkamas teisinis pagrindas, pagal kurį nustatomos valstybių narių išorės sienų kirtimo priemonės, kuriomis standartai bei procedūros, kurių turi laikytis valstybės narės prie tokių sienų tikrinamos asmenis, ir nustatomos laipsniško integruotos išorės sienų valdymo sistemos sukūrimo priemonės.

Be to, pasiūlymo teisinis pagrindas yra 87 straipsnio 2 dalies a punktas, pagal kurį suteikiama prieiga teisėsaugos tikslais laikantis griežtų sąlygų. Pagal šį papildomą teisinį pagrindą dėl prieigos teisėsaugos tikslais taikytina tokia pati įprasta teisėkūros procedūra, kokia nustatyta pagal 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktus.

Be to, pasiūlymas grindžiamas 88 straipsnio 2 dalies a punktu, kiek juo iš dalies keičiamas Europolo uždavinių sąrašas.

Subsidiarumo principas

Siūloma iniciatyva patenka į SESV 77 straipsnio 2 dalies b punkto taikymo sritį, kurioje Sąjunga turi kompetenciją patvirtinti priemones, susijusias su asmenų patikrinimu ir veiksmingu valstybių narių išorės sienų kirtimo stebėjimu.

Pagal šiuo metu galiojančią ES sistemą, susijusią su valstybių narių išorės sienų kirtimu, nėra galimybės automatiškai, koordinuotai ir vienodai iš anksto tikrinti trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas vizos reikalavimas. Todėl valstybės narės negali suderintai ir koordinuotai taikyti bendrų Šengeno taisyklių. Egzistuoja aiški tarpvalstybinė problema, nes trečiųjų šalių piliečiai, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, gali laisvai rinktis, į kurį punktą Šengeno erdvėje vyks pirmiausia, kad išvengtų tam tikrų kontrolės priemonių tam tikruose sienos perėjimo punktuose. Siekiant padidinti asmenų patikrų, susijusių su saugumo ir migracijos rizika, efektyvumą ir bendrą ES išorės sienų valdymo kokybę, kaip ir prašymą išduoti vizą pateikiančių asmenų atveju, turėtų būti prieinama informacija apie trečiųjų šalių piliečius, kuriems netaikomas vizos reikalavimas.

Šių tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti ir jų geriau siekti Sąjungos lygmeniu.

Proporcingumo principas

Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyta, kad Sąjunga nesiima jokių veiksmų, kurie nėra būtini siekiant Sutartyje nustatytų tikslų. Siūloma iniciatyva toliau plėtojamas Šengeno *acquis*, siekiant užtikrinti, kad visose valstybėse narėse, kurios panaikino vidaus sienų kontrolę, bendros taisyklės prie išorės sienų būtų taikomos vienodai. Ja sukuriamą priemonę, kuria Europos Sąjungai suteikiamos galimybės užtikrinti, kad visos valstybės narės trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, keliamos neteisėtos migracijos, saugumo rizikos ir rizikos visuomenės sveikatai vertinimo taisyklės taikytų nuosekliai, kaip ir trečiųjų šalių piliečių, kuriems taikomas vizos reikalavimas, atveju.

Pagal iniciatyvą taip pat numatyta, kad teisėsaugos institucijos galės susipažinti su ETIAS centrinėje sistemoje saugomais duomenimis, kai tai būtina konkrečiu atveju teroristinių arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais. Tokiu atveju, jei prieš tai atlikus paieškas nacionalinėse ir Europolo duomenų bazėse reikiamos informacijos negaunama, ETIAS nacionalinėms teisėsaugos institucijoms ir Europolui suteikia galimybę laiku, tiksliai, saugiai ir ekonomiškai efektyviai tirti trečiųjų šalių piliečius, kuriems netaikomas vizos reikalavimas ir kurie

yra įtariamieji terorizmu arba sunkiu nusikaltimu (arba tapo terorizmo ar sunkaus nusikaltimo aukomis). Ji leidžia kompetentingoms institucijoms susipažinti su trečiųjų šalių piliečiais, kuriems netaikomas vizos reikalavimas ir kurie yra įtariamieji tokiais sunkiais nusikaltimais (arba tapo tokių sunkių nusikaltimų aukomis), ETIAS prašymo rinkmena.

Į pasiūlymą įtrauktos visos reikiamos duomenų apsaugos priemonės ir jis yra proporcingas, kiek tai susiję su teise į asmens duomenų apsaugą. Pasiūlymu laikomasi duomenų kiekio mažinimo principo, į jį įtraukta griežtų nuostatų dėl duomenų saugumo ir pagal jį nereikalaujama duomenų tvarkyti ilgiau nei būtina, kad sistema galėtų veikti ir siekti savo tikslų. Bus nustatytos ir visapusiškai įgyvendinamos visos apsaugos priemonės ir mechanizmai, kurių reikia siekiant efektyviai apsaugoti pagrindines trečiųjų šalių piliečių teises (žr. skirsnį dėl pagrindinių teisių).

Tam, kad sistema veiktų, ES lygmeniu nereikės nustatyti jokių papildomų procedūrų ar imtis derinimo veiksmų, todėl numatyta priemonė yra proporcinga, nes ja neviršijama to, kas būtina, norint ES lygmens veiksmais pasiekti nustatytus tikslus.

Pasirinkta priemonė

Siūloma priemonė – reglamentas.

Kitos priemonės būtų netinkamos dėl toliau nurodytos priežasties (-ių).

Pagal šį pasiūlymą bus sukurta centralizuota sistema, kuria naudodamasi valstybės narės bendradarbiaus tarpusavyje Šengeno išorės sienų valdymo srityje. Tokiam bendradarbiavimui reikia bendros architektūros ir bendrų veiklos taisyklių. Pasiūlyme bus nustatytos trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, neteisėtos migracijos, saugumo rizikos ir rizikos visuomenės sveikatai vertinimo patikrų prieš jiems atvykstant prie išorės sienų, taip pat prieigos prie sistemos teisėsaugos tikslais, taisyklės, kurios bus vienodos visose valstybėse narėse. Be to, centrinę sistemą valdys Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos. Todėl tik reglamentas padėtų pasiekti šiuos tikslus ir turėtų būti pasirinktas kaip teisinė priemonė.

Pagrindinės teisės

Siūlomas reglamentas daro poveikį pagrindinėms teisėms, visų pirma teisei į orumą (ES pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 1 straipsnis), teisei į laisvę ir saugumą (Chartijos 6 straipsnis), teisei į privatą ir šeimos gyvenimą (Chartijos 7 straipsnis), asmens duomenų apsaugai (Chartijos 8 straipsnis), teisei į prieglobstį (Chartijos 18 straipsnis), apsaugai perkėlimo, išsiuntimo ar išdavimo atveju (Chartijos 19 straipsnis), teisei į nediskriminavimą (Chartijos 21 straipsnis), vaiko teisėms (Chartijos 24 straipsnis) ir teisei į veiksmingą teisinę gynybą (Chartijos 47 straipsnis).

ETIAS įgyvendinimas padės tenkinti teisėtą visuomenės interesą užtikrinti aukšto lygio saugumą. Geresnis ir tikslesnis Šengeno erdvės išorės sienas kertančių trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, keliamos saugumo rizikos nustatymas padeda atskleisti prekybą žmonėmis (visų pirma nepilnamečiais) ir tarpvalstybinį nusikalstamumą, o tai apskritai sudaro palankesnes sąlygas nustatyti asmenis, kurių buvimas Šengeno erdvėje keltų saugumo riziką. Taigi ETIAS padeda gerinti Šengeno erdvėje esančių piliečių saugumą ir didinti ES vidaus saugumą.

ETIAS visiems trečiųjų šalių piliečiams, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, užtikrina nediskriminacinę galimybę teikti prašymą, taip pat užtikrinama, kad priimami sprendimai jokiais aplinkybėmis nebūtų grindžiami asmens rase ar etnine kilmė, politinėmis pažiūromis, religija ar filosofiniais įsitikinimais, lytiniu gyvenimu ar seksualine orientacija. ETIAS suteikia garantijas, kad prašymą pateikęs asmuo bus tinkamai informuojamas, taip pat užtikrina veiksmingą teisinę gynybą.

Kalbant apie teisę į asmens duomenų apsaugą, pasiūlyme nustatytos visos tinkamos apsaugos priemonės, susijusios su asmens duomenimis, visų pirma su prieiga prie jų, kuri turėtų būti griežtai

ribojama atsižvelgiant tik į šiame reglamente nustatytus tikslus. Pasiūlyme taip pat numatyta asmenų teisė į žalos atlyginimą, visų pirma, kiek tai susiję su teise į teisių gynimą ir teise, kad nepriklausomos valdžios institucijos užtikrintų duomenų tvarkymo operacijų priežiūrą. Pirmiau minėtas duomenų saugojimo laikotarpio ribojimas taip pat padeda užtikrinti asmens duomenų apsaugą, kaip vieną pagrindinių teisių.

Pasiūlyme nustatyta nacionalinių teisėsaugos institucijų ir Europolo galimybė susipažinti su ETIAS centrinės sistemos duomenimis teroristinių arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais. Kaip nustatyta Chartijos 52 straipsnio 1 dalyje, bet koks teisės į asmens duomenų apsaugą apribojimas turi būti proporcingas siekiamam tikslui ir nevirsti to, kas yra būtina šiam tikslui pasiekti. Europos žmogaus teisių konvencijos 8 straipsnio 2 dalyje taip pat pripažįstama, kad valdžios institucija asmens teisę į privatumą gali pagrįstai riboti, kai tai būtina atsižvelgiant į nacionalinio saugumo interesą, viešąją tvarką ar nusikaltimų prevenciją; ši nuostata įtvirtinta ir dabartiniame pasiūlyme. Teisingumo Teismas taip pat pripažino, kad kova su terorizmu ir sunkiu nusikalstamumu, visų pirma kova su organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu, iš tikrųjų yra gyvybiškai svarbi siekiant užtikrinti visuomenės saugumą, o tokios kovos efektyvumas iš esmės gali priklausyti nuo šiuolaikinių informacinių technologijų ir tyrimo būdų naudojimo, todėl šiais konkrečiais tikslais suteikiama prieiga prie asmens duomenų galėtų būti pateisinama, jeigu laikoma, kad ji būtina. Todėl pasiūlymas visiškai atitinka Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, kiek tai susiję su teise į asmens duomenų apsaugą, ir dera su SESV 16 straipsniu, kuriame garantuojama kiekvieno asmens teisė į jo asmens duomenų apsaugą.

Pagal pasiūlymą numatyta prieiga prie ETIAS suteikiama teroristinių arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais, siekiant susipažinti su trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, duomenimis, pateiktais teikiant prašymą dėl kelionės leidimo. VIS pateikiami panašūs duomenys apie vizų turėtojus ir prašymą išduoti vizą pateikusius asmenis, tačiau tokie piliečiai, kuriems vizos reikalavimas netaikomas, duomenys nėra prieinami jokioje kitoje ES duomenų bazėje. Globalėjant ekonomikai, globalėja ir nusikalstamumas¹². Tarptautinės nusikalstamos organizacijos plėtoja veiklą tarpvalstybiniu mastu¹³. Užsiimant tokia nusikalstama veika kaip prekyba žmonėmis, neteisėtas žmonių gabenimas arba neteisėtų prekių kontrabanda sieną reikia kirsti daug kartų. Informacija, saugoma VIS, yra svarbus šaltinis atliekant baudžiamuosius tyrimus dėl trečiųjų šalių piliečių, dalyvaujančių nusikalstamoje veikloje: VIS vis dažniau naudojamas teisėsaugos tikslais, ši sistema efektyvi ir naudinga¹⁴. Tačiau tokia informacija apie trečiųjų šalių piliečius, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, neprieinama.

Taigi numatyta galimybė susipažinti su ETIAS centrinėje sistemoje saugomais duomenimis teroristinių arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais padeda gauti trūkstamos informacijos apie trečiųjų šalių piliečius, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, ir suteikia galimybę prireikus susieti ją su informacija, saugoma ETIAS prašymo rinkmenoje. Be to,

¹² „Nusikaltėliai naudojami naujomis galimybėmis pelnytis, visų pirma, kai gali naudotis esama infrastruktūra, darbuotojais ir ryšiais. Tai visų pirma pasakytina apie grupes, vežančias ir platinančias nelegalias prekes. Palengvėjus tarptautinėms kelionėms ir transportui, visuotinai paplitus internetui ir vykstant kitokiai technologinei pažangai, geografiniai aspektai tapo ne tokie svarbūs. Nusikaltėliai veikia nepaisydami geografinių ribų, o svarbiausios grupės šiuo metu yra globalios, atsižvelgiant į jų veiklos sritis, veiklos vykdymo vietas, bendradarbiavimo lygmenis ir narių pilietybę.“ Europolo 2013 m. ES organizuoto nusikalstamumo grėsmės įvertinimas (OCTA, 2013), p. 37.

¹³ „Išnagrinėjus, kokia nusikaltėlių pilietybė ir kokiose šalyse jie vykdo pagrindinę veiklą, išaiškėjo, kad nusikalstamos grupės tampa vis labiau tarptautinės. Pavyzdžiui, Belgija ir Portugalija pranešė apie nusikalstamas grupes, kurių nariai yra iš daugiau negu 60 šalių. Šios dvi šalys taip pat pranešė apie nusikalstamas grupes, pagrindinę nusikalstamą veiklą vykdančias daugiau kaip 35 šalyse. Taigi akivaizdu, kad nusikalstamų grupių bendradarbiavimas, judumas ir aprėptis yra tarptautinio masto.“ Ten pat, p. 34.

¹⁴ Žr. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą, pridėtą prie Reglamento (EB) Nr. 767/2008 įgyvendinimo ataskaitos, SWD(2016) 328 *final*.

kadangi kelionės leidimas paprastai galios penkerius metus, valstybių narių teisėsaugos institucijoms ir Europolui gali prireikti susipažinti su ETIAS centrinėje sistemoje saugomais duomenimis, gavus informacijos, susijusios su asmeniu ar teroristiniu nusikaltimu ar kitu sunkiu nusikaltimu, po to, kai asmeniui suteiktas kelionės leidimas.

Galimybė susipažinti su ETIAS centrinės sistemos duomenimis teroristinių arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais ribojama teisė į asmens duomenų apsaugą. Pasiūlyme nustatyta efektyvių apsaugos priemonių, padedančių sušvelninti šį apribojimą:

- aiškiai apibrėžta kompetentingoms institucijoms suteiktos diskrecijos apimtis ir jos įgyvendinimo būdai. Galimybė susipažinti su ETIAS centrinėje sistemoje saugomais duomenimis teisėsaugos tikslais gali būti suteikiama tik teroristinių arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais, kaip apibrėžta Tarybos pamatiniame sprendime 2002/475/TVR dėl kovos su terorizmu ir Tarybos pagrindų sprendime 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio, ir tik jeigu to reikia konkrečiu atveju. Tai reiškia, kad prieiga prie ETIAS dėl nusikaltimų, kurie nėra sunkūs, taip pat sistemingas ar masinis duomenų lyginimas neleidžiami.
- Motyvuotas prašymų suteikti prieigą teisėsaugos tikslais pagrindimas. Paskirtosios teisėsaugos institucijos ir Europolas gali prašyti leisti susipažinti su ETIAS centrinėje sistemoje saugomais duomenimis, jeigu yra pagrįstų priežasčių manyti, kad tokia prieiga iš esmės padės užtikrinti konkretaus nusikaltimo prevenciją, atskleidimą ar tyrimą.
- Nepriklausomas patikrinimas prieš susipažįstant su duomenimis. Gavus prašymus leisti susipažinti su ETIAS centrinėje sistemoje saugomais duomenimis konkrečiu atveju teroristinių arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais, atliekamas nepriklausomas patikrinimas, siekiant nustatyti, ar tenkinamos griežtos prašymų leisti susipažinti su ETIAS centrinėje sistemoje saugomais duomenimis teisėsaugos tikslais sąlygos. Tokį nepriklausomą patikrinimą iš anksto vykdo teismas arba institucija, garantuojantys nepriklausomumą ir nešališkumą; turi nebūti daroma jokios tiesioginės ar netiesioginės išorinės įtakos.
- Duomenų kiekio mažinimas, kad būtų tvarkomas tik toks duomenų kiekis, kuris būtinas atsižvelgiant į tvarkymo tikslus. Teroristinių arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais bus prieinami ne visi duomenys, saugomi ETIAS prašymo rinkmenoje. Kai kurie duomenų elementai bus visiškai neprieinami, atsižvelgiant į jų ribotą svarbą vykdant baudžiamosios veikos tyrimus (pvz., informacija apie asmens išsilavinimą arba apie tai, ar jis gali kelti riziką visuomenės sveikatai). Kiti duomenų elementai bus prieinami tik jei būtinybė susipažinti su tokiais konkrečiais duomenų elementais bus aiškiai pagrįsta motyvuotame prašyme leisti susipažinti su duomenimis teisėsaugos tikslais ir patvirtinta atlikus nepriklausomą patikrinimą (pvz., duomenys apie dabartinę profesinę veiklą).
- Susipažinimas su ETIAS centrinėje duomenų bazėje saugomais duomenimis kaip kraštutinė priemonė. Nacionalinės teisėsaugos institucijos ir Europolas gali prašyti leisti susipažinti su ETIAS centrinėje duomenų bazėje saugomais duomenimis tik jeigu per ankstesnes paieškas visose atitinkamose valstybės narės nacionalinėse duomenų bazėse ir Europolo duomenų bazėse negauta prašomos informacijos.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Vadovaujantis galimybių studija, dabartinis pasiūlymas yra pagrįstas tinkamiausia galimybe, pagal kurią turi būti kuriama sistema ETIAS, o jai sukurti reikalinga suma yra 212,1 mln. EUR, atsižvelgiant ir į tai, kad prieiga prie šios sistemos bus suteikiama teisėsaugos tikslais.

Ši finansinė parama bus skirta ne tik esminiams viso DFP laikotarpio komponentams finansuoti (ES lygmeniu pagal netiesioginio valdymo principą kūrimo ir veikimo išlaidoms padengti skirta 113,4 mln. EUR), bet ir dabartinės valstybių narių nacionalinių sienų infrastruktūros sistemų ir ETIAS integracijai naudojant vienodą nacionalinę sąsają užtikrinti (92,3 mln. EUR pagal pasidalijamojo valdymo principą). Finansinė parama nacionalinio lygmens integracijos išlaidoms padės užtikrinti, kad dėl sudėtingų ekonominių aplinkybių nacionaliniu lygmeniu nekiltų pavojus projektams arba nebūtų vėluojama juos įgyvendinti. Kūrimo etapu (2018–2020 m.) Komisija iš viso išleis 4,2 mln. EUR (pagal pasidalijamojo valdymo principą), kurie bus skirti išlaidoms, susijusioms su operacijų vykdymu valstybėse narėse, padengti.

Nuo 2020 m., kai pradės veikti nauja sistema, tolesnės valstybių narių patiriamos veiklos išlaidos galėtų būti remiamos pagal valstybių narių nacionalines Vidaus saugumo fondo (VSF) programas (pasidalijamasis valdymas). Tačiau sistema pradės veikti pasibaigus dabartinei daugiametei finansinei programai, taigi išlaidų finansavimas turėtų būti svarstomas per diskusijas dėl kitos daugiametės finansinės programos.

Tiek „eu-LISA“, tiek Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgoms reikės papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių, kad jie galėtų vykdyti savo naujus uždavinius pagal ETIAS reglamentą. „eu-LISA“ kūrimo etapas prasidės 2018 m., o Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos turės būti pasirengusios valdyti veikimo etapą ir tam reikės palaipsniui skirti išteklių nuo 2020 m. antrosios pusės.

Kaip nurodyta 1 skirsnyje, nuo 2020 m. ETIAS sistema gaus pajamų iš mokesčių, o tai, atsižvelgiant į jos specifinį pobūdį, siūloma laikyti išorės asignuotosiomis įplaukomis. Remiantis dabartiniais prašymų skaičiaus įverčiais, iš mokesčių gaunamos pajamos būtų didesnės, nei reikia tiesioginėms ETIAS kūrimo ir veikimo sąnaudoms padengti. Tai leis dengti susijusias išlaidas pažangaus sienų valdymo srityje.

5. PAPILDOMA INFORMACIJA

Dalyvavimas

Šis pasiūlymas grindžiamas Šengeno *acquis*, nes jis susijęs su išorės sienų kirtimu. Todėl reikia atsižvelgti į tokias su įvairiais protokolais ir susitarimais, sudarytais su asocijuotosiomis šalimis, susijusias pasekmes.

Danija. Pagal prie Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) pridėto Protokolo (Nr. 22) dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja Tarybai priimant priemones pagal SESV trečiosios dalies V antraštinę dalį.

Kadangi šis reglamentas grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba nusprendžia dėl šio reglamento, Danija turi nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę.

Jungtinė Karalystė ir Airija. Pagal Protokolo dėl Šengeno *acquis* integravimo į Europos Sąjungos sistemą 4 ir 5 straipsnius, 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimą 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo ir 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimą 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis*

nuostatas, Jungtinė Karalystė ir Airija nedalyvauja įgyvendinant Reglamentą (ES) 2016/399 (Šengeno sienų kodeksas) ar visas kitas teises priemones, kurios bendrai vadinamos Šengeno *acquis*, t. y. priemonės, kuriomis organizuojamas ir remiamas vidaus sienų kontrolės panaikinimas, ir gretutinės priemonės, susijusios su išorės sienų kontrole.

Šiuo reglamentu plėtojamas šis *acquis*, todėl Jungtinė Karalystė ir Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra joms privalomas ar taikomas.

Remiantis Teisingumo Teismo sprendimu byloje *Jungtinė Karalystė prieš Tarybą* (C-482/08, EU:C:2010:631), aplinkybė, kad šio reglamento teisinį pagrindą sudaro 87 straipsnio 2 dalies a punktas ir 88 straipsnio 2 dalies a punktas, taip pat SESV 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktai, nedaro poveikio minėti išvadai, nes prieiga teisėsaugos tikslais, palyginti su ETIAS sukūrimu, yra papildomo pobūdžio.

Islandija ir Norvegija. Taikomos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytame asociacijos susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*¹⁵ nustatytos procedūros, kadangi, kaip nurodyta minėto Susitarimo A priede, šis pasiūlymas pateikiamas Šengeno *acquis* pagrindu.

Šveicarija. Šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip nustatyta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*¹⁶.

Lichtenšteinas. Šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip nustatyta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės pasirašytame protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*¹⁷.

Kroatija, Kipras, Bulgarija ir Rumunija. Šis reglamentas, kuriuo sukurama ETIAS, grindžiamas atvykimo sąlygomis, apibūdintomis Reglamento (ES) Nr. 2016/399 6 straipsnyje. Stojančiosios valstybės narės šią nuostatą turi taikyti nuo įstojimo į Europos Sąjungą dienos.

¹⁵ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

¹⁶ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

¹⁷ OL L 160, 2011 6 18, p. 19.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo sukurama Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS) ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/794 ir (ES) 2016/1624

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktus, 87 straipsnio 2 dalies a punktą ir 88 straipsnio 2 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

pasikonsultavę su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁸,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹⁹,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) 2016 m. balandžio 6 d. Komisijos komunikate „Patikimesnės ir pažangesnės sienų ir saugumo informacinės sistemos“²⁰ nurodyta, kad ES turi stiprinti ir tobulinti savo IT sistemas, duomenų sistemą ir keitimąsi informacija sienų valdymo, teisėsaugos ir kovos su terorizmu srityje. Jame pabrėžiama, kad reikia tobulinti informacinių sistemų sąveiką. Svarbu tai, kad jame nustatytos galimybės, leidžiančios siekti, kad dabartinės informacinės sistemos būtų kuo naudingesnės ir prireikus būtų sukurtos naujos papildomos sistemos, kad būtų pašalintos esamos informacijos spragos;
- (2) 2016 m. balandžio 6 d. komunikate nustatyta įvairių informacijos spragų. Viena iš jų yra tai, kad sienos apsaugos institucijos prie Šengeno erdvės išorės sienų neturi informacijos apie keliautojus, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą kertant išorės sienas. 2016 m. balandžio 6 d. komunikate paskelbta, kad Komisija pradės galimybių studiją dėl Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (ETIAS) sukūrimo. Tokia automatizuota sistema nustatytų, ar trečiųjų šalių piliečiai, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, atitinka

¹⁸ OL C, , p. .

¹⁹ OL C, , p. .

²⁰ COM(2016) 205 *final*.

reikalavimus prieš jiems keliaujant į Šengeno erdvę ir ar dėl tokios kelionės gali kilti saugumo arba neteisėtos migracijos rizika;

- (3) 2016 m. rugsėjo 14 d. komunikate „Didesnis saugumas judčiame pasaulyje. Geresnis keitimasis informacija kovojant su terorizmu ir patikimesnės išorės sienos“²¹ patvirtinamas išorės sienų apsaugos prioritetas ir teikiamos konkrečios iniciatyvos, kuriomis būtų spartinami ir išplečiami ES veiksmai, kuriais būtų toliau stiprinamas išorės sienų valdymas;
- (4) būtina tiksliai nustatyti Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (ETIAS) tikslus, jos techninę struktūrą, sukurti ETIAS centrinį padalinį, ETIAS nacionalinius padalinius ir ETIAS patikros tarybą, parengti veikimo ir duomenų, kuriuos į sistemą turės įvesti prašymą teikiantis asmuo, naudojimo taisyklės, nustatyti kelionės leidimų suteikimo ir atsisakymo juos suteikti taisyklės, nustatyti tikslus, dėl kurių duomenys turi būti tvarkomi, nustatyti valdžios institucijas, kurios turės leidimą priėti prie duomenų, ir užtikrinti asmens duomenų apsaugą;
- (5) ETIAS turėtų būti taikoma trečiųjų šalių piliečiams, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą kertant išorės sienas;
- (6) ji taip pat turėtų būti taikoma trečiųjų šalių piliečiams, kuriems netaikomas vizos reikalavimas ir kurie yra Sąjungos piliečio šeimos nariai, kuriems taikoma Direktyva 2004/38/EB²², arba trečiosios šalies piliečio, kuris pagal Sąjungos teisę naudoja laisvo judėjimo teisę, šeimos nariai, kurie neturi Direktyvoje 2004/38/EB nurodytos leidimo gyventi šalyje kortelės. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 21 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje laikydamasis Sutartyse ir joms įgyvendinti priimtose nuostatose nustatytų apribojimų bei sąlygų. Atitinkami apribojimai ir sąlygos išdėstyti Direktyvoje 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje;
- (7) kaip patvirtino Europos Sąjungos Teisingumo Teismas²³, tokie šeimos nariai turi teisę atvykti į valstybės narės teritoriją ir šiam tikslui gauti atvykimo vizą. Todėl taip pat šeimos nariai, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, turėtų turėti teisę gauti kelionės leidimą. Valstybės narės turėtų tokiems asmenims suteikti visas galimybes gauti būtiną kelionės leidimą, kuris turi būti suteikiamas nemokamai;
- (8) teisė gauti kelionės leidimą nėra besąlygiška, nes pasinaudoti ja gali būti neleista tiems šeimos nariams, kurie kelia riziką viešajai tvarkai, visuomenės saugumui arba visuomenės sveikatai, kaip nustatyta Direktyvoje 2004/38/EB. Tokiomis aplinkybėmis gali būti reikalaujama, kad šeimos nariai pateiktų savo asmens duomenis, susijusius su jų tapatybe ir statusu, tik jeigu jų reikia įvertinti, ar jie gali kelti grėsmę saugumui. Panašiai jų kelionės leidimo prašymai turėtų būti tikrinami tik atsižvelgiant į saugumo riziką, bet ne į migracijos riziką;

²¹ COM(2016) 602 *final*.

²² 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinti direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB.

²³ 2006 m. sausio 31 d. Teismo sprendimas byloje C-503/03 Komisija prieš Ispaniją (Rink. 2006, p. I-1097).

- (9) ETIAS turėtų būti nustatytas kelionės leidimas, skirtas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą kertant išorės sienas (vizos reikalavimas), kuris leistų nustatyti, ar dėl jų buvimo valstybių narių teritorijoje nekils neteisėtos migracijos, saugumo rizikos arba rizikos visuomenės sveikatai. Turėti galiojantį kelionės leidimą būtų nauja atvykimo į valstybių narių teritoriją sąlyga, bet vien kelionės leidimo turėjimas savaime nesuteiktų teisės atvykti;
- (10) ETIAS teiktų lankytojų vertinimą prieš jiems atvykstant prie išorės sienų perėjimo punktų ir taip turėtų padėti užtikrinti aukšto lygio saugumą, neteisėtos migracijos prevenciją ir visuomenės sveikatos apsaugą;
- (11) ETIAS turėtų padėti supaprastinti patikrinimus kertant sieną, kuriuos išorės sienų perėjimo punktuose atlieka sienos apsaugos pareigūnai, ir užtikrinti, kad trečiųjų šalių piliečiai, kuriems taikomas kelionės leidimo reikalavimas ir kurie ketina apsilankyti Šengeno erdvėje, būtų vertinami suderintai ir vienodai. Be to, ji turėtų sudaryti sąlygas geriau informuoti prašytojus apie tai, ar jie atitinka apsilankymo Šengeno erdvėje kriterijus. Be to, ETIAS taip pat turėtų padėti supaprastinti patikrinimus kertant sieną, nes sumažėtų atsisakymo leisti atvykti atvejų prie išorės sienų skaičius;
- (12) ETIAS taip pat turėtų remti Šengeno informacinės sistemos (SIS) tikslus, susijusius su perspėjimais apie asmenis, ieškomus siekiant juos suimti arba perdavimo ar ekstradicijos tikslais, apie dingusius asmenis, apie asmenis, kurie ieškomi kaip galintys padėti teisminiam procesui, apie asmenis dėl slaptų patikrinimų arba specialiųjų patikrinimų. Šiuo tikslu ETIAS turėtų automatiškai tvarkyti prašymo rinkmenas lygindama jas su atitinkamais perspėjimais SIS. Šiuo tvarkymu bus siekiama remti SIS veiklą. Atitinkamai atitiktis, nustatyta atlikus tokį palyginimą, turėtų būti laikoma SIS;
- (13) ETIAS turėtų sudaryti didelės apimties informacinę sistemą, ETIAS informacinę sistemą, centrinę grupę – ETIAS centrinis padalinys, ir nacionalinės grupės – ETIAS nacionaliniai padaliniai;
- (14) ETIAS centrinis padalinys turėtų būti Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros dalis. ETIAS centrinis padalinys turėtų atsakyti už automatiškai tvarkant atmetų kelionės leidimų prašymų tikrinimą, kad nustatytų, ar prašytojo asmens duomenys atitinka asmens, dėl kurio nustatyta atitiktis, duomenis, už patikros taisyklės ir už reguliarių prašymų tvarkymo auditą. ETIAS centrinis padalinys turėtų veikti visą parą be išėiginių;
- (15) kiekviena valstybė narė turėtų įsteigti ETIAS nacionalinį padalinį, kuris būtų daugiausia atsakingas už tikrinimą ir sprendimo suteikti kelionės leidimą ar atsisakyti jį suteikti priėmimą. ETIAS nacionaliniai padaliniai turėtų bendradarbiauti tarpusavyje ir su Europolu, kad įvertintų prašymus. ETIAS nacionalinis padalinys turėtų veikti visą parą be išėiginių;
- (16) kad pasiektų savo tikslus ETIAS turėtų teikti elektroninę prašymo formą, kurią prašytojas turėtų užpildyti įrašydamas pareiškimus, susijusius su jo tapatybe, kelionės dokumentu, informacija apie gyvenamąją vietą, kontaktiniais duomenimis, išsilavinimu ir dabartine profesine veikla, jo ES piliečio arba trečiosios šalies piliečio, kuris naudojasi laisvo judėjimo teise ir neturi leidimo gyventi šalyje kortelės, šeimos nario statusu, jeigu prašytojas yra nepilnametis – atsakingo asmens tapatybe, atsakymus į kelis tikslinius klausimus (ar prašytojas serga liga, galinčia sukelti epidemiją, kaip apibrėžta Pasaulio sveikatos organizacijos tarptautinėse sveikatos taisyklėse, arba kitomis infekcinėmis ar užkrečiamosiomis parazitinėmis ligomis, ar turi teistumą, ar buvo karo zonose, ar dėl jo priimtas sprendimas grąžinti prie sienos arba nurodymas išvykti iš teritorijos). Prieiga prie

prašytojų sveikatos duomenų turėtų būti suteikiama tik siekiant nustatyti, ar jie kelia grėsmę visuomenės sveikatai;

- (17) ETIAS turėtų priimti prašymus, pateiktus prašytojo vardu tais atvejais, kai dėl įvairių priežasčių keliautojai patys negali parengti prašymo. Tokiais atvejais prašymą turėtų užpildyti keliautojo įgaliotas arba už jį teisiškai atsakingas trečiasis asmuo su sąlyga, kad šio asmens tapatybės duomenys įtraukti į prašymo formą;
- (18) siekiant galutinai parengti prašymą, iš visų vyresnių nei 18 metų prašytojų turėtų būti reikalaujama sumokėti mokestį. Mokėjimą turėtų tvarkyti bankas arba finansų tarpininkas. Duomenys, kurių reikia elektroniniam mokėjimui, turėtų būti pateikiami tik bankui arba finansų tarpininkui, vykdančiam finansinį sandorį; šie duomenys nėra ETIAS duomenų dalis;
- (19) dauguma kelionės leidimų turėtų būti suteikiami per kelias minutes, bet nedidelis skaičius leidimų gali būti suteikiami per 72 valandas. Išimtiniais atvejais, kai prašytojui pranešama, kad jis turi pateikti papildomos informacijos ar dokumentų, procedūra gali trukti iki dviejų savaičių;
- (20) prašytojo pateikti asmens duomenys turėtų būti tvarkomi ETIAS tik vienu tikslu – iš anksto patikrinti atitiktį tinkamumo kriterijams, nustatytiems Reglamente (ES) 2016/399²⁴, ir įvertinti, ar yra tikimybė, kad prašytojas gali neteisėtai migruoti, ar dėl prašytojo atvykimo į Sąjungą gali kilti grėsmė Sąjungos saugumui ar visuomenės sveikatai;
- (21) tokios rizikos vertinimo negalima atlikti netvarkant 16 konstatuojamojoje dalyje išvardytų duomenų. Kiekvienas prašyme nurodytų asmens duomenų elementas turėtų būti lyginamas su duomenimis, įtrauktais į įrašą, rinkmeną arba perspėjimą, kurie įrašyti informacinėje sistemoje (Šengeno informacinėje sistemoje (SIS), Vizų informacinėje sistemoje (VIS), Europolo duomenyse, Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų duomenų bazėje (SLTD), atvykimo ir išvykimo sistemoje (AIS), EURODAC, Europos nuosprendžių registrų informacinėje sistemoje (ECRIS) ir (arba) Interpolo su pranešimais susijusių kelionės dokumentų duomenų bazėje (Interpolo TDAWN)), arba su ETIAS stebėjimo sąrašais, arba su konkrečios rizikos rodikliais. Asmens duomenų, kurie turėtų būti naudojami lyginimui, kategorijos turėtų būti tik informacinėse sistemose, kuriose vykdoma užklausa, ETIAS stebėjimo sąraše arba konkrečios rizikos rodikliuose naudojamos duomenų kategorijos;
- (22) lyginimas turėtų būti vykdomas automatinėmis priemonėmis. Jeigu, atlikus palyginimą, nustatoma atitiktis pagal vieną asmens duomenų elementą arba tokių duomenų kombinaciją prašyme ir įrašė, rinkmenoje arba perspėjime, kurie yra pirmiau minėtose informacinėse sistemose, arba pagal asmens duomenis ETIAS stebėjimo sąraše arba rizikos rodiklius, prašymą rankiniu būdu turėtų tvarkyti deklaruoto pirmojo atvykimo valstybės narės ETIAS nacionalinio padalinio operatorius. ETIAS nacionaliniam padaliniui atlikus vertinimą, turėtų būti priimamas sprendimas suteikti kelionės leidimą arba jo nesuteikti;
- (23) leidimas gali būti suteikiamas naudojant automatinį prašymo tvarkymo būdą. Tikimasi, kad naudojant automatines priemones dėl didžiosios daugumos prašymų bus gautas teigiamas atsakymas. Atsisakymas išduoti kelionės leidimą neturėtų būti grindžiamas vien automatinio prašymo asmens duomenų tvarkymo būdu. Todėl prašymus, dėl kurių gauta atitiktis, rankiniu būdu turėtų vertinti ETIAS nacionalinio padalinio operatorius;

²⁴ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas).

- (24) prašytojai, kuriems atsisakyta išduoti kelionės leidimą, turėtų turėti teisę teikti apeliacinį skundą. Apeliaciniai skundai turėtų būti teikiami valstybėje narėje, kuri priėmė sprendimą dėl prašymo, pagal tos valstybės narės nacionalinę teisę;
- (25) prašymo rinkmenai analizuoti turėtų būti naudojamos patikros taisyklės: lyginami duomenys, įrašyti prašymo rinkmenoje ETIAS centrinėje sistemoje, ir konkrečios rizikos rodikliai, atitinkantys pirmiau nustatytą saugumo, neteisėtos migracijos riziką arba riziką visuomenės sveikatai. Konkrečios rizikos rodikliams apibrėžti naudojami kriterijai jokiais aplinkybėmis neturėtų būti nustatomi prašytojo rasės ar etninės kilmės, politinių pažiūrų, religijos ar filosofinių įsitikinimų, narystės profesinėse sąjungose, lytinio gyvenimo ar seksualinės orientacijos pagrindu;
- (26) siekiant nustatyti ETIAS prašymo rinkmenoje esančių duomenų ir informacijos, susijusios su asmenimis, kurie įtariami padarę sunkų nusikaltimą arba įvykdę teroro aktą arba dėl kurių yra faktinių prielaidų arba pagrįstų priežasčių manyti, kad jie padarys sunkų nusikaltimą arba įvykdys teroro aktą, ryšius turėtų būti parengtas ETIAS stebėjimo sąrašas. ETIAS stebėjimo sąrašas turėtų būti duomenų, kuriuos tvarko Europolas pagal Reglamento (ES) 2016/794 18 straipsnio 2 dalies a punktą ir Europolo integruoto duomenų valdymo koncepciją, kuria įgyvendinamas tas reglamentas, dalis. Teikdamos informaciją Europolui valstybės narės turėtų galėti nustatyti tikslą arba tikslus, dėl kurių ji būtų tvarkoma, įskaitant galimybę riboti tokį tvarkymą tik ETIAS stebėjimo sąrašo reikmėms;
- (27) dėl nuolat atsirandančių naujų formų grėsmių saugumui, naujų neteisėtos migracijos modelių ir grėsmių visuomenės sveikatai reikia imtis efektyvių veiksmų ir kovoti šiuolaikinėmis priemonėmis. Kadangi šios priemonės yra susijusios su didelio kiekio asmens duomenų tvarkymu, turėtų būti nustatytos tinkamos apsaugos priemonės, kad teisės į privataus gyvenimo apsaugą ir teisės į asmens duomenų apsaugą apribojimas neviršytų to, kas būtina demokratinėje visuomenėje;
- (28) todėl asmens duomenys ETIAS turėtų būti laikomi saugiai; prieigą prie jų turėtų gauti tik įgalioti darbuotojai ir jokiais aplinkybėmis jie neturėtų būti naudojami priimant sprendimus, pagrįstus bet kurios formos diskriminacija. Laikomi asmens duomenys turėtų būti saugomi Sąjungoje „eu-LISA“ patalpose;
- (29) suteikti kelionės leidimai turėtų būti panaikinami arba atšaukiami, kai tik paaiškėja, kad nebuvo įvykdytos arba nebevykdomos jų suteikimo sąlygos. Visų pirma, kai sukuriamas naujas SIS perspėjimas dėl atsisakymo leisti atvykti arba dėl pamesto arba pavogto kelionės dokumento, apie kurį pranešta, SIS apie tai turėtų informuoti ETIAS, kuri turėtų patikrinti, ar šis naujas perspėjimas atitinka galiojančią kelionės leidimą. Tokiu atveju turėtų būti nedelsiant informuojamas perspėjimą parengusios valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys, kuris turėtų atšaukti kelionės leidimą. Panašiu būdu į ETIAS stebėjimo sąrašą įtraukti nauji elementai lyginami su ETIAS laikomomis prašymų rinkmenomis, siekiant patikrinti, ar šis naujas elementas atitinka galiojančią kelionės leidimą. Tokiu atveju pirmojo atvykimo valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys turėtų įvertinti atitiktį ir prireikus atšaukti kelionės leidimą. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė atšaukti kelionės leidimą prašytojo prašymu;
- (30) jeigu išskirtinėmis aplinkybėmis valstybė narė mano, kad trečiosios šalies piliečiui keliauti į jos teritoriją būtina dėl humanitarinių priežasčių, nacionalinių interesų arba tarptautinių įsipareigojimų, ji turėtų turėti galimybę suteikti riboto teritorinio galiojimo laikiną kelionės leidimą;

- (31) prieš įlaipinimą oro ir jūrų vežėjai ir vežėjai, vežantys asmenų grupes sausuma autobusais, turėtų privalėti patikrinti, ar keliautojai turi visus kelionės dokumentus, būtinus atvykstant į valstybių narių teritoriją pagal Šengeno konvenciją²⁵. Tai turėtų apimti tikrinimą, ar keliautojai turi galiojantį kelionės leidimą. Vežėjai neturėtų turėti prieigos prie ETIAS rinkmenos. Saugi interneto prieiga, įskaitant galimybę naudoti mobiliąsias technologijas, turėtų leisti vežėjams atlikti šį patikrinimą naudojant kelionės dokumento duomenis;
- (32) siekdami laikytis peržiūrėtų atvykimo sąlygų, sienos apsaugos pareigūnai turėtų patikrinti, ar keliautojas turi galiojantį kelionės leidimą. Todėl atlikdamas standartinę sienų kontrolės procedūrą sienos apsaugos pareigūnas turėtų elektroniniu būdu nuskaityti kelionės dokumento duomenis. Šiuo veiksmu turėtų būti pateikta užklausa įvairiose duomenų bazėse, kaip numatyta Šengeno sienų kodekse, be kita ko, užklausa ETIAS, kuri pateiktų naujausią kelionės leidimo statusą. Pati ETIAS rinkmena sienos apsaugos pareigūnui sienų kontrolės reikmėms neturėtų būti prieinama. Jei galiojančio kelionės leidimo nėra, sienos apsaugos pareigūnas turėtų atsisakyti leisti atvykti ir turėtų atitinkamai užbaigti sienų kontrolės procedūrą. Jeigu yra galiojantis kelionės leidimas, sprendimą dėl leidimo atvykti arba atsisakymo leisti atvykti turėtų priimti sienos apsaugos pareigūnas;
- (33) kovojant su teroristiniais nusikaltimais ir kitais sunkiais nusikaltimais ir atsižvelgiant į nusikaltėlių tinklų globalizaciją, teisėsaugos institucijoms būtina turėti reikalingą informaciją, kad jos veiksmingai vykdytų savo uždavinius. Prieiga prie duomenų Vizų informacinėje sistemoje (VIS) teisėsaugos tikslu jau padėjo tyrėjams gerokai pasistūmėti nagrinėjant atvejus, susijusius su prekyba žmonėmis, terorizmu ar prekyba narkotikais. Vizų informacinėje sistemoje nėra duomenų apie trečiųjų šalių piliečius, kuriems netaikomas vizos reikalavimas;
- (34) prieiga prie ETIAS pateikiamos informacijos yra būtina teroristinių nusikaltimų, kaip nustatyta Tarybos pamatiniame sprendime 2002/475/TVR²⁶, arba kitų sunkių nusikaltimų, kaip nustatyta Tarybos pagrindų sprendime 2002/584/TVR²⁷, prevencijos, atskleidimo ir tyrimo tikslais. Vykdamas konkretų tyrimą, siekiant gauti įrodymų ir informacijos, susijusios su asmeniu, kuris įtariamas padaręs nusikaltimą arba tapo nusikaltimo auka, teisėsaugos institucijoms gali prireikti prieigos prie ETIAS sukauptų duomenų. ETIAS laikomų duomenų taip pat gali prireikti siekiant nustatyti teroristinį nusikaltimą arba kitus sunkius nusikaltimus įvykdžiusio asmens tapatybę, visų pirma tais atvejais, kai būtina imtis skubių veiksmų. prieiga prie ETIAS teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais reiškia pagrindinių teisių ribojimą: teisės į asmens privataus gyvenimo gerbimą ir teisės į ETIAS tvarkomų asmens duomenų apsaugą. Todėl ETIAS duomenys turėtų būti saugomi ir su jais turėtų būti leidžiama susipažinti valstybių narių paskirtosioms institucijoms ir Europos policijos biurui (Europolas), su sąlyga, kad būtų griežtai laikomasi šiame reglamente nustatytų sąlygų, kad tokia prieiga būtų ribota ir nebūtų viršijama to, kas būtina siekiant teroristinių nusikaltimų ir kitų sunkių nusikaltimų

²⁵ Konvencija dėl Šengeno susitarimo, 1985 m. birželio 14 d. sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybės dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo.

²⁶ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2002/475/TVR dėl kovos su terorizmu (OL L 164, 2002 6 22, p. 6).

²⁷ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002 7 18, p. 1).

prevencijos, atskleidimo ir tyrimo pagal reikalavimus, nustatytus Teismo praktikoje, visų pirma byloje *Digital Rights Ireland*²⁸;

- (35) visų pirma prieiga prie ETIAS duomenų teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais turėtų būti suteikiama tik gavus pagrįstą kompetentingų institucijų prašymą, kuriame išdėstomos tokios būtinybės priežastys. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tokį prieigos prie ETIAS laikomų duomenų prašymą iš anksto peržiūrėtų teismas arba institucija, garantuojantys nepriklausomumą ir nešališkumą; neturi būti daroma jokia tiesioginė ar netiesioginė išorinė įtaka. Tačiau ypatingos skubos atvejais kompetentingoms institucijoms gali prireikti nedelsiant gauti asmens duomenis, būtinus siekiant užkirsti kelią sunkaus nusikaltimo įvykdymui arba patraukti jo vykdytojus baudžiamojon atsakomybėn. Tokiais atvejais turėtų būti priimtina, kad iš ETIAS gautų asmens duomenų peržiūra būtų vykdoma kuo greičiau po to, kai kompetentingoms institucijoms suteikiama prieiga prie tokios informacijos;
- (36) todėl būtina paskirti valstybių narių kompetentingas institucijas, galinčias prašyti tokios prieigos konkrečiais teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais;
- (37) ETIAS nacionaliniai padaliniai turėtų veikti kaip centrinis prieigos punktas ir turėtų tikrinti, ar konkrečiu atveju laikomasi prašymo gauti prieigą prie ETIAS centrinės sistemos sąlygų;
- (38) Europolas yra Sąjungos keitimosi informacija centras; prisidėdamas prie nusikalstamumo prevencijos, nagrinėjimo ir tyrimo ES lygmeniu jis atlieka pagrindinį vaidmenį valstybių narių institucijoms bendradarbiaujant tarpvalstybinių nusikaltimų tyrimo srityje. Todėl Europolas vykdydamas savo uždavinius ir pagal Reglamentą (ES) 2016/794²⁹ taip pat turėtų turėti prieigą prie ETIAS centrinės sistemos konkrečiais atvejais, kai Europolas turi remti ir stiprinti valstybių narių veiksmus, kuriais siekiama užtikrinti teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevenciją, atskleidimą ar tyrimą;
- (39) kad sistemoje ETIAS nebūtų atliekama sistemingų paieškų, duomenys, laikomi ETIAS centrinėje sistemoje, turėtų būti tvarkomi tik konkrečiais atvejais ir tik tuomet, kai tai būtina teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais. Paskirtosios institucijos ir Europolas prieigos prie ETIAS duomenų prašymus turėtų teikti tik tuomet, kai turėtų pagrįstą priežastį manyti, kad tokia prieiga padės gauti informacijos, kuri jiems iš esmės padės užtikrinti teroristinio arba kito sunkaus nusikaltimo prevenciją, atskleidimą ar tyrimą. Todėl teisėsaugos institucijos ir Europolas turėtų prašyti suteikti prieigą prie ETIAS tik jeigu per ankstesnes paieškas visose atitinkamose valstybės narės nacionalinėse duomenų bazėse ir Europolo duomenų bazėse negauta prašomos informacijos;
- (40) ETIAS įrašyti asmens duomenys turėtų būti saugomi ne ilgiau, nei būtina siekiant nustatyti tikslą. Kad ETIAS galėtų veikti, reikia saugoti su prašytojais susijusius duomenis visą kelionės leidimo galiojimo laikotarpį. Siekiant įvertinti prašytojų keliamą saugumo, neteisėtos migracijos riziką ir riziką visuomenės sveikatai, reikia saugoti asmens duomenis penkerius metus nuo tos dienos, kai į AIS įrašomas paskutinis įrašas apie prašytoją. ETIAS turėtų remtis tiksliais preliminariais saugumo rizikos, rizikos visuomenės sveikatai ir neteisėtos migracijos rizikos vertinimais, visų pirma naudodama patikros taisykles. Kad

²⁸ 2014 m. balandžio 8 d. Teismo (didžiosios kolegijos) sprendimas sujungtose bylose C-293/12 ir C-594/12 *Digital Rights Ireland Ltd*, ECLI:EU:C:2014:238.

²⁹ OL L 119, 2016 5 4, p. 132–149.

valstybių narių rankiniu būdu atliekamas rizikos vertinimas turėtų patikimą pagrindą ir kuo labiau sumažėtų realios rizikos neatitinkančių (klaidingų) atitikčių skaičius, dėl patikros taisyklių atsirandančios atitiktys, pagrįstos ETIAS sukaupėtų duomenų statistika, turi atspindėti pakankamai plačią visumą. To negalima pasiekti remiantis vien galiojančių kelionės leidimų duomenimis. Saugojimo laikotarpis turėtų būti skaičiuojamas nuo tos dienos, kai į AIS įrašomas paskutinis įrašas apie prašytoją, nes tai yra paskutinis faktinis kelionės leidimo panaudojimas. Šis penkerių metų saugojimo laikotarpis yra toks pats, kaip ir AIS įrašo, atitinkančio remiantis ETIAS kelionės leidimu suteiktą leidimą atvykti arba atsisakymą leisti atvykti, saugojimo laikotarpis. Šis saugojimo laikotarpių suderinimas padeda užtikrinti, kad tiek atvykimo įrašas, tiek susijęs kelionės leidimas saugomi tiek pat laiko ir tai yra papildomas elementas, užtikrinantis būsimą ETIAS ir AIS sąveiką. Duomenų saugojimo laikotarpius suderinti būtina, kad kompetentingos institucijos galėtų atlikti būtiną rizikos analizę, reikalaujamą pagal Šengeno sienų kodeksą. Sprendimas atsisakyti išduoti, atšaukti arba panaikinti kelionės leidimą gali reikšti didesnę prašytojo keliamą saugumo arba neteisėtos migracijos riziką. Jeigu priimamas toks sprendimas, susijusių duomenų 5 metų saugojimo laikotarpis turėtų prasidėti nuo jo priėmimo, kad ETIAS galėtų tiksliai atsižvelgti į didesnę riziką, kurią galbūt kelia atitinkamas prašytojas. Šiam laikotarpiui pasibaigus, asmens duomenys turėtų būti ištrinami;

- (41) turėtų būti nustatytos tikslios taisyklės dėl Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūros („eu-LISA“) pareigų, susijusių su ETIAS informacinės sistemos projektavimu, kūrimu ir techniniu valdymu, taip pat Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros pareigų, valstybių narių pareigų ir Europolio pareigų;
- (42) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001³⁰ taikomas „eu-LISA“ ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros veiklai, kurią jos atlieka vykdydamos šiuo reglamentu joms nustatytas uždavinius;
- (43) [Reglamentas (ES) 2016/679]³¹ taikomas asmens duomenų tvarkymui, kurį valstybės narės atlieka taikydamos šį reglamentą, išskyrus atvejus, kai valstybių narių paskirtosios ar tikrinančiosios institucijos duomenis tvarko teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais;
- (44) valstybių narių institucijoms asmens duomenis tvarkant teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais pagal šį reglamentą, turėtų būti taikomas jų nacionalinėje teisėje nustatytas asmens duomenų apsaugos standartas, kuris atitinka [Direktyvą (ES) 2016/680]³²;
- (45) nepriklausomos priežiūros institucijos, įsteigtos pagal [Reglamentą (ES) 2016/679], turėtų stebėti, ar valstybės narės asmens duomenis tvarko teisėtai, o Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas, kurio pareigybė sukurta Reglamentu (EB) Nr. 45/2001, turėtų stebėti

³⁰ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

³¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).

³² 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamąjo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuria panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR.

su asmens duomenų tvarkymu susijusią Sąjungos institucijų ir įstaigų veiklą. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas ir priežiūros institucijos turėtų bendradarbiauti tarpusavyje stebėdami ETIAS;

- (46) „(...) vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 45/2001 28 straipsnio 2 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, kuris pateikė nuomonę [data]“;
- (47) turėtų būti nustatytos griežtos prieigos prie ETIAS centrinės sistemos taisyklės ir būtinos apsaugos priemonės. taip pat reikia nustatyti fizinių asmenų teisę susipažinti su duomenimis, juos taisyti ir ištrinti, taip pat naudotis teise į teisių gynimą, visų pirma teise kreiptis į teismą ir teise, kad nepriklausomos valdžios institucijos užtikrintų duomenų tvarkymo operacijų priežiūrą;
- (48) siekiant įvertinti saugumo, neteisėtos migracijos riziką arba riziką visuomenės sveikatai, kurią gali kelti keliautojas, turėtų būti sukurta ETIAS informacinės sistemos sąveika su kitomis informacinėmis sistemomis, kuriose ETIAS vykdytų paiešką, kaip antai Atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), Vizų informacinė sistema (VIS), Europolo duomenimis, Šengeno informacinė sistema (SIS), EURODAC ir Europos nuosprendžių registrų informacinė sistema (ECRIS). Tačiau sąveika galima visapusiškai užtikrinti tik priėmus pasiūlymus dėl AIS sukūrimo³³, ECRIS³⁴ ir nauja redakcija išdėstomo EURODAC reglamento³⁵;
- (49) siekiant užtikrinti veiksmingą šio reglamento taikymo stebėjimą, būtina reguliariai atlikti vertinimą. Valstybės narės turėtų nustatyti taisykles dėl sankcijų, taikomų už šio reglamento nuostatų pažeidimus, ir užtikrinti jų įgyvendinimą;
- (50) siekiant nustatyti šio reglamento taikymui būtinas technines priemones, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus:
- priimti iš anksto nustatytą sąrašą atsakymų į klausimus dėl išsilavinimo lygio ir srities, dabartinės profesinės veiklos ir pareigų pavadinimo, kurie turi būti nurodyti prašyme suteikti kelionės leidimą;
 - nustatyti papildomų klausimų, kurie gali būti užduodami kelionės leidimo prašytojui, turinį ir formą;
 - nustatyti kelionės leidimo mokesčio mokėjimo būdus ir tvarką, atsižvelgiant į technologinius pokyčius ir jų prieinamumą ir pakeisti mokesčio dydį;

³³ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo bei atsisakymo leisti jiems atvykti duomenys, nustatomos prieigos prie AIS teisėsaugos tikslais sąlygos ir iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 767/2008 ir Reglamentas (ES) Nr. 1077/2011, COM(2016) 194 *final*.

³⁴ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria dėl keitimosi informacija apie trečiųjų šalių piliečius ir Europos nuosprendžių registrų informacinės sistemos (ECRIS) iš dalies keičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2009/315/TVR ir pakeičiamas Tarybos sprendimas 2009/316/TVR.

³⁵ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl pirštų atspaudų lyginimo sistemos EURODAC sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti [Reglamentą (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai], siekiant nustatyti neteisėtai esančius trečiųjų šalių piliečius ar asmenis be pilietybės, ir dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų bei Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis su sistemos EURODAC duomenimis (nauja redakcija), (COM(2016) 272 *final*).

- pailginti lengvatinio laikotarpio, per kurį nereikalaujama kelionės leidimų, trukmę,
 - nurodyti daugiau saugumo, neteisėtos migracijos rizikos ar rizikos visuomenės sveikatai veiksnių, kurie bus naudojami nustatant rizikos rodiklius;
- (51) ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (52) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti išsamias taisykles dėl viešos interneto svetainės ir mobiliųjų įrenginių mobiliosios programėlės veikimo sąlygų ir dėl duomenų apsaugos ir saugumo taisyklių, taikomų viešai interneto svetainei ir mobiliųjų įrenginių mobiliajai programėlei, taip pat tik vežėjams skirtai tapatumo nustatymo schemai ir pateikti išsamią informaciją apie atsargines procedūras, kurių turi būti laikomasi tais atvejais, kai nėra techninių galimybių naudotis ETIAS. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamas laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011³⁶;
- (53) valstybės narės negali deramai sukurti ETIAS ir bendrų duomenų naudojimo prievolių, sąlygų bei procedūrų, todėl dėl to veiksmo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikantis Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (54) numatomos ETIAS informacinės sistemos kūrimo ir ETIAS centrinio padalinio bei ETIAS nacionalinių padalinių sukūrimo išlaidos yra mažesnės, palyginti su pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 515/2014³⁷ pažangiam sienų valdymui skirtu biudžeto likusia suma. Atitinkamai šiuo reglamentu pagal Reglamento (ES) Nr. 515/2014 5 straipsnio 5 dalies b punktą turėtų būti perskirstyta šiuo metu IT sistemų, padedančių valdyti migracijos srautus prie išorės sienų, kūrimui paskirta suma;
- (55) pajamos, gaunamos iš kelionės leidimo mokesčio, turėtų būti skirtos ETIAS informacinės sistemos, ETIAS centrinio padalinio ir ETIAS nacionalinių padalinių pasikartojančioms veiklos ir priežiūros išlaidoms apmokėti. Atsižvelgiant į ypatingą sistemos pobūdį, tikslinga traktuoti šias pajamas kaip išorės asignuotąsias įplaukas;
- (56) šiuo reglamentu nedaroma poveikio Direktyvos 2004/38/EB taikymui;
- (57) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį

³⁶ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

³⁷ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 515/2014, kuriuo kaip Vidaus saugumo fondo dalis nustatoma išorės sienų ir vizų finansinės paramos priemonė ir panaikinamas Sprendimas Nr. 574/2007/EB (OL L 150, 2014 5 20, p. 143).

reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis reglamentas grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba nusprendžia dėl šio reglamento, Danija turi nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę;

- (58) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2000/365/EB³⁸; todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (59) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB³⁹; todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (60) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*⁴⁰, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB⁴¹ 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį;
- (61) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*⁴², kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB⁴³ 3 straipsniu ir Tarybos sprendimo 2008/149/TVR⁴⁴ 3 straipsniu;
- (62) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*⁴⁵, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES⁴⁶ 3 straipsniu ir Tarybos sprendimo 2011/349/ES⁴⁷ 3 straipsniu;

³⁸ 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 131, 2000 6 1, p. 43).

³⁹ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

⁴⁰ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

⁴¹ 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10, p. 31).

⁴² OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

⁴³ 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 1).

⁴⁴ 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/149/TVR dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 50).

⁴⁵ OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

⁴⁶ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos

- (63) šis reglamentas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su juo susijęs, kaip apibrėžta atitinkamai 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalyje, 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje ir 2011 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje;
- (64) siekiant suderinti šį reglamentą su galiojančiais teisės aktais ir padaryti pakeitimus, susijusius su Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra ir Europolu, reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti reglamentus (ES) Nr. 515/2014, (ES) Nr. 2016/399, (ES) Nr. 2016/794 ir (ES) Nr. 2016/1624,

asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 19).

⁴⁷ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/349/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję visų pirma su teismų bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose ir policijos bendradarbiavimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 1).

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis *Dalykas*

1. Reglamentu sukurama Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS), skirta trečiųjų šalių piliečiams, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą kertant išorės sienas (vizos reikalavimas), kuri leistų nustatyti, ar dėl jų buvimo valstybių narių teritorijoje nekils neteisėtos migracijos, saugumo rizikos arba rizikos visuomenės sveikatai. Šiuo tikslu nustatomi kelionės leidimas ir jo suteikimo arba atsisakymo jį suteikti sąlygos ir procedūros.
2. Šiame reglamente nustatomos sąlygos, kuriomis valstybių narių teisėsaugos institucijos ir Europos policijos biuras (Europolas) gali susipažinti su ETIAS centrinėje sistemoje saugomais duomenimis teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų, priklausančių jų kompetencijai, prevencijos, atskleidimo ir tyrimo tikslais.

2 straipsnis *Taikymo sritis*

1. Šis reglamentas taikomas šių kategorijų trečiųjų šalių piliečiams, kuriems netaikomas vizos reikalavimas:
 - (a) Tarybos reglamento (EB) Nr. 539/2001⁴⁸ II priede išvardytų trečiųjų šalių piliečiams, kuriems netaikomas vizos reikalavimas oro uosto tranzitui arba numatomam buvimui valstybių narių teritorijoje, kurio trukmė neviršija 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį;
 - (b) pabėgėliams ir asmenims be pilietybės, jei trečioji šalis, kurioje jie gyvena ir kuri jiems išdavė kelionės dokumentą, yra viena iš trečiųjų šalių, išvardytų Reglamento (EB) Nr. 539/2001 II priede, ir kuriems netaikomas vizos reikalavimas pagal to reglamento 4 straipsnio 2 dalies b punktą;
 - (c) trečiųjų šalių piliečiams, kurie atitinka šias sąlygas:
 - i) yra Sąjungos piliečio šeimos nariai, kuriems taikoma Direktyva 2004/38/EB, arba trečiosios šalies piliečio, kuris naudojasi laisvo judėjimo teise pagal Sąjungos teisę, šeimos nariai; ir
 - ii) neturi leidimo gyventi šalyje kortelės, nurodytos Direktyvoje 2004/38/EB.
2. Šis reglamentas netaikomas:

⁴⁸ OL L 81, 2001 3 21, p. 1.

- (a) pabėgėliams ar asmenims be pilietybės, ar kitiems jokios šalies pilietybės neturintiems asmenims, gyvenantiems valstybėje narėje ir turintiems tos valstybės narės išduotą kelionės dokumentą;
- (b) trečiųjų šalių piliečiams, kurie yra Sąjungos piliečio šeimos nariai, kuriems taikoma Direktyva 2004/38/EB ir kurie turi toje direktyvoje nurodytą leidimo gyventi šalyje kortelę;
- (c) trečiųjų šalių piliečiams, kurie yra trečiųjų šalių piliečių, pagal Sąjungos teisę besinaudojančių laisvo judėjimo teise, šeimos nariai ir kurie turi Direktyvoje 2004/38/EB nurodytą leidimo gyventi šalyje kortelę;
- (d) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/399⁴⁹ 2 straipsnio 16 punkte nurodytų leidimų gyventi turėtojams, išskyrus asmenis, kuriems taikomi šios dalies b ir c punktai;
- (e) ilgalaikių vizų turėtojams;
- (f) Andoros, Monako ir San Marino piliečiams ir Vatikano valstybės išduotų pasų turėtojams;
- (g) Reglamento (EB) Nr. 539/2001 I ir II prieduose išvardytiems trečiųjų šalių piliečiams, turintiems valstybių narių pagal Reglamentą (EB) Nr. 1931/2006⁵⁰ išduotus vietinio eismo per sieną leidimus, kai šių leidimų turėtojai naudojami savo teise pagal vietinio eismo per sieną režimą;
- (h) asmenims ar asmenų kategorijoms, nurodytiems Reglamento (EB) Nr. 539/2001 4 straipsnio 1 ir 3 dalyse.

3 straipsnis *Apibrėžtys*

1. Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (a) išorės sienos – išorės sienos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/399 2 straipsnio 2 dalyje;
- (b) patikrinimai kertant sieną – patikrinimai kertant sieną, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/399 2 straipsnio 11 punkte;
- (c) sienos apsaugos pareigūnas – sienos apsaugos pareigūnas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/399 2 straipsnio 14 punkte;
- (d) kelionės leidimas – sprendimas, priimtas pagal šį reglamentą, kuris rodo, jog nėra faktinių prielaidų arba pagrįstų priežasčių daryti išvadą, kad dėl asmens buvimo valstybių narių teritorijoje kiltų neteisėtos migracijos, saugumo rizika arba rizika visuomenės sveikatai, ir būtinas 2 straipsnyje nurodytiems

⁴⁹ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 077, 2016 3 23, p. 1).

⁵⁰ OL L 405, 2006 12 20, p. 1.

trečiosios šalies piliečiams, kad jie įvykdytų atvykimo sąlygą, nurodytą Reglamento (ES) 2016/399 6 straipsnio 1 dalies b punkte;

- (e) rizika visuomenės sveikatai – grėsmė visuomenės sveikatai, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/399 2 straipsnio 21 punkte;
 - (f) prašytojas – bet koks 2 straipsnyje nurodytas trečiosios šalies pilietis, pateikęs prašymą dėl kelionės leidimo;
 - (g) kelionės dokumentas – pasas arba kitas lygiavertis dokumentas, kuris suteikia jo turėtojui teisę kirsti išorės sienas ir į kurį gali būti įklijuota viza;
 - (h) trumpalaikis buvimas – buvimas valstybių narių teritorijoje, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2016/399 6 straipsnio 1 dalyje;
 - (i) užsibuvęs asmuo – trečiosios šalies pilietis, kuris neatitinka arba nebeatitinka trumpalaikio buvimo valstybių narių teritorijoje trukmės sąlygų;
 - (j) mobiliųjų įrenginių mobilioji programėlė – taikomoji programa, sukurta veikti mobiliuosiuose įrenginiuose, pavyzdžiui, išmaniuosiuose telefonuose ir planšetiniuose kompiuteriuose;
 - (k) atitiktis – atitiktis, nustatoma lyginant asmens duomenis, įrašytus į ETIAS centrinės sistemos prašymo rinkmeną, su asmens duomenimis, laikomais įrašė, rinkmenoje arba perspėjime, kurie įrašyti informacinėje sistemoje, kurioje ETIAS centrinė sistema vykdo užklausą, ETIAS stebėjimo sąrašė arba su konkrečios rizikos rodikliais, nurodytais 28 straipsnyje;
 - (l) teroristiniai nusikaltimai – nusikalstamos veikos, atitinkančios nurodytąsias Paminio sprendimo 2002/475/TVR 1–4 straipsniuose arba joms lygiavertės;
 - (m) sunkūs nusikaltimai – nusikalstamos veikos, atitinkančios nurodytąsias Pagrindų sprendimo 2002/584/TVR 2 straipsnio 2 dalyje arba joms lygiavertės, jeigu už jas pagal nacionalinę teisę baudžiama laisvės atėmimo arba laisvės apribojimo bausme, kurios ilgiausias terminas – bent treji metai.
 - (n) Europolo duomenys – asmens duomenys, teikiami Europolui siekiant Reglamento (ES) 2016/794 18 straipsnio 2 dalies a punkte nurodyto tikslo;
2. Reglamento (EB) 45/2001 2 straipsnyje nustatytos apibrėžtys taikomos, jeigu asmens duomenis tvarko Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra ir „eu-LISA“.
 3. [Reglamento (ES) 2016/679] 4 straipsnyje nustatytos apibrėžtys taikomos, jeigu asmens duomenis tvarko valstybių narių valdžios institucijos.
 4. [Direktyvos (ES) 2016/680] 3 straipsnyje nustatytos apibrėžtys taikomos, jeigu valstybių narių valdžios institucijos tvarko asmens duomenis teisėsaugos tikslais.

4 straipsnis
ETIAS tikslai

Remdama valstybių narių kompetentingas institucijas ETIAS:

- (a) prisidės prie aukšto lygio saugumo sudarydama sąlygas atlikti nuodugnų prašytojų saugumo rizikos vertinimą prieš jiems atvykstant į išorės sienų perėjimo punktus, siekiant nustatyti, ar yra faktinių prielaidų arba pagrįstų priežasčių daryti išvadą, kad dėl asmens buvimo valstybių narių teritorijoje kiltų saugumo rizika;
- (b) prisidės prie neteisėtos migracijos prevencijos sudarydama sąlygas atlikti prašytojų neteisėtos migracijos rizikos vertinimą prieš jiems atvykstant į išorės sienų perėjimo punktus;
- (c) prisidės prie visuomenės sveikatos apsaugos sudarydama sąlygas atlikti vertinimą, ar prašytojas kelia riziką visuomenės sveikatai, kaip nustatyta 3 straipsnio 1 dalies e punkte, prieš jam atvykstant į išorės sienų perėjimo punktą;
- (d) padidins patikrinimų kertant sieną efektyvumą;
- (e) remis Šengeno informacinės sistemos (SIS) tikslus, susijusius su perspėjimais apie asmenis, ieškomus siekiant juos suimti arba perdavimo arba išdavimo tikslais, apie dingusius asmenis, apie asmenis, kurie ieškomi kaip galintys padėti teisminiam procesui, apie asmenis dėl slaptų patikrinimų arba specialiųjų patikrinimų.
- (f) prisidės prie teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ir tyrimo.

5 straipsnis *Bendroji ETIAS struktūra*

ETIAS sudaro:

- (a) ETIAS informacinė sistema, nurodyta 6 straipsnyje;
- (b) ETIAS centrinis padalinys, nurodytas 7 straipsnyje;
- (c) ETIAS nacionaliniai padaliniai, nurodyti 8 straipsnyje.

6 straipsnis *ETIAS informacinės sistemos sukūrimas ir techninė architektūra*

1. ETIAS informacinę sistemą plėtoja ir jos techninį valdymą užtikrina Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra („eu-LISA“).
2. ETIAS informacinę sistemą sudaro:
 - (a) centrinė sistema;
 - (b) kiekvienoje valstybėje narėje veikianti ir bendromis techninėmis specifikacijomis pagrįsta vienoda nacionalinė sąsaja, kuri yra tokia pati visose valstybėse narėse ir per kurią centrinė sistema sujungiama su valstybių narių nacionalinėmis sienų infrastruktūros sistemomis;
 - (c) saugi centrinės sistemos ir vienodų nacionalinių sąsajų ryšių infrastruktūra;

- (d) saugi ETIAS centrinės sistemos ir 10 straipsnyje nurodytų informacinių sistemų ryšių infrastruktūra;
 - (e) vieša interneto svetainė ir mobiliųjų įrenginių mobilioji programėlė;
 - (f) e. pašto paslauga;
 - (g) saugios paskyros paslauga, suteikianti prašytojams galimybę pateikti papildomą informaciją ir (arba) dokumentus, jei būtina;
 - (h) vežėjų sąsaja;
 - (i) saityno paslauga, sudaranti sąlygas palaikyti centrinės sistemos ir viešos interneto svetainės, mobiliosios programėlės, e. pašto paslaugos, saugios paskyros paslaugos, vežėjų sąsajos, mokėjimo tarpininko ir tarptautinių sistemų (Interpolo sistemų / duomenų bazių) ryšį;
 - (j) programinė įranga, kurią ETIAS centrinis padalinys ir ETIAS nacionaliniai padaliniai naudoja prašymams tvarkyti;
3. [centrinė sistema, vienodos nacionalinės sąsajos, saityno paslauga, vežėjų sąsaja ir ETIAS ryšių infrastruktūra, kiek techniškai įmanoma, dalysis atitinkamai AIS centrinės sistemos, AIS vienodų nacionalinių sąsajų, AIS saityno paslaugos, AIS vežėjų sąsajos ir AIS ryšių infrastruktūros aparatinės ir programinės įrangos komponentais ir juos pakartotinai naudos.]

7 straipsnis

ETIAS centrinio padalinio steigimas

1. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūroje įsteigiamas ETIAS centrinis padalinys.
2. Visą parą be išėiginių veikiančio ETIAS centrinio padalinio uždaviniai:
 - (a) užtikrinti, kad prašymų rinkmenose ir ETIAS centrinėje sistemoje laikomi duomenys būtų teisingi ir naujausi;
 - (b) tikrinti per automatinį tvarkymą atmetus kelionės leidimų prašymus, siekiant nustatyti, ar prašytojo asmens duomenys atitinka asmens, dėl kurio nustatyta atitiktis, duomenis vienoje iš informacinių sistemų ar duomenų bazių, kurioje atlikta paieška, arba 28 straipsnyje nurodytus konkrečios rizikos rodiklius;
 - (c) apibrėžti, išbandyti, taikyti, vertinti ir peržiūrėti 28 straipsnyje nurodytus konkrečios rizikos rodiklius pasikonsultavus su ETIAS patikros taryba;
 - (d) atlikti reguliarių prašymų tvarkymo ir 28 straipsnio nuostatų įgyvendinimo auditą, įskaitant reguliarių jų poveikio pagrindinėms teisėms vertinimą, ypač kiek tai susiję su privatumo ir asmens duomenų apsauga.

8 straipsnis

ETIAS nacionalinių padalinių steigimas

1. Kiekviena valstybė narė paskiria kompetentingą instituciją, kuri atlieka ETIAS nacionalinio padalinio funkciją.

2. ETIAS nacionalinių padalinių uždaviniai:
 - (a) užtikrinti, kad prašymų rinkmenose ir ETIAS centrinėje sistemoje laikomi duomenys būtų teisingi ir naujausi;
 - (b) tikrinti per automatinį prašymų tvarkymą atmestus kelionės leidimų prašymus, priimti sprendimus dėl jų ir rankiniu būdu atlikti 22 straipsnyje nurodytą rizikos vertinimą;
 - (c) užtikrinti ETIAS nacionalinių padalinių ir Europolo 24 ir 25 straipsniuose nurodyto konsultavimosi koordinavimą;
 - (d) teikti informaciją prašytojams dėl tvarkos, kurios reikia laikytis, jeigu teikiamas apeliacinis skundas pagal 31 straipsnio 2 dalį;
 - (e) atlikti centrinio prieigos punkto funkcijas, kai teikiamos konsultavimosi užklauskos ETIAS centrinei sistemai dėl tikslų, nustatytų 1 straipsnio 2 dalyje, ir pagal 44 straipsnį.
3. Valstybės narės suteikia ETIAS nacionaliniams padaliniams pakankamai išteklių, kad jie vykdytų savo uždavinius visą parą be išėginių.

9 straipsnis *ETIAS patikros taryba*

1. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūroje įsteigiama ETIAS patikros taryba, kuri atlieka patariamąjį vaidmenį. Ją sudarys kiekvieno ETIAS nacionalinio padalinio ir Europolo atstovai.
2. Su ETIAS patikros taryba tariamasi dėl:
 - (a) 28 straipsnyje nurodytų konkrečios rizikos rodiklių apibrėžimo, vertinimo ir peržiūros;
 - (b) 29 straipsnyje nurodyto ETIAS stebėjimo sąrašo įgyvendinimo.
3. 1 dalyje nurodytu tikslu ETIAS patikros taryba skelbia nuomones, gaires, rekomendacijas ir geriausios praktikos pavyzdžius.
4. ETIAS patikros tarybos posėdžiai rengiami, kai yra poreikis ir bent du kartus per metus. Jos posėdžių išlaidas apmoka ir posėdžius aptarnauja Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra.
5. ETIAS patikros taryba pirmajame posėdyje paprasta narių balsų dauguma priima darbo tvarkos taisykles.

10 straipsnis *Sąveikumas su kitomis informacinėmis sistemomis*

Užtikrinamas ETIAS informacinės sistemos sąveikumas su kitomis informacinėmis sistemomis, kuriose ETIAS vykdytų paiešką, kaip antai [Atvykimo ir išvykimo sistema (AIS)], Vizų informacinė sistema (VIS), Europolo duomenimis, Šengeno informacinė sistema (SIS), [EURODAC] ir

[Europos nuosprendžių registrų informacinė sistema (ECRIS)], kad būtų sudarytos sąlygos atlikti 18 straipsnyje nurodytą rizikos vertinimą.

11 straipsnis *Prieiga prie ETIAS laikomų duomenų*

1. Prieiga prie ETIAS informacinės sistemos skirta tik tinkamai įgaliotiems ETIAS centrinio padalinio ir ETIAS nacionalinių padalinių darbuotojams.
2. Sienos apsaugos pareigūnų prieiga prie ETIAS centrinės sistemos pagal 41 straipsnį yra ribota: jie gali tik vykdyti paiešką ETIAS centrinėje sistemoje, kad gautų informacijos apie keliautojo, esančio išorės sienos perėjimo punkte, kelionės leidimo statusą.
3. Vežėjų prieiga prie ETIAS centrinės sistemos pagal 39 straipsnį yra ribota: jie gali tik vykdyti paiešką ETIAS centrinėje sistemoje, kad gautų informacijos apie keliautojo kelionės leidimo statusą.

12 straipsnis *Nediskriminavimas*

Bet kuriam naudotojui tvarkant asmens duomenis ETIAS informacinėje sistemoje trečiųjų šalių piliečiai nėra diskriminuojami dėl lyties, rasės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos. Tvarkymo metu visapusiškai paisoma žmogaus orumo ir asmens neliečiamybės. Ypač daug dėmesio skiriama vaikams, vyresnio amžiaus žmonėms ir neįgaliesiems.

II SKYRIUS

Prašymas

13 straipsnis *Praktinė prašymo teikimo tvarka*

1. Prašytojai teikia prašymą užpildydami elektroninę prašymo formą tam skirtoje viešojo interneto svetainėje arba per mobiliųjų įrenginių mobiliąją programėlę pakankamai anksti prieš numatomą kelionę.
2. Prašymą gali teikti prašytojas arba asmuo ar komercinis tarpininkas, įgaliotas prašytojo teikti prašymą jo vardu.

14 straipsnis *Vieša interneto svetainė ir mobiliųjų įrenginių mobilioji programėlė*

1. Vieša interneto svetainė ir mobiliųjų įrenginių mobilioji programėlė sudaro sąlygas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems taikomas kelionės leidimo reikalavimas, pildyti kelionės leidimo prašymą, pateikti duomenis, būtinus prašymo formai užpildyti pagal 15 straipsnį, ir sumokėti kelionės leidimo mokestį.
2. Dėl viešos interneto svetainės ir mobiliųjų įrenginių mobiliosios programėlės prašymo forma yra plačiai prieinama ir prašytojai gali nemokamai ja naudotis.

3. Vieša interneto svetainė ir mobiliųjų įrenginių mobilioji programėlė prieinamos visomis valstybių narių oficialiosiomis kalbomis.
4. Jeigu Tarybos reglamento (EB) Nr. 539/2001 II priede išvardytų šalių oficialioji (-sios) kalba (-os) neatitinka 3 dalyje nurodytų kalbų, bent viena iš nurodytų šalių oficialiųjų kalbų pateikiama informacijos suvestinė, kurioje paaiškinamas viešos interneto svetainės ir mobiliųjų įrenginių mobiliosios programėlės turinys ir naudojimas, ir aiškinamoji informacija.
5. Viešojo interneto svetainėje ir mobiliųjų įrenginių mobiliojoje programėlėje prašytojai informuojami apie kalbas, kurios gali būti naudojamos prašymo formoms pildyti.
6. Viešojo interneto svetainėje ir mobiliųjų įrenginių mobiliojoje programėlėje prašytojams teikiama paskyros paslauga, kuri sudaro sąlygas prašytojams teikti papildomą informaciją ir (arba) dokumentus, jei to prašoma.
7. Komisija priima išsamias taisykles dėl viešos interneto svetainės ir mobiliesiems įrenginiams skirtos mobiliosios programėlės veikimo sąlygų ir dėl duomenų apsaugos ir saugumo taisyklių, taikytinų viešai interneto svetainei ir mobiliųjų įrenginių mobiliajai programėlei. Tos įgyvendinimo priemonės priimamos laikantis 79 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

15 straipsnis

Prašymo forma ir prašytojo asmens duomenys

1. Kiekvienas prašytojas pateikia užpildytą prašymo formą, įskaitant pateiktų duomenų autentiškumo, išsamumo ir patikimumo deklaraciją ir padarytų pareiškimų tikrumo bei patikimumo deklaraciją. Nepilnamečiai teikia prašymo formą, elektroniskai pasirašytą asmens, kuris turi nuolatinės arba laikinas tėvų ar globėjų teises.
2. Prašytojas prašymo formoje teikia šiuos asmens duomenis:
 - a) pavardę, vardą (-us), pavardę gimimo metu; gimimo datą, gimimo vietą, gimimo šalį, lytį, dabartinę pilietybę, prašytojo tėvų vardus;
 - b) kitus vardus (*alias*, pseudonimą (-us), įprastinį vardą (-us));
 - c) kitas pilietybes (jei turima);
 - d) kelionės dokumento rūšį, numerį ir jį išdavusią valstybę;
 - e) kelionės dokumento galiojimo pabaigos datą;
 - f) prašytojo namų adresą arba, jei tokio nėra, jo gyvenamąjį miestą ir šalį;
 - g) e. pašto adresą, telefono numerį;
 - h) išsilavinimą (lygį ir sritį);
 - i) dabartinę profesinę veiklą;
 - j) pirmojo planuojamo atvykimo valstybę narę;

- k) nepilnamečių atveju – asmens, kuris turi prašytojo nuolatinės ar laikinos tėvų ar globėjų teises, pavardę ir vardą (-us);
 - l) jeigu jis deklaruoja 2 straipsnio 1 dalyje c punkte nurodytą šeimos nario statusą:
 - i) jo šeimos nario statusą;
 - ii) šeimos nario, su kuriuo prašytoją sieja šeimos ryšys, pavardę, vardą (-us), gimimo datą, gimimo vietą, gimimo šalį, dabartinę pilietybę, namų adresą, e. pašto adresą ir telefono numerį;
 - iii) šeimos ryšį su tuo šeimos nariu pagal Direktyvos 2004/38/EB 2 straipsnio 2 dalį;
 - m) jeigu prašymą pildė ne prašytojas, o kitas asmuo – pavardę, vardą (-us), įmonės, organizacijos pavadinimą, jei taikoma, e. pašto adresą, pašto adresą, telefono numerį; santykį su prašytoju ir elektronškai pasirašytą atstovavimo deklaraciją.
3. Išsilavinimo lygį ir sritį, dabartinę profesinę veiklą ir pareigų pavadinimą prašytojas pasirenka iš anksto nustatyto sąrašo. Komisija įgaliojama pagal 78 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi iš anksto nustatyti sąrašai.
4. Be to, prašytojas pateikia atsakymus į šiuos klausimus:
- a) ar prašytojas serga liga, galinčia sukelti epidemiją, kaip apibrėžta Pasaulio sveikatos organizacijos tarptautinėse sveikatos taisyklėse, arba kitomis infekcinėmis ar užkrečiamosiomis parazitinėmis ligomis;
 - b) ar jis buvo teistas dėl nusikaltimo bet kurioje šalyje;
 - c) dėl bet kokio buvimo konkrečioje karo ar konflikto zonoje per pastaruosius dešimt metų ir tokio buvimo priežastis;
 - d) dėl bet kokio sprendimo, kuriuo jam nurodyta išvykti iš valstybės narės arba bet kurios kitos šalies teritorijos, arba ar jam buvo pritaikytas grąžinimo sprendimas, priimtas per pastaruosius dešimt metų.
5. Komisija įgaliojama pagal 78 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi šių klausimų turinys ir forma.
6. Prašytojas pateikia atsakymus į tuos klausimus. Jeigu prašytojas atsako teigiamai į bet kurį iš šių klausimų, jo prašoma atsakyti į papildomus prašymo formos klausimus, kuriais siekiama surinkti daugiau informacijos iš atsakymų į klausimus iš anksto nustatyto sąrašo. Komisija įgaliojama pagal 78 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi šių papildomų klausimų turinys bei forma ir iš anksto nustatytas atsakymų į šiuos klausimus sąrašas.
7. 2 ir 4 dalyse nurodytus duomenis prašytojas įrašo lotynų abėcėlės rašmenimis nenaudodamas diakritinių ženklų.
8. Po prašymo formos pateikimo ETIAS informacinė sistema įrašo IP adresą, iš kurio prašymo forma buvo pateikta.

16 straipsnis
Kelionės leidimo mokestis

1. Prašytojas už kiekvieną prašymą moka 5 EUR kelionės leidimo mokestį.
2. Kelionės leidimo mokestis netaikomas jaunesniems nei aštuoniolikos metų vaikams.
3. Kelionės leidimo mokestis mokamas eurai.
4. Komisija įgaliojama pagal 78 straipsnį priimti deleguotuosius aktus dėl kelionės leidimo mokesčio mokėjimo būdų ir to mokesčio sumos pokyčių.

III SKYRIUS
Prašymo rinkmenos sukūrimas ir ETIAS centrinės sistemos vykdomas
prašymo patikrinimas

17 straipsnis
Priimtinumai ir prašymo rinkmenos sukūrimas

1. ETIAS centrinė sistema automatiškai patikrina, ar pateikus prašymą:
 - (a) visi prašymo formos laukai užpildyti ir ar juose yra visi 15 straipsnio 2 ir 4 dalyse nurodyti elementai;
 - (b) sumokėtas kelionės leidimo mokestis.
2. Jei manoma, kad prašymas yra priimtinas pagal 1 dalį, ETIAS centrinė sistema nedelsdama automatiškai sukuria prašymo rinkmeną ir priskiria jai prašymo numerį.
3. Sukūrus prašymo rinkmeną ETIAS centrinėje sistemoje įrašomi ir laikomi šie duomenys:
 - (a) prašymo numeris;
 - (b) informacija apie statusą, iš kurios matyti, kad buvo kreiptasi kelionės leidimo;
 - (c) 15 straipsnio 2 ir 4 dalyse nurodyti asmens duomenys, įskaitant kelionės dokumentą suteikusios šalies trijų raidžių kodą;
 - (d) 15 straipsnio 5 dalyje punkte nurodyti duomenys;
 - (e) prašymo formos pateikimo data bei laikas ir sėkmingai sumokėto kelionės leidimo mokesčio ataskaita ir unikalūs mokėjimo nuorodos numeris.
4. Sukūrus prašymo rinkmeną, ETIAS centrinė sistema, lygindama 15 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytus duomenis su ETIAS centrinėje sistemoje laikomų prašymų rinkmenų asmens duomenimis, nustato, ar prašytojas ETIAS centrinėje sistemoje jau turi kitą prašymo rinkmeną. Tokiu atveju ETIAS centrinė sistema susieja naują prašymo rinkmeną su ankstesne esama to paties prašytojo prašymo rinkmena.

18 straipsnis
Automatinis tvarkymas

1. ETIAS centrinė sistema automatiškai tvarko prašymų rinkmenas, kad nustatytų atitiktį (-is). ETIAS centrinėje sistemoje kiekvienas prašymas tikrinamas individualiai.
2. ETIAS centrinė sistema lygina atitinkamus duomenis, nurodytus 15 straipsnio 2 dalies a, b, d, f, g, m punktuose ir 8 dalyje, su duomenimis, įtrauktais į įrašą, rinkmeną arba perspėjimą, kurie įrašyti ETIAS centrinėje sistemoje, Šengeno informacinėje sistemoje (SIS), [atvykimo ir išvykimo sistemoje (AIS)], Vizų informacinėje sistemoje (VIS), [EURODAC], [Europos nuosprendžių registrų informacinėje sistemoje (ECRIS)], Europolo duomenyse, Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų duomenų bazėje (SLTD) ir Interpolo su pranešimais susijusių kelionės dokumentų duomenų bazėje (Interpolo TDAWN)).

Visų pirma ETIAS centrinė sistema tikrina:

- (a) ar prašymui naudojamas kelionės dokumentas atitinka kelionės dokumentą, dėl kurio pranešta, kad jis pamestas, pavogtas ar paskelbtas negaliojančiu SIS;
- (b) ar prašymui naudojamas kelionės dokumentas atitinka kelionės dokumentą, dėl kurio pranešta, kad jis pamestas, pavogtas ar paskelbtas negaliojančiu SLTD;
- (c) ar dėl prašytojo į SIS įrašytas perspėjimas dėl draudimo atvykti;
- (d) ar dėl prašytojo pateiktas perspėjimas apie asmenis, ieškomus norint juos suimti perdavimo tikslu remiantis Europos arešto orderiu ar ieškomų norint juos suimti išdavimo tikslu (SIS);
- (e) ar prašytojas ir kelionės dokumentas atitinka atmestą, atšauktą ar panaikintą kelionės leidimo prašymą ETIAS centrinėje sistemoje;
- (f) ar prašyme pateikti kelionės dokumento duomenys atitinka kito prašymo dėl kelionės leidimo, siejamo su kitais tapatybės duomenimis ETIAS centrinėje sistemoje, duomenis;
- (g) [ar apie prašytoją šiuo metu pranešta, kad jis yra užsibuvęs asmuo; ar atlikus paiešką AIS apie prašytoją praeityje buvo pranešta, kad jis yra užsibuvęs asmuo;]
- (h) [ar atlikus paiešką AIS prašytojui buvo neleista atvykti;]
- (i) ar dėl prašytojo buvo priimtas VIS užregistruotas sprendimas atsisakyti išduoti trumpalaikę vizą, ją atšaukti arba panaikinti;
- (j) ar prašyme pateikti duomenys atitinka Europolo duomenyse įrašytus duomenis;
- (k) [ar dėl prašytojo buvo priimtas sprendimas grąžinti arba sprendimas dėl išsiuntimo po to, kai buvo atsiimtas arba atmestas tarptautinės apsaugos prašymas sistemoje EURODAC;]
- (l) [ar prašytojas atitinka asmenį, kurio duomenys yra įrašyti į ECRIS;]
- (m) ar prašymui naudojamas kelionės dokumentas atitinka kelionės dokumentą, įrašytą į rinkmeną Interpolo TDAWN;

3. ETIAS centrinė sistema tikrina, ar prašytojas atsakė teigiamai į kurį nors iš 15 straipsnio 4 dalyje išvardytų klausimų ir ar prašytojas nepateikė namų adreso, o pateikė tik gyvenamosios vietos miestą ir šalį, kaip nurodyta 15 straipsnio 2 dalies f punkte.
4. ETIAS centrinė sistema lygina atitinkamus duomenis, nurodytus 15 straipsnio 2 dalies a, b, d, f, g, i, m punktuose ir 8 dalyje, su duomenimis, esančiais 29 straipsnyje nurodytame ETIAS stebėjimo sąraše.
5. ETIAS centrinė sistema lygina atitinkamus duomenis, nurodytus 15 straipsnio 2 dalies a, f, h ir i punktuose, su 28 straipsnyje nurodytais konkrečios rizikos rodikliais.
6. ETIAS centrinė sistema papildo prašymo rinkmeną nuoroda į atitiktį, nustatytą pagal 2–5 dalis.
7. Siekiant 4 straipsnio e punkto tikslų ETIAS centrinė sistema leidžia lyginti atitinkamus 15 straipsnio 2 dalies a, b ir d punktuose nurodytus duomenis su SIS esančiais duomenimis, kad būtų nustatyta, ar dėl prašytojo pateiktas vienas iš šių perspėjimų:
 - (a) perspėjimas apie asmenis, ieškomus norint juos suimti perdavimo tikslu arba išdavimo tikslu;
 - (b) perspėjimas apie dingusius asmenis;
 - (c) perspėjimas apie asmenis, kurie ieškomi kaip galintys padėti teisminiam procesui;
 - (d) perspėjimas apie asmenis ir daiktus, kuriuos ketinama slapta patikrinti arba dėl jų atlikti specialiuosius patikrinimus;

Atitiktis, nustatyta atlikus tokį palyginimą, turėtų būti laikoma SIS.

19 straipsnis *Automatinio tvarkymo rezultatai*

1. Jeigu atlikus 18 straipsnio 2–5 dalyse nurodytą automatinį tvarkymą atitikčių nenustatoma, ETIAS centrinė sistema automatiškai suteikia kelionės leidimą pagal 30 straipsnį ir nedelsdama informuoja prašytoją pagal 32 straipsnį.
2. Jeigu atlikus 18 straipsnio 2–5 dalyse nurodytą automatinį tvarkymą nustatoma viena atitiktis arba kelios atitiktys, prašymas vertinamas laikantis 22 straipsnyje nustatytos procedūros.
3. Jeigu 18 straipsnio 2–5 dalyse nurodytas automatinis tvarkymas neduoda rezultato, nes ETIAS centrinė sistema negali patvirtinti, kad prašymo rinkmenoje įrašyti duomenys atitinka duomenis, dėl kurių nustatyta atitiktis, prašymas vertinamas laikantis 20 straipsnyje nustatytos tvarkos.

20 straipsnis *ETIAS centrinio padalinio vykdomas tikrinimas*

1. Jeigu ETIAS centrinė sistema negali patvirtinti, kad prašymo rinkmenoje įrašyti duomenys atitinka duomenis, dėl kurių nustatyta atitiktis, per 18 straipsnio 2–5 dalyse nurodytą

automatinį tvarkymą, ETIAS centrinė sistema automatiškai kreipiasi į ETIAS centrinį padalinį.

2. Kai kreipiamasi į ETIAS centrinį padalinį, jis gali prieiti prie prašymo rinkmenos ir susietos (-ų) prašymo rinkmenos (-ų), jei tokių yra, taip pat prie visų atitikčių, nustatytų per automatinį duomenų tvarkymą pagal 18 straipsnio 2–5 dalis.
3. ETIAS centrinis padalinys patikrina, ar prašymo rinkmenoje įrašyti duomenys atitinka duomenis, esančius vienoje iš informacinių sistemų ar duomenų bazių, kuriose atlikta paieška, 29 straipsnyje nurodytame ETIAS stebėjimo sąraše, arba 28 straipsnyje nurodytus konkrečios rizikos rodiklius.
4. Jeigu duomenys neatitinka ir per automatinį tvarkymą pagal 18 straipsnio 2–5 dalis nepranešta apie jokią kitą atitiktį, ETIAS centrinis padalinys ištrina klaidingą atitiktį iš prašymo rinkmenos, o ETIAS centrinė sistema pagal 30 straipsnį automatiškai suteikia kelionės leidimą.
5. Jeigu duomenys atitinka arba jeigu lieka abejonių dėl prašytojo tapatybės, prašymas vertinamas laikantis 22 straipsnyje nustatytos tvarkos.
6. ETIAS centrinis padalinys atlieka patikrinimą rankiniu būdu ne vėliau kaip per 12 valandų nuo prašymo rinkmenos gavimo.

21 straipsnis

ES piliečių ar kitų trečiųjų šalių piliečių, kurie pagal Sąjungos teisę naudojami laisvo judėjimo teise, šeimos nariams skirtos specialios taisyklės

1. 2 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytų trečiųjų šalių piliečių atveju 3 straipsnio d punkte apibrėžtas kelionės leidimas suprantamas kaip sprendimas, priimtas pagal šį reglamentą, kuris rodo, jog nėra faktinių prielaidų arba pagrįstų priežasčių daryti išvadą, kad dėl asmens buvimo valstybių narių teritorijoje kiltų saugumo rizika arba rizika visuomenės sveikatai pagal Direktyvą 2004/38/EB.
2. Kai 2 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytas trečiosios šalies pilietis teikia kelionės leidimo prašymą, taikomos šios specialios taisyklės:
 - (a) prašytojas pateikia papildomus asmens duomenis, nurodytus 15 straipsnio 2 dalies 1 punkte;
 - (b) prašytojas neatsako į klausimus, nurodytus 15 straipsnio 4 dalies d punkte;
 - (c) neimamas 16 straipsnyje nurodytas mokestis.
3. [Tvarkydama trečiosios šalies piliečio, nurodyto 2 straipsnio 1 dalies c punkte, kelionės leidimo prašymą ETIAS centrinė sistema netikrina, ar:
 - (a) apie prašytoją šiuo metu pranešta, kad jis yra užsibuvęs asmuo; ar atlikus paiešką AIS apie prašytoją praeityje buvo pranešta, kad jis yra užsibuvęs asmuo, kaip nurodyta 18 straipsnio 2 dalies g punkte;
 - (b) prašytojas atitinka asmenį, kurio duomenys yra įrašyti į EURODAC, kaip nurodyta 18 straipsnio 2 dalies j punkte.]

Konkrečios rizikos rodikliai, pagrįsti neteisėtos migracijos rizika, nustatyta pagal 28 straipsnio 2 dalį, netaikomi.

4. Neatsisakoma patenkinti kelionės leidimo prašymo remiantis neteisėtos migracijos rizika, kaip nurodyta 31 straipsnio 1 dalies b punkte.
5. Taip pat taikomos šios taisyklės:
 - (a) 32 straipsnio 1 dalyje nurodytame pranešime prašytojas gauna informaciją apie tai, kad kirsdamas išorės sieną jis turės įrodyti, kad jis yra piliečio, kuris naudojasi laisvo judėjimo teise, šeimos narys, kaip nustatyta 15 straipsnio 2 dalies l punkte; į jį taip pat įtraukiamas priminimas, kad piliečio, kuris naudojasi laisvo judėjimo teise, kelionės leidimą turintis šeimos narys turi teisę atvykti tik tuo atveju, jeigu šeimos narys vyksta kartu su piliečiu, kuris naudojasi laisvo judėjimo teise, arba prie jo prisijungia;
 - (b) 32 straipsnyje nurodytas apeliacinis skundas teikiamas pagal Direktyvą 2004/38/EB;
 - (c) prašymo rinkmenos saugojimo laikotarpis, nurodytas 47 straipsnio 1 dalyje, yra:
 - i) kelionės leidimo galiojimo laikotarpis;
 - ii) [vieni metai nuo paskutinio įrašo apie prašytoją, įrašyto į AIS, kai tas vienų metų laikotarpis baigiasi vėliau nei kelionės leidimo galiojimo laikotarpis; arba]
 - iii) penkeri metai nuo paskutinio sprendimo atsisakyti suteikti, atšaukti arba panaikinti kelionės leidimą pagal 31, 34 ir 35 straipsnius.

IV SKYRIUS

ETIAS nacionalinių padalinių vykdomas prašymų tikrinimas

22 straipsnis

ETIAS nacionalinių padalinių vykdomas prašymų tvarkymas rankiniu būdu

1. Valstybė narė, atsakinga už prašymų tvarkymą rankiniu būdu pagal šį straipsnį, (toliau – atsakinga valstybė narė) yra pirmojo atvykimo valstybė narė, prašytojo nurodyta pagal 15 straipsnio 2 dalies j punktą.
2. Jeigu atlikus 18 straipsnio 2–5 dalyse nurodytą automatinį tvarkymą nustatyta viena atitiktis arba kelios atitiktys, prašymą rankiniu būdu tvarko atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys. ETIAS nacionalinis padalinys turi prieigą prie prašymo rinkmenos ir susietos (-ų) prašymo rinkmenos (-ų), jei tokių yra, taip pat prie visų atitikčių, nustatytų per automatinį duomenų tvarkymą, nustatytą 18 straipsnio 2–5 dalyse.
3. Atlikęs prašymo tvarkymą rankiniu būdu atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys:
 - (a) suteikia kelionės leidimą arba

- (b) atsisako suteikti kelionės leidimą.
4. Jeigu atlikus 18 straipsnio 2 dalyje nustatytą automatinį tvarkymą nustatyta atitiktis, atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys:
- (a) jeigu atitiktis atitinka vieną arba kelias 18 straipsnio 2 dalies a–c punktų kategorijas, atsisako suteikti kelionės leidimą;
- (b) jeigu atitiktis atitinka vieną arba kelias 18 straipsnio 2 dalies d–m punktų kategorijas, įvertina saugumo arba neteisėtos migracijos riziką ir priima sprendimą suteikti leidimą arba jo nesuteikti.
5. Jeigu atlikus 18 straipsnio 3 dalyje nustatytą automatinį tvarkymą nustatyta, kad prašytojas į vieną iš 15 straipsnio 4 dalyje nurodytų klausimų atsakė teigiamai, atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys įvertina neteisėtos migracijos, saugumo riziką arba riziką visuomenės sveikatai ir priima sprendimą suteikti kelionės leidimą arba jo nesuteikti.
6. Jeigu atlikus 18 straipsnio 4 dalyje nustatytą automatinį tvarkymą nustatyta atitiktis, atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys įvertina saugumo riziką ir priima sprendimą suteikti kelionės leidimą arba jo nesuteikti.
7. Jeigu atlikus 18 straipsnio 5 dalyje nustatytą automatinį tvarkymą nustatyta atitiktis, atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys įvertina neteisėtos migracijos, saugumo riziką arba riziką visuomenės sveikatai ir priima sprendimą suteikti kelionės leidimą arba jo nesuteikti.

23 straipsnis

Prašymas, kad prašytojas pateiktų papildomą informaciją arba dokumentus

1. Jeigu atsakingos valstybės narės ETIAS nacionaliniam padaliniui prašytojo prašymo formoje pateiktos informacijos nepakanka, kad jis galėtų priimti sprendimą suteikti kelionės leidimą arba jo nesuteikti, ETIAS nacionalinis padalinys gali prašyti, kad prašytojas pateiktų papildomą informaciją arba dokumentus.
2. Prašymas pateikti papildomą informaciją ar dokumentus siunčiamas prašymo rinkmenoje nurodytu kontaktiniu e. pašto adresu. Prašyme pateikti papildomą informaciją ar dokumentus aiškiai nurodoma informacija ar dokumentai, kuriuos prašytojo prašoma pateikti. Prašytojas pateikia papildomą informaciją arba dokumentus tiesiogiai ETIAS nacionaliniam padaliniui naudodamasis saugios paskyros paslauga, nurodyta 6 straipsnio 2 dalies g punkte per 7 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos.
3. ETIAS nacionalinis padalinys sutvarko papildomą informaciją arba dokumentus per 72 valandas nuo tos dienos, kai prašytojas pateikė informaciją ar dokumentus.
4. Išskirtinėmis aplinkybėmis ETIAS nacionalinis padalinys gali pakviesti prašytoją pokalbio konsulate jo gyvenamojoje šalyje.
5. Apie kvietimą prašytojui praneša valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys siųsdamas jį kontaktiniu e. pašto adresu, nurodytu prašymo rinkmenoje.
6. Jeigu prašytojas neatsako į kvietimą per nustatytą terminą arba jei prašytojas neatvyksta į pokalbį, prašymas atmetamas pagal 31 straipsnio 1 dalį, o atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys nedelsdamas informuoja prašytoją.

7. ETIAS nacionalinis padalinys tęsia prašymo tikrinimą nuo tada, kai prašytojas pateikia papildomą informaciją arba dokumentus.

24 straipsnis
Konsultacijos su kitomis valstybėmis narėmis

1. Kad atliktų 22 straipsnio 4 dalies b punkte nurodytą vertinimą atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys konsultuojasi su valstybės (-ių) narės (-ių), atsakingos (-ų) už duomenis, dėl kurių nustatyta atitiktis pagal 18 straipsnio 2 dalies d, e, g, h, i arba k punktą, institucijomis.
2. Siekdamas atlikti 22 straipsnio 4 dalies b punkte, 6 ir 7 dalyse nustatytą vertinimą atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys gali konsultuotis su vienos arba kelių valstybių narių institucijomis.
3. Jeigu atsakinga valstybė narė konsultuojasi su viena arba keliomis valstybėmis narėmis rankiniu būdu tvarkydama prašymą, tų valstybių narių ETIAS nacionaliniai padaliniai turi prieigą prie atitinkamų prašymo rinkmenos duomenų ir atitikčių, automatinės sistemos nustatytų pagal 18 straipsnio 2, 4 ir 5 dalis, kurių reikia konsultacijos tikslu. Valstybių narių, su kuriomis konsultuojamasi, ETIAS nacionaliniai padaliniai taip pat turi prieigą prie atitinkamos papildomos informacijos arba dokumentų, kuriuos prašytojas pateikė gavęs atsakingos valstybės narės prašymą dėl klausimo, dėl kurio su jomis konsultuojamasi.
4. Valstybių narių, su kuriomis konsultuojamasi, ETIAS nacionaliniai padaliniai:
 - (a) pateikia pagrįstą teigiamą nuomonę dėl prašymo arba
 - (b) pateikia pagrįstą neigiamą nuomonę dėl prašymo.

Teigiamą arba neigiamą nuomonę valstybės narės, su kuria konsultuojamasi, ETIAS nacionalinis padalinys įrašo į prašymo rinkmeną.
5. Valstybių narių, su kuriomis konsultuojamasi, ETIAS nacionaliniai padaliniai atsako per 24 valandas nuo pranešimo apie konsultaciją dienos. Jeigu valstybės narės per nustatytą terminą neatsako, tai laikoma teigiama nuomone dėl prašymo.
6. Jeigu konsultuojamasi su keliomis valstybėmis narėmis, atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys užtikrina koordinavimą.
7. Per šį konsultavimosi procesą prašymas dėl konsultacijos ir atsakymai į jį teikiami per ETIAS ryšių infrastruktūrą.
8. Jeigu viena ar daugiau valstybių narių, su kuriomis konsultuojamasi, pateikia neigiamą nuomonę dėl prašymo, atsakinga valstybė narė atsisako suteikti kelionės leidimą pagal 31 straipsnį.

25 straipsnis
Konsultacijos su Europolu

1. Kad atliktų saugumo rizikos vertinimą nustačius atitikį pagal 18 straipsnio 2 dalies j punktą ir 4 dalį, atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys konsultuojasi su

Europolu dėl klausimų, kurie patenka į Europolo įgaliojimų sritį. Konsultuojamasi esamais valstybių narių ir Europolo ryšio kanalais, nustatytais Reglamento (ES) 2016/794 7 straipsniu.

2. Jeigu atsakinga valstybė narė konsultuojasi su Europolu, tos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys perduoda Europolui atitinkamus konsultacijai reikalingus prašymo rinkmenos duomenis ir atitiktį (-is). ETIAS nacionalinis padalinys gali perduoti Europolui atitinkamą papildomą informaciją arba dokumentus, kuriuos pateikė prašytojas dėl kelionės leidimo prašymo, dėl kurio konsultuojamasi su Europolu.
3. Bet kokių atveju Europolas neturi prieigos prie asmens duomenų, susijusių su prašytojo išsilavinimu, kaip nurodyta 15 straipsnio 2 dalies h punkte, ir prašytojo sveikata, kaip nurodyta 15 straipsnio 4 dalies a punkte.
4. Jeigu konsultuojamasi pagal 1 dalį, Europolas pateikia pagrįsta nuomonę dėl prašymo. Atsakinga valstybė narė įrašo Europolo nuomonę į prašymo rinkmeną.
5. Europolas atsako per 24 valandas nuo pranešimo apie konsultaciją dienos. Jeigu Europolas per nustatytą terminą neatsako, tai laikoma teigiama nuomone dėl prašymo.
6. Jeigu Europolas pateikia neigiamą nuomonę dėl prašymo, o atsakinga valstybė narė nusprendžia suteikti kelionės leidimą, ETIAS nacionalinis padalinys pagrindžia šį sprendimą ir įrašo jį į prašymo rinkmeną.

26 straipsnis

Pranešimo prašytojui pateikimo terminai

Per 72 valandas nuo prašymo, kuris yra priimtinas pagal 17 straipsnį, pateikimo dienos prašytojas gauna pranešimą, kuriame nurodoma:

- (a) ar jo kelionės leidimas suteiktas ar atsisakyta jį suteikti arba
- (b) ar prašoma papildomos informacijos arba dokumentų.

27 straipsnis

Sprendimas dėl prašymo

1. Sprendimas dėl prašymo priimamas ne vėliau kaip per 72 valandas nuo prašymo, kuris yra priimtinas pagal 17 straipsnį, pateikimo.
2. Išimties tvarka, kai pranešama apie prašymą pateikti papildomą informaciją arba dokumentus, 1 dalyje nustatytas laikotarpis pratęsiamas pagal 23 straipsnį. Sprendimas dėl tokio prašymo visais atvejais priimamas ne vėliau kaip per 72 valandas nuo to laiko, kai prašytojas pateikia papildomą informaciją arba dokumentus.
3. Iki 1 ir 2 dalyse nustatytų terminų pabaigos priimamas sprendimas:
 - (a) suteikti kelionės leidimą pagal 30 straipsnį arba
 - (b) atsisakyti suteikti kelionės leidimą pagal 31 straipsnį.

V SKYRIUS

ETIAS patikros taisyklės ir ETIAS stebėjimo sąrašas

28 straipsnis *ETIAS patikros taisyklės*

1. ETIAS patikros taisyklės yra algoritmas, kuris leidžia lyginti duomenis, įrašytus ETIAS centrinės sistemos prašymo rinkmenoje, su konkrečios rizikos rodikliais, rodančiais neteisėtos migracijos, saugumo riziką arba riziką visuomenės sveikatai. ETIAS patikros taisyklės registruojamos ETIAS centrinėje sistemoje.
2. Neteisėtos migracijos, saugumo rizika arba rizika visuomenės sveikatai nustatoma remiantis:
 - (a) [AIS sukauptais statistiniais duomenimis, kurie rodo neįprastai didelį konkrečiai keliautojų grupei priklausančių užsibuvusių asmenų skaičių ir tai grupei priklausančių asmenų, kuriems neleista atvykti, skaičių;]
 - (b) ETIAS pagal 73 straipsnį sukauptais statistiniais duomenimis, kurie rodo neįprastai didelį atsisakymo suteikti kelionės leidimus dėl neteisėtos migracijos, saugumo rizikos ar rizikos visuomenės sveikatai, susijusiai su konkrečia keliautojų grupe, skaičių;
 - (c) [ETIAS pagal 73 straipsnį ir AIS sukauptais statistiniais duomenimis, kurie rodo, kad yra sąsajų tarp informacijos, gautos iš prašymų formų, ir užsibuvusių asmenų bei atsisakymų leisti atvykti skaičių;]
 - (d) valstybių narių pateikta informacija apie konkrečios saugumo rizikos rodiklius arba tos valstybės narės nustatytas grėsmes;
 - (e) valstybių narių pateikta informacija dėl tose valstybėse narėse nustatytų neįprastai didelių konkrečiai keliautojų grupei priklausančių užsibuvusių asmenų skaičių ir tai grupei priklausančių asmenų, kuriems neleista atvykti, skaičių;
 - (f) valstybių narių pateikta informacija apie konkrečią riziką visuomenės sveikatai ir Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro (ECDC) pateikta epidemiologinės stebėsenos informacija ir rizikos vertinimas.
3. Komisija įgaliojama pagal 78 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriais išsamiau nustatoma konkreti neteisėtos migracijos, saugumo rizika ar rizika visuomenės sveikatai, nurodyta 2 dalyje.
4. Remdamasis pagal 2 dalį nustatyta rizika ETIAS centrinis padalinys nustato konkrečios rizikos rodiklius, kuriuos sudaro duomenų kombinacija, į kurią įeina vienos arba kelių rūšių duomenys:
 - (a) amžiaus grupė, lytis, dabartinė pilietybė;
 - (b) gyvenamoji šalis ir miestas;
 - (c) išsilavinimo lygis,

- (d) dabartinė profesinė veikla.
5. Konkrečios rizikos rodikliai yra tiksliniai ir proporcingi. Jie jokiais aplinkybėmis nėra nustatomi asmens rasės ar etninės kilmės, politinių pažiūrų, religijos ar filosofinių įsitikinimų, narystės profesinėse sąjungose, lytinio gyvenimo ar seksualinės orientacijos pagrindu.
6. Konkrečios rizikos rodiklius apibrėžia, keičia, papildo ir ištrina ETIAS centrinis padalinys, pasikonsultavęs su ETIAS patikros taryba.

29 straipsnis
ETIAS stebėjimo sąrašas

1. ETIAS stebėjimo sąrašą sudaro duomenys, susiję su asmenimis, kurie įtariami įvykdę ar dalyvavę vykdamas nusikaltimą, arba asmenimis, dėl kurių yra faktinių prielaidų arba pagrįstų priežasčių manyti, kad jie vykdydys tokius nusikaltimus.
2. ETIAS stebėjimo sąrašas sudaromas remiantis:
- (a) Jungtinių Tautų karo nusikaltėlių sąrašu;
 - (b) valstybių narių teikiama informacija, susijusia su teroristiniais nusikaltimais ar kitais sunkiais nusikaltimais;
 - (c) bendradarbiaujant tarptautiniu lygmeniu gauta informacija, susijusia su teroristiniais nusikaltimais arba kitais sunkiais nusikaltimais.
3. Remiantis 2 dalyje nurodyta informacija ir atitinkamais Europolo duomenimis, Europolas parengia ETIAS stebėjimo sąrašą, sudarytą iš pozicijų, kurias sudaro vienas arba daugiau šių duomenų elementų:
- (a) pavardė, vardas (-ai), pavardė gimimo metu; gimimo data, gimimo vieta, gimimo šalis, lytis, pilietybė;
 - (b) kiti vardai (*alias*, pseudonimas (-ai), įprastinis vardas (-ai));
 - (c) kelionės dokumentas (kelionės dokumento rūšis, numeris ir jį išdavusi valstybė);
 - (d) namų adresas;
 - (e) e. pašto adresas, telefono numeris;
 - (f) įmonės arba organizacijos pavadinimas, e. pašto adresas, pašto adresas, telefono numeris;
 - (g) IP adresas.

VI SKYRIUS

Kelionės leidimo suteikimas, atsisakymas jį suteikti arba atšaukimas

30 straipsnis *Kelionės leidimo suteikimas*

1. Jeigu patikrinus prašymą III, IV ir V skyriuose nustatyta tvarka matyti, kad nėra faktinių prielaidų arba pagrįstų priežasčių daryti išvadą, kad dėl asmens buvimo valstybių narių teritorijoje kiltų neteisėtos migracijos, saugumo rizika arba rizika visuomenės sveikatai, ETIAS centrinė sistema arba atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys suteikia kelionės leidimą.
2. Kelionės leidimas galioja penkerius metus arba iki teikiant prašymą užregistruoto kelionės dokumento galiojimo pabaigos, atsižvelgiant į tai, kuri data ankstesnė, ir galioja valstybių narių teritorijoje.
3. Kelionės leidimas savaime nesuteikia teisės atvykti.

31 straipsnis *Atsisakymas suteikti kelionės leidimą*

1. Kelionės leidimą suteikti atsisakoma, jeigu prašytojas:
 - (a) pateikia kelionės dokumentą, apie kurį pranešta, kad jis yra pamestas, pavogtas arba paskelbtas negaliojančiu;
 - (b) kelia neteisėtos migracijos riziką;
 - (c) kelia saugumo riziką;
 - (d) kelia riziką visuomenės sveikatai;
 - (e) yra asmuo, dėl kurio SIS buvo paskelbtas perspėjimas neleisti atvykti;
 - (f) neatsako į prašymą pateikti papildomą informaciją arba dokumentus per 23 straipsnyje nustatytus terminus.

Kelionės leidimą suteikti taip pat atsisakoma, jeigu yra pagrįstų abejonių dėl duomenų autentiškumo, prašytojo padarytų pareiškimų patikimumo, prašytojo pateiktų patvirtinamųjų dokumentų arba jų turinio tikrumo.

2. Prašytojai, kuriems atsisakyta suteikti kelionės leidimą, turi teisę teikti apeliacinį skundą. Apeliaciniai skundai nagrinėjami valstybėje narėje, kuri priėmė sprendimą dėl prašymo, pagal tos valstybės narės nacionalinę teisę. Atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys teikia prašytojams informaciją dėl tvarkos, kurios reikia laikytis apeliacinio skundo pateikimo atveju.

32 straipsnis

Pranešimas apie kelionės leidimo suteikimą arba atsisakymą jį suteikti

1. Jeigu kelionės leidimas suteikiamas, naudojant e. pašto paslaugą prašytojui nedelsiant siunčiamas pranešimas, kuriame, be kita ko:
 - (a) aiškiai nurodoma, kad kelionės leidimas suteiktas ir nurodomas kelionės leidimo prašymo numeris;
 - (b) nurodomos kelionės leidimo galiojimo pradžios ir pabaigos datos;
 - (c) prireikus pateikiamas priminimas dėl leidžiamo trumpalaikio buvimo trukmės apskaičiavimo (90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį) ir teisių, susijusių su suteiktu kelionės leidimu pagal 30 straipsnio 3 dalį, ir
 - (d) pateikiama nuoroda į ETIAS viešą interneto svetainę, kurioje yra informacija, kad prašytojas gali atšaukti kelionės leidimą.
2. Jeigu kelionės leidimą suteikti atsisakoma, naudojant e. pašto paslaugą prašytojui nedelsiant siunčiamas pranešimas, kuriame, be kita ko:
 - (a) aiškiai nurodoma, kad kelionės leidimą suteikti atsisakoma ir nurodomas kelionės leidimo prašymo numeris;
 - (b) nurodoma institucija, kuri atsisakė suteikti kelionės leidimą, ir jos buvimo vieta;
 - (c) nurodoma (-os) priežastis (-ys), dėl kurios (-ių) atsisakyta suteikti kelionės leidimą, kaip nustatyta 31 straipsnio 1 dalyje;
 - (d) pateikiama informacija dėl apeliacinio skundo pateikimo tvarkos.

33 straipsnis

Duomenys, kurie turi būti įrašomi į prašymo rinkmeną priėmus sprendimą suteikti kelionės leidimą arba sprendimą atsisakyti jį suteikti

Jeigu buvo priimtas sprendimas suteikti kelionės leidimą arba atsisakyti jį suteikti, ETIAS centrinė sistema arba tam tikrais atvejais atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys į prašymo rinkmeną įrašo šiuos duomenis:

- (a) informaciją apie statusą, iš kurios matyti, kad kelionės leidimas buvo suteiktas arba atsisakyta jį suteikti;
- (b) instituciją, kuri suteikė kelionės leidimą arba atsisakė jį suteikti, ir jos buvimo vietą;
- (c) sprendimo suteikti kelionės leidimą arba atsisakyti jį suteikti vietą ir datą;
- (d) kelionės leidimo galiojimo pradžios ir pabaigos datas;
- (e) priežastį (-is), dėl kurios (-ių) atsisakyta suteikti kelionės leidimą, kaip nustatyta 31 straipsnio 1 dalyje.

34 straipsnis
Kelionės leidimo panaikinimas

1. Kelionės leidimas panaikinamas, jeigu paaiškėja, kad leidimo suteikimo metu nebuvo įvykdytos jo suteikimo sąlygos. Kelionės leidimas panaikinamas remiantis viena arba keliomis atsisakymo suteikti kelionės leidimą priežastimis, nustatytomis 31 straipsnio 1 dalyje.
2. Jeigu valstybė narė turi įrodymų, kad suteikiant leidimą nebuvo įvykdytos suteikimo sąlygos, tos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys kelionės leidimą panaikina.
3. Asmuo, kurio kelionės leidimas panaikinamas, turi teisę pateikti apeliacinį skundą. Apeliaciniai skundai nagrinėjami valstybėje narėje, kuri priėmė sprendimą dėl panaikinimo, pagal tos valstybės narės nacionalinę teisę.

35 straipsnis
Kelionės leidimo atšaukimas

1. Kelionės leidimas atšaukiamas, jeigu paaiškėja, kad nebevykdomos jo suteikimo sąlygos. Kelionės leidimas atšaukiamas remiantis viena arba keliomis atsisakymo suteikti kelionės leidimą priežastimis, nustatytomis 31 straipsnio 1 dalyje.
2. Jeigu valstybė narė turi įrodymų, kad nebevykdomos kelionės leidimo suteikimo sąlygos, tos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys kelionės leidimą atšaukia.
3. Nedarant poveikio 2 daliai, jeigu į SIS įvedamas naujas perspėjimas dėl atsisakymo leisti atvykti arba dėl pamesto, pavogto arba paskelbto negaliojančiu kelionės dokumento, SIS informuoja ETIAS centrinę sistemą. ETIAS centrinė sistema tikrina, ar šis naujas perspėjimas atitinka galiojantį kelionės leidimą. Jeigu atitinka, ETIAS centrinė sistema perduoda prašymo rinkmeną perspėjimą sukūrusios valstybės narės ETIAS nacionaliniam padaliniui ir šis kelionės leidimą atšaukia.
4. Į ETIAS stebėjimo sąrašą Europolo įtraukti nauji elementai lyginami su prašymų rinkmenų duomenimis ETIAS centrinėje sistemoje. Jeigu juos palyginus nustatoma atitiktis, pirmojo atvykimo valstybės narės, prašytojo nurodytos pagal 15 straipsnio 2 dalies j punktą, ETIAS nacionalinis padalinys įvertina saugumo riziką ir, jeigu nustatoma, kad leidimo suteikimo sąlygos nebevykdomos, atšaukia kelionės leidimą.
5. Prašytojas, kurio kelionės leidimas atšaukiamas, turi teisę pateikti apeliacinį skundą. Apeliaciniai skundai nagrinėjami valstybėje narėje, kuri priėmė sprendimą dėl atšaukimo, pagal tos valstybės narės nacionalinę teisę.
6. Kelionės leidimas gali būti atšaukiamas prašytojo prašymu.

36 straipsnis
Pranešimas apie kelionės leidimo panaikinimą arba atšaukimą

Jeigu kelionės leidimas panaikinamas arba atšaukiamas, naudojant e. pašto paslaugą prašytojui nedelsiant siunčiamas pranešimas, kuriame, be kita ko:

- (a) aiškiai nurodoma, kad kelionės leidimas panaikintas arba atšauktas ir nurodomas kelionės leidimo prašymo numeris;

- (b) nurodoma institucija, kuri panaikino arba atšaukė kelionės leidimą, ir jos buvimo vieta;
- (c) nurodoma (-os) kelionės leidimo panaikinimo arba atšaukimo priežastis (-ys), kaip nustatyta 31 straipsnio 1 dalyje;
- (d) pateikiama informacija dėl apeliacinio skundo pateikimo tvarkos.

37 straipsnis

Duomenys, kurie turi būti įrašomi į prašymo rinkmeną priėmus sprendimą panaikinti arba atšaukti kelionės leidimą

1. Jeigu buvo priimtas sprendimas panaikinti arba atšaukti kelionės leidimą, už kelionės leidimo panaikinimą arba atšaukimą atsakinga valstybė narė į prašymo rinkmeną įrašo šiuos duomenis:
 - (a) informaciją apie statusą, iš kurios matyti, kad kelionės leidimas buvo panaikintas arba atšauktas;
 - (b) instituciją, kuri kelionės leidimą panaikino arba atšaukė, ir jos buvimo vietą;
 - (c) sprendimo priėmimo vietą ir datą.
2. Prašymo rinkmenoje taip pat nurodoma (-os) panaikinimo arba atšaukimo priežastis (-ys), kaip nustatyta 31 straipsnio 1 dalyje.

38 straipsnis

Riboto teritorinio galiojimo kelionės leidimo suteikimas dėl humanitarinių priežasčių, nacionalinių interesų arba tarptautinių įsipareigojimų

1. Riboto teritorinio galiojimo kelionės leidimas gali būti suteikiamas išimtiniais atvejais, kai atitinkama valstybė narė mano, kad tai būtina dėl humanitarinių priežasčių, nacionalinių interesų arba tarptautinių įsipareigojimų, nepaisant to, kad dar neužbaigtas rankiniu būdu vykdomas vertinimo procesas pagal 22 straipsnį arba buvo atsisakyta suteikti kelionės leidimą, jis buvo panaikintas ar atšauktas.
2. 1 dalies tikslais prašytojas gali teikti riboto teritorinio galiojimo kelionės leidimo prašymą valstybei narei, į kurią jis ketina keliauti. Prašyme jis nurodo humanitarinės priežastis, nacionalinius interesus arba tarptautinius įsipareigojimus.
3. Valstybė narė, į kurią trečiosios šalies pilietis ketina keliauti, yra valstybė narė, atsakinga už sprendimo suteikti riboto teritorinio galiojimo kelionės leidimą arba atsisakyti jį suteikti priėmimą.
4. Riboto teritorinio galiojimo kelionės leidimas galioja suteikiančios valstybės narės teritorijoje ne ilgiau kaip 15 dienų.
5. Jeigu suteikiamas teritorinio galiojimo leidimas, į prašymo rinkmeną įrašomi šie duomenys:
 - (a) informacija apie statusą, iš kurios matyti, kad riboto teritorinio galiojimo kelionės leidimas buvo suteiktas arba atsisakyta jį suteikti;

- (b) teritorija, į kurią kelionės leidimo turėtojas turi teisę keliauti;
- (c) valstybės narės institucija, kuri suteikė riboto teritorinio galiojimo kelionės leidimą;
- (d) nuoroda į humanitarines priežastis, nacionalinius interesus arba tarptautinius įsipareigojimus.

VII SKYRIUS

Vežėjų naudojimasis ETIAS

39 straipsnis

Vežėjų prieiga prie duomenų tikrinimo tikslais

1. Pagal Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 26 straipsnį vežėjai teikia užklausas ETIAS centrinei sistemai, kad patikrintų, ar trečiosios šalies piliečiai, kuriems taikomas kelionės leidimo reikalavimas, turi galiojantį kelionės leidimą.
2. Saugi interneto prieiga prie vežėjo sąsajos, įskaitant galimybę naudoti mobiliuosius techninius sprendimus, nurodytos 6 straipsnio 2 dalies h punkte, leidžia vežėjams pateikti 1 dalyje nurodytą užklausą prieš keleivio įlaipinimą. Šiuo tikslu vežėjas turi galimybę teikti užklausą ETIAS centrinei sistemai naudodamas kelionės dokumento mašininio nuskaitymo zonoje esančius duomenis.

ETIAS centrinė sistema atsako nurodydama, ar asmuo turi galiojantį kelionės leidimą. Vežėjai gali saugoti išsiųstą informaciją ir gautą atsakymą.

3. Sukuriama tik vežėjams skirta tapatumo nustatymo schema, kuri tinkamai įgaliotiems vežėjo darbuotojams leidžia prieiti prie vežėjo sąsajos 2 dalies tikslais. Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl tapatumo nustatymo schemas laikydamosi 79 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

40 straipsnis

Atsarginės procedūros, taikomos tuo atveju, kai vežėjai neturi techninių prieigos prie duomenų galimybių

1. Jeigu teikti užklausą pagal 39 straipsnio 1 dalį techniškai neįmanoma dėl ETIAS informacinės sistemos gedimo arba kitų priežasčių, kurių vežėjai negali kontroliuoti, vežėjai atleidžiami nuo pareigos tikrinti, ar asmuo turi galiojantį kelionės leidimą. ETIAS informacinės sistemos gedimo atveju ETIAS centrinis padalinys informuoja vežėjus.
2. Išsamios atsarginės procedūros nustatomos įgyvendinimo aktu, priimamu laikantis 79 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

VIII SKYRIUS

Sienos apsaugos institucijų naudojimas ETIAS prie išorės sienų

41 straipsnis

Prieiga prie duomenų siekiant juos patikrinti prie išorės sienų

1. Siekiant patikrinti, ar asmuo turi galiojantį kelionės leidimą, institucijoms, įgaliotoms atlikti patikrinimus išorės sienų perėjimo punktuose pagal Reglamentą (ES) 2016/399, leidžiama atlikti paiešką ETIAS centrinėje sistemoje naudojant kelionės dokumento mašininio nuskaitymo zonoje esančius duomenis.
2. ETIAS centrinė sistema atsako nurodydama, ar asmuo turi galiojantį kelionės leidimą.

42 straipsnis

Atsarginės procedūros, taikomos tuo atveju, kai nėra techninių galimybių prieiti prie duomenų prie išorės sienų, arba ETIAS gedimo atveju

1. Jeigu dėl ETIAS informacinės sistemos gedimo techniškai neįmanoma atlikti 41 straipsnio 1 dalyje nurodytos paieškos, ETIAS centrinis padalinys praneša apie tai valstybių narių institucijoms, įgaliotoms atlikti patikrinimus išorės sienų perėjimo punktuose.
2. Jeigu 41 straipsnio 1 dalyje nurodytos paieškos techniškai neįmanoma atlikti dėl valstybės narės nacionalinės sienų infrastruktūros gedimo, tos valstybės narės kompetentinga institucija praneša apie tai „eu-LISA“, ETIAS centriniam padaliniui ir Komisijai.
3. Abiem atvejais valstybių narių institucijos, įgaliotos atlikti patikrinimus išorės sienų perėjimo punktuose, vadovaujasi savo nacionaliniais nenumatytais atvejų planais.

IX SKYRIUS

Prieigos prie ETIAS centrinės sistemos teisėsaugos tikslais suteikimo procedūra ir sąlygos

43 straipsnis

Valstybių narių paskirtosios teisėsaugos institucijos

1. Valstybės narės paskiria teisėsaugos institucijas, kurios turi teisę prašyti leisti susipažinti su ETIAS centrinėje sistemoje įrašytais duomenimis teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ir tyrimo tikslais.
2. Kiekviena valstybė narė nacionaliniu lygmeniu sudaro paskirtųjų institucijų kontaktinių punktų, kurie turi teisę prašyti leisti susipažinti su ETIAS centrinėje sistemoje laikomais duomenimis per centrinį (-ius) prieigos punktą (-us), sąrašą.

44 straipsnis

Prieigos prie ETIAS centrinės sistemos teisėsaugos tikslais suteikimo procedūra

1. Kompetentingos institucijos 8 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytiems centriniams prieigos punktam pateikia pagrįstą elektroninį prašymą leisti susipažinti su konkrečiu ETIAS centrinėje sistemoje laikomu duomenų rinkiniu. Jeigu norima susipažinti su 15 straipsnio 2 dalies i punkte ir 4 dalies b–d punktuose nurodytais duomenimis, į pagrįstą elektroninį prašymą įrašomas būtinybės susipažinti su šiais konkrečiais duomenimis pagrindimas.
2. Prieš suteikdamos prieigą prie ETIAS centrinės sistemos visos valstybės narės užtikrina, kad pagal jų nacionalinę teisę ir proceso teisę prašymas susipažinti su duomenimis būtų nepriklausomai, veiksmingai ir laiku patikrintas siekiant įsitikinti, ar įvykdytos 45 straipsnyje nustatytos sąlygos, be kita ko, ar prašymas susipažinti su duomenimis, nurodytais 15 straipsnio 2 dalies i punkte ir 4 dalies b–d punktuose, yra pagrįstas.
3. Jeigu 45 straipsnyje nustatytos sąlygos įvykdytos, centrinis prieigos punktas tvarko prašymus. ETIAS centrinėje sistemoje laikomi duomenys, prieigą prie kurių gavo centrinis prieigos punktas, perduodami 43 straipsnio 2 dalyje nurodytiems kontaktiniams punktam tokiu būdu, kad nebūtų pažeistas duomenų saugumas.
4. Itin skubiais atvejais, kai būtina nedelsiant gauti asmens duomenis, būtinus užkirsti kelią sunkaus nusikaltimo įvykdymui arba patraukti vykdytojus baudžiamojon atsakomybėn, centrinis prieigos punktas tvarko prašymą nedelsdamas ir neatlieka 2 dalyje nustatyto nepriklausomo tikrinimo. Atlikus prašymo tvarkymą, be nepagrįsto delsimo vykdomas nepriklausomas *ex post* tikrinimas, be kita ko, tikrinama, ar atvejis iš tikrųjų buvo itin skubus.
5. Jeigu atlikus nepriklausomą *ex post* tikrinimą nustatoma, kad susipažinimas su ETIAS centrinėje sistemoje įrašytais duomenimis ir prieiga prie jų suteikta nepagrįstai, visos prieigą prie tokių duomenų turėjusios ir su duomenimis susipažinusios institucijos iš ETIAS centrinės sistemos gautą informaciją ištrina ir apie tokį ištrynimą praneša centriniam prieigos punktui.

45 straipsnis

Valstybių narių paskirtųjų institucijų prieigos prie ETIAS centrinėje sistemoje įrašytų duomenų sąlygos

1. Paskirtosios institucijos gali prašyti leisti susipažinti su ETIAS centrinėje sistemoje saugomais duomenimis, jeigu laikomasi šių sąlygų:
 - (a) susipažinti su duomenimis reikia teroristinių nusikaltimų ar kito sunkaus nusikaltimo prevencijai, atskleidimui ar tyrimui;
 - (b) prieiga prie duomenų siekiant su jais susipažinti būtina konkrečiu atveju;
 - (c) yra pagrįstų priežasčių manyti, kad susipažinimas su ETIAS centrinėje sistemoje laikomais duomenimis iš esmės padės užtikrinti tų nusikaltimų prevenciją, atskleidimą ar tyrimą, visų pirma tais atvejais, kai yra pagrįstų įtarimų, kad teroristinio nusikaltimo arba kito sunkaus nusikaltimo padarymu įtariamas asmuo, nusikaltimo vykdytojas arba tokio nusikaltimo auka patenka į trečiųjų šalių piliečių, kuriems taikomas šis reglamentas, kategoriją;

- (d) per ankstesnę paiešką visose atitinkamose nacionalinėse duomenų bazėse ir Europolo duomenyse prašomos informacijos negauta.
2. Paieška ETIAS centrinėje sistemoje yra ribota – leidžiama ieškoti tik tokių prašymo rinkmenoje įrašytų duomenų:
- (a) pavardės; vardo (-ų);
 - (b) kitų vardų (*alias*, pseudonimo (-ų), įprastinio vardo (-ų));
 - (c) kelionės dokumento numerio;
 - (d) namų adreso;
 - (e) e. pašto adreso; telefono numerio;
 - (f) IP adresas.
3. ETIAS centrinėje sistemoje ieškant 2 dalyje nurodytų duomenų galima juos sujungti su šiais prašymo rinkmenos duomenimis, kad paieška būtų siauresnė:
- (a) pilietybė arba pilietybės;
 - (b) lytis;
 - (c) gimimo data arba amžiaus grupė.
4. Jeigu naudojant prašymo rinkmenoje įrašytus duomenis nustatoma atitiktis, per paiešką ETIAS centrinėje sistemoje suteikiama prieiga prie duomenų, nurodytų 15 straipsnio 2 dalies a–g punktuose ir j–m punktuose, kurie įrašyti toje prašymo rinkmenoje, ir duomenų, įrašytų toje prašymo rinkmenoje, dėl kelionės leidimo suteikimo, atsisakymo jį suteikti, atšaukimo arba panaikinimo pagal 33 ir 37 straipsnius. Prieiga prie 15 straipsnio 2 dalies i punkte ir 4 dalies b–d punktuose nurodytų duomenų, kurie įrašyti prašymo rinkmenoje, suteikiama tik tuo atveju, jeigu vykdomieji padaliniai aiškiai paprašė susipažinti su tais duomenimis pagal 44 straipsnio 1 dalį pateikdami pagrįstą elektroninį prašymą, kuris buvo patvirtintas atlikus nepriklausomą tikrinimą. Ieškant duomenų ETIAS centrinėje sistemoje nesuteikiama prieiga prie duomenų, susijusių su išsilavinimu, kaip nurodyta 15 straipsnio 2 dalies h punkte, ir duomenų, ar prašytojas gali kelti riziką visuomenės sveikatai, kaip nurodyta 15 straipsnio 4 dalies a punkte.

46 straipsnis

Europolo prieigos prie ETIAS centrinėje sistemoje įrašytų duomenų tvarka ir sąlygos

1. 1 straipsnio 2 dalies tikslais Europolas gali prašyti leisti susipažinti su ETIAS centrinėje sistemoje laikomais duomenimis ir ETIAS centriniam padaliniui pateikti pagrįstą elektroninį prašymą leisti susipažinti su konkrečiais ETIAS centrinėje sistemoje laikomais duomenų rinkiniais.
2. Šiame pagrįstame prašyme pateikiami įrodymai, kad laikomasi nurodytų sąlygų:
- (a) susipažinti su duomenimis būtina siekiant remti ir stiprinti valstybių narių veiksmus, susijusius su teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų, kuriuos tirti įgaliotas Europolas, prevencija, atskleidimu ar tyrimu;

- (b) susipažinti su duomenimis būtina konkrečiu atveju;
 - (c) susipažinimas su duomenimis yra ribotas – ieškoma naudojant tik 45 straipsnio 2 dalyje nurodytus duomenis;
 - (d) esama pagrįstų priežasčių manyti, kad susipažinus su duomenimis bus labai prisidėta prie susijusių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo;
 - (e) per ankstesnę paiešką visose atitinkamose nacionalinėse duomenų bazėse ir Europolo duomenyse prašomos informacijos negauta.
3. Europolo prašymus susipažinti su ETIAS centrinėje sistemoje laikomais duomenimis iš anksto tikrina Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (EDAPP) (prireikus Reglamento (ES) 2016/794 44 straipsnyje nustatyta tvarka), kuris veiksmingai ir laiku tikrina, ar prašymas atitinka visas 2 dalyje nustatytas sąlygas.
4. Jeigu naudojant prašymo rinkmenoje laikomus duomenis nustatoma atitiktis, per paiešką ETIAS centrinėje sistemoje suteikiama prieiga prie duomenų, nurodytų 15 straipsnio 2 dalies a–g punktuose ir j–m punktuose, ir duomenų, įrašytų į prašymo rinkmeną dėl kelionės leidimo suteikimo, atsisakymo jį suteikti, atšaukimo arba panaikinimo pagal 33 ir 37 straipsnius. Prieiga prie 15 straipsnio 2 dalies i punkte ir 4 dalies b–d punktuose nurodytų duomenų, kurie laikomi prašymo rinkmenoje, suteikiama tik tuo atveju, jeigu Europolas aiškiai paprašė susipažinti su tais duomenimis.
5. Jeigu EDAPP patvirtino prašymą, ETIAS centrinis padalinys tvarko prašymą leisti susipažinti su duomenimis, laikomais ETIAS centrinėje sistemoje.

X SKYRIUS

Duomenų saugojimas ir keitimas

47 straipsnis *Duomenų saugojimas*

1. Kiekviena prašymo rinkmena saugoma ETIAS centrinėje sistemoje:
- (a) kelionės leidimo galiojimo laikotarpį;
 - (b) [penkerius metus nuo tos dienos, kai į ETIAS įrašomas paskutinis įrašas apie prašytoją arba]
 - (c) penkerius metus nuo paskutinio sprendimo atsisakyti suteikti, atšaukti arba panaikinti kelionės leidimą pagal 31, 34 ir 35 straipsnius.
2. Pasibaigus saugojimo laikotarpiui, prašymo rinkmena automatiškai ištrinama iš ETIAS centrinės sistemos.

48 straipsnis
Duomenų keitimas ir paankstintas duomenų ištrynimasis

1. ETIAS centrinis padalinys ir ETIAS nacionaliniai padaliniai privalo atnaujinti ETIAS centrinėje sistemoje saugomą informaciją ir užtikrinti, kad ji būtų teisinga. ETIAS centrinis padalinys ir ETIAS nacionaliniai padaliniai neturi teisės keisti prašytojo į prašymo formą įrašytų duomenų pagal 15 straipsnio 2 arba 4 dalį.
2. Jeigu ETIAS centrinis padalinys turi įrodymų, kad ETIAS centrinės sistemos ETIAS centrinėje sistemoje įrašyti duomenys yra faktiškai netikslūs arba kad duomenys ETIAS centrinėje sistemoje buvo tvarkomi pažeidžiant šį reglamentą, jis patikrins atitinkamus duomenis ir prireikus juos ETIAS centrinėje sistemoje pakeis arba iš jos ištrins.
3. Jeigu atsakinga valstybė narė turi įrodymų, kad ETIAS centrinėje sistemoje įrašyti duomenys yra faktiškai netikslūs arba kad duomenys ETIAS centrinėje sistemoje buvo tvarkomi pažeidžiant šį reglamentą, ETIAS nacionalinis padalinys patikrins atitinkamus duomenis ir prireikus juos ETIAS centrinėje sistemoje pakeis arba iš jos ištrins.
4. Jeigu kita nei atsakinga valstybė narė turi įrodymų, kad ETIAS centrinėje sistemoje laikomi duomenys yra faktiškai netikslūs arba kad duomenys ETIAS centrinėje sistemoje buvo tvarkomi pažeidžiant šį reglamentą, ji per 14 dienų susisieks su atsakingos valstybės narės ETIAS centriniu padaliniu arba ETIAS nacionaliniu padaliniu. ETIAS centrinis padalinys arba kompetentingas ETIAS nacionalinis padalinys per vieną mėnesį patikrina duomenų tikslumą ir jų tvarkymo teisėtumą ir prireikus nedelsdami pakeičia arba ištrina duomenis iš ETIAS centrinės sistemos.
5. Jeigu trečiosios šalies pilietis įgyja valstybės narės pilietybę arba jeigu jam pradėti taikyti 2 straipsnio 2 dalies a–e punktai, tos valstybės narės institucijos tikrina, ar tas asmuo turi galiojantį kelionės leidimą ir atitinkamais atvejais nedelsdamos prašymo rinkmeną iš ETIAS centrinės sistemos ištrina. Už prašymo rinkmenos ištrynimą atsakinga institucija yra:
 - (a) kelionės dokumentą išdavusios valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys, kaip nurodyta 2 straipsnio 2 dalies a punkte;
 - (b) valstybės narės, kurios pilietybę trečiosios šalies pilietis įgijo, ETIAS nacionalinis padalinys;
 - (c) valstybės narės, kuri išdavė leidimą gyventi arba leidimo gyventi šalyje kortelę, ETIAS nacionalinis padalinys;
 - (d) valstybės narės, kuri išdavė ilgalaikę vizą, ETIAS nacionalinis padalinys.
6. Jeigu trečiosios šalies pilietis pateko į 2 straipsnio 2 dalies f–h punktų taikymo sritį, jis apie šį pasikeitimą informuoja kitos valstybės narės, į kurią atvyksta, kompetentingas institucijas. Ta valstybė narė per 14 dienų susisieks su ETIAS centriniu padaliniu. ETIAS centrinis padalinys per vieną mėnesį patikrina duomenų tikslumą ir prireikus nedelsdamas iš ETIAS centrinės sistemos ištrina prašymo rinkmeną ir joje laikomus duomenis. Asmuo turi teisę į apskundimą teismine tvarka, siekdamas užtikrinti, kad duomenys būtų ištrinti.

XI SKYRIUS

Duomenų apsauga

49 straipsnis

Duomenų apsauga

1. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros ir „eu-LISA“ vykdomam asmens duomenų tvarkymui taikomas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001.
2. ETIAS nacionalinių padalinių vykdomam asmens duomenų tvarkymui taikomas [Reglamentas 2016/679].
3. Valstybių narių paskirtųjų institucijų vykdomam tvarkymui 1 straipsnio 2 dalies tikslais taikoma [Direktyva (ES) 2016/680].
4. Europolo vykdomam asmens duomenų tvarkymui pagal 24 ir 46 straipsnius taikomas Reglamentas (ES) Nr. 2016/794.

50 straipsnis

Duomenų valdytojas

1. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 2 straipsnio d punktą laikoma duomenų valdytoju, kiek tai susiję su asmens duomenų tvarkymu ETIAS centrinėje sistemoje.
2. Dėl valstybės narės vykdomo asmens duomenų tvarkymo ETIAS centrinėje sistemoje ETIAS nacionalinis padalinys laikomas valdytoju pagal [Reglamento (ES) 2016/679] 4 straipsnio 7 dalį ir jam tenka pagrindinė atsakomybė už tos valstybės narės vykdomą asmens duomenų tvarkymą ETIAS centrinėje sistemoje.

51 straipsnis

Duomenų tvarkytojas

1. „eu-LISA“ pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 2 straipsnio d punktą laikoma duomenų tvarkytoju, kiek tai susiję su asmens duomenų tvarkymu ETIAS informacinėje sistemoje.
2. „eu-LISA“ užtikrina, kad ETIAS informacinė sistema būtų valdoma pagal šį reglamentą.

52 straipsnis

Tvarkymo saugumas

1. „eu-LISA“ ir ETIAS nacionaliniai padaliniai užtikrina, kad taikant šį reglamentą būtų garantuojamas asmens duomenų tvarkymo saugumas. „eu-LISA“ ir ETIAS nacionaliniai padaliniai bendradarbiaus vykdydami su saugumu susijusius uždavinius.
2. Nedarydama poveikio Reglamento (EB) 45/2001 22 straipsniui „eu-LISA“ imasi būtinų priemonių, kad užtikrintų centrinės sistemos, centrinės sistemos ir vienodos nacionalinės sąsajos ryšių infrastruktūros, viešos interneto svetainės ir mobiliosios programėlės, e. pašto

paslaugos, saugios paskyros paslaugos, vežėjo sąsajos, saityno paslaugos ir programinės įrangos, užtikrinančios prašymų tvarkymą, saugumą.

3. Nedarydami poveikio Reglamento (EB) 45/2001 22 straipsniui ir [Reglamento (ES) 2016/679] 32 ir 34 straipsniams, „eu-LISA“ ir ETIAS nacionaliniai padaliniai priima būtinas priemones, įskaitant saugumo planą, veiklos tęstinumo ir veiklos atkūrimo po ekstremaliųjų įvykių planą, siekdami:
 - (a) fiziškai apsaugoti duomenis, be kita ko, parengdami nenumatytų atvejų planus ypatingos svarbos infrastruktūros objektams apsaugoti;
 - (b) neleisti neįgaliesiems asmenims prieiti prie saugios interneto svetainės, kurioje atliekamos operacijos ETIAS tikslais;
 - (c) užkirsti kelią neleistinam duomenų laikmenų skaitymui, kopijavimui, keitimui arba pašalinimui;
 - (d) užkirsti kelią neleistinam duomenų įvedimui ir neteisėtam įrašytų asmens duomenų tikrinimui, keitimui ar ištrynimui;
 - (e) užkirsti kelią neleistinam duomenų tvarkymui ETIAS centrinėje sistemoje ir bet kokiam neleistinam ETIAS centrinėje sistemoje tvarkomų duomenų keitimui ar ištrynimui;
 - (f) užtikrinti, kad asmenys, kuriems suteikta prieiga prie ETIAS informacinės sistemos, galėtų prieiti tik prie tų duomenų, kuriems taikomas jų prieigos leidimas, tik nurodant asmeninę naudotojo tapatybę ir taikant konfidencialias prieigos formas;
 - (g) užtikrinti, kad visos institucijos, turinčios prieigos prie ETIAS informacinės sistemos teisę, parengtų aprašus, kuriuose būtų nurodytos asmenų, turinčių teisę įvesti, keisti, trinti duomenis, susipažinti su jais ir atlikti jų paiešką, funkcijos bei atsakomybė, ir pateiktų šiuos aprašus priežiūros institucijoms;
 - (h) užtikrinti galimybę tikrinti ir nustatyti, kurioms įstaigoms asmens duomenys gali būti perduodami naudojantis duomenų perdavimo įranga;
 - (i) užtikrinti, kad būtų galima patikrinti ir nustatyti, kokius duomenis, kada, kas ir koku tikslu tvarkė ETIAS informacinėje sistemoje;
 - (j) užkirsti kelią neleistinam asmens duomenų skaitymui, kopijavimui, keitimui ar trynimui, kai asmens duomenys perduodami į ETIAS informacinę sistemą arba iš jos arba kai gabenamos duomenų laikmenos, visų pirma naudojant deramas kodavimo priemones;
 - (k) stebėti šioje dalyje nurodytų saugumo priemonių efektyvumą ir imtis būtinų su vidaus stebėjimu susijusių organizacinių priemonių, kad būtų užtikrintas šio reglamento nuostatų laikymasis.
4. „eu-LISA“ informuoja Europos Parlamentą, Tarybą, Komisiją ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūną apie priemones, kurių ji imasi pagal šį straipsnį.

*53 straipsnis
Savikontrolė*

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra, Europolas ir valstybės narės užtikrina, kad kiekviena institucija, turinti prieigą prie ETIAS informacinės sistemos duomenų, imtųsi priemonių, kurios būtinos, kad būtų laikomasi šio reglamento, ir prireikus bendradarbiautų su priežiūros institucija.

*54 straipsnis
Teisė gauti informaciją, prieiti prie duomenų, juos taisyti ir trinti*

1. Nedarant poveikio Reglamento (EB) 45/2001 11 ir 12 straipsniuose nustatytai teisei į informaciją, prašytojai, kurių duomenys laikomi ETIAS centrinėje sistemoje, jų duomenų surinkimo metu informuojami apie naudojimosi teisėmis pagal Reglamento (EB) 45/2001 13, 14, 15 ir 16 straipsnius tvarką ir jiems suteikiami Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros duomenų apsaugos pareigūno, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno ir atsakingos valstybės narės nacionalinės priežiūros institucijos kontaktiniai duomenys.
2. Bet kuris prašytojas, norėdamas pasinaudoti savo teisėmis pagal Reglamento (EB) 45/2001 13, 14, 15 ir 16 straipsnius ir [Reglamento (ES) 2016/679] 15, 16, 17 ir 18 straipsnius, turi teisę kreiptis į ETIAS centrinį padalinį arba už jo prašymą atsakingą ETIAS nacionalinį padalinį, kuris išnagrinės jo užklausą ir atsakys į ją.

Jeigu išnagrinėjus užklausą nustatoma, kad ETIAS centrinėje sistemoje laikomi duomenys yra faktiškai netikslūs arba buvo įrašyti neteisėtai, ETIAS centrinis padalinys arba už prašymą atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys šiuos duomenis ETIAS centrinėje sistemoje ištaiso arba iš jos ištrina.

Jeigu ETIAS centrinis padalinys arba ETIAS nacionalinis padalinys pakeičia kelionės leidimą jo galiojimo laikotarpiu, ETIAS centrinė sistema atlieką automatinį 18 straipsnyje numatytą tvarkymą, kad nustatytų, ar dėl pakeistos prašymo rinkmenos bus nustatyta atitiktis pagal 18 straipsnio 2–5 dalis. Jeigu atlikus automatinį tvarkymą atitikties nenustatoma, ETIAS centrinė sistema suteikia pakeistą kelionės leidimą, galiojantį tiek pat kaip ir pirminis leidimas, ir informuoja apie tai prašytoją. Jeigu atlikus automatinį tvarkymą nustatoma viena arba kelios atitiktys, pirmojo atvykimo valstybės narės, prašytojo nurodytos pagal 15 straipsnio 2 dalies j punktą, ETIAS nacionalinis padalinys įvertina neteisėtos migracijos, saugumo riziką ar riziką visuomenės sveikatai ir priima sprendimą suteikti pakeistą kelionės leidimą arba jo nesuteikti arba, jeigu jis nustato, kad kelionės leidimo suteikimo sąlygos nebevykdomos, atšaukia kelionės leidimą.

3. Jeigu ETIAS centrinis padalinys arba už prašymą atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys nesutinka, kad ETIAS centrinėje sistemoje laikomi duomenys yra faktiškai netikslūs arba buvo įrašyti neteisėtai, ETIAS centrinis padalinys arba už prašymą atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys priima administracinį sprendimą, kuriame nedelsiant raštu atitinkamam asmeniui paaiškinama, kodėl jis nėra pasirengęs ištaisyti su juo susijusių duomenų arba juos ištrinti.
4. Šiame sprendime atitinkamam asmeniui taip pat pateikiama informacija, paaiškinanti galimybę apskųsti dėl 2 dalyje nurodytos užklausos priimtą sprendimą, ir prireikus informacija, kaip pateikti ieškinį arba skundą kompetentingoms institucijoms arba teismams, ir informacija apie pagalbą, įskaitant kompetentingų nacionalinių priežiūros institucijų pagalbą.

5. Pagal 2 dalį pateiktose užklausoje pateikiama informacija, būtina atitinkamo asmens tapatybei nustatyti. Tokia informacija naudojama tik tam, kad būtų leista naudotis 2 dalyje nurodytomis teisėmis, vėliau ji nedelsiant ištrinama.
6. ETIAS centrinis padalinys arba už prašymą atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys rašytiniame dokumente užfiksuoja, kad tokia 2 dalyje nurodyta užklausa buvo pateikta, kaip ji buvo išnagrinėta, kokia institucija ją nagrinėjo, ir nedelsdamas pateikia tą dokumentą nacionalinėms duomenų apsaugos priežiūros institucijoms.

55 straipsnis

Asmens duomenų perdavimas trečiosioms šalims, tarptautinėms organizacijoms ir privatesiems subjektams

1. ETIAS centrinėje sistemoje laikomi asmens duomenys neperduodami arba nepateikiami trečiosioms šalims, tarptautinėms organizacijoms ar privatesiems subjektams, išskyrus perdavimą Interpolui 18 straipsnio 2 dalies b–m punktuose nurodyto automatinio tvarkymo tikslu. Asmens duomenų perdavimas Interpolui reglamentuojamas Reglamento (EB) Nr. 45/2001 9 straipsnio nuostatomis.
2. Asmens duomenys, prie kurių valstybė narė turėjo prieigą ETIAS centrinėje sistemoje arba dėl 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų tikslų, neperduodami ar nepateikiami jokioms trečiosioms šalims, tarptautinėms organizacijoms arba privatesiems subjektams, įsisteigusiems Sąjungoje ar už jos ribų. Šis draudimas taip pat taikomas, jei tie duomenys toliau tvarkomi nacionaliniu lygmeniu arba tarp valstybių narių.

56 straipsnis

Nacionalinės priežiūros institucijos vykdoma priežiūra

1. Priežiūros institucija arba institucijos, paskirtos pagal [Reglamento 2016/679] 51 straipsnį, užtikrina, kad ne rečiau kaip kas ketverius metus pagal atitinkamus tarptautinius audito standartus būtų atliekamas nacionalinių padalinių vykdytų duomenų tvarkymo operacijų auditas.
2. Valstybės narės užtikrina, kad jų priežiūros institucija turėtų pakankamai išteklių šiuo reglamentu jai patikėtiems uždaviniams atlikti.
3. Kiekviena valstybė narė teikia priežiūros institucijų prašomą informaciją, visų pirma informaciją apie veiklą, vykdytą pagal jų įsipareigojimus, nustatytus šiame reglamente. Kiekviena valstybė narė suteikia priežiūros institucijoms prieigos prie savo įrašų teisę ir leidžia joms bet kuriuo metu patekti į visas savo su ETIAS susijusias patalpas.

57 straipsnis

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno vykdoma priežiūra

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas užtikrina, kad ne rečiau kaip kas ketverius metus pagal atitinkamus tarptautinius audito standartus būtų atliekamas „eu-LISA“ ir ETIAS centrinio padalinio vykdomos asmens duomenų tvarkymo veiklos auditas. Tokio audito ataskaita siunčiama Europos Parlamentui, Tarybai, „eu-LISA“, Komisijai ir valstybėms narėms. „eu-LISA“ ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai suteikiama galimybė prieš priimant ataskaitas pateikti pastabas.

58 straipsnis

Nacionalinių priežiūros institucijų ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno bendradarbiavimas

1. Iškilus konkretiems klausimams, kuriems išspręsti reikia valstybių narių dalyvavimo, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas veikia glaudžiai bendradarbiaudamas su nacionalinėmis priežiūros institucijomis, visų pirma jeigu Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas arba nacionalinė priežiūros institucija nustato didelių valstybių narių praktikos neatitikimų arba galimo neteisėto duomenų perdavimo ETIAS ryšių kanalais atvejų, arba vienai ar kelioms nacionalinėms priežiūros institucijoms pateikus klausimų dėl šio reglamento įgyvendinimo ir aiškinimo.
2. 1 dalyje nurodytais atvejais Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas ir duomenų apsaugos priežiūros srityje kompetentingos nacionalinės priežiūros institucijos, neviršydami savo atitinkamos kompetencijos, prireikus gali keistis atitinkama informacija, padėti viena kitai atlikti auditą ir patikras, nagrinėti šio reglamento aiškinimo ar taikymo sunkumus, tirti nepriklausomos priežiūros vykdymo ar duomenų subjekto teisių įgyvendinimo problemas, rengti suderintus bendro problemų sprendimo pasiūlymus ir didinti informuotumą apie duomenų apsaugos teises.
3. Tuo tikslu priežiūros institucijos ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas ne rečiau kaip du kartus per metus rengia posėdžius valdyboje, įsteigtoje [Reglamentu (ES) 2016/679]. Šių posėdžių išlaidas apmoka valdyba, įsteigta [Reglamentu (ES) 2016/679]. Darbo tvarkos taisyklės priimamos per pirmąjį posėdį. Prireikus kartu susitariama dėl kitų darbo metodų.
4. Bendra veiklos ataskaita kas dvejus metus siunčiama Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai, Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai ir „eu-LISA“. Toje ataskaitoje yra kiekvienai valstybei narei skirtas skyrius, kurį parengia tos valstybės narės priežiūros institucija.

59 straipsnis

Įrašų saugojimas

1. „eu-LISA“ saugo įrašus apie visas ETIAS informacinėje sistemoje atliekamas duomenų tvarkymo operacijas. Šie įrašai rodo prieigos tikslą, kiekvienos operacijos datą ir laiką, automatiniam prašymų tvarkymui naudojamus duomenis, atliekant 18 straipsnyje nustatytą automatinį tvarkymą nustatytas atitiktis, duomenis, naudojamus tapatybei tikrinti ETIAS centrinėje sistemoje arba kitose informacinėse sistemose ir duomenų bazėse, 20 straipsnyje nurodyto tikrinimo proceso rezultatus ir jį atlikusių darbuotojų duomenis.
2. ETIAS centrinis padalinys saugo įrašus apie darbuotojus, tinkamai įgaliotus atlikti tapatybės patikrinimus.
3. Atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys ETIAS informacinėje sistemoje saugo įrašus apie visas duomenų tvarkymo operacijas, atliekamas vykdant 22 straipsnyje nustatytą vertinimą. Šiuose įrašuose nurodoma kiekvienos operacijos data ir laikas, paieškomis kitose informacinėse sistemose ir duomenų bazėse naudojami duomenys, su nustatyta atitiktimi susiję duomenys, rizikos vertinimą atlikusių darbuotojų duomenys ir sprendimo suteikti, atsisakyti suteikti, atšaukti arba panaikinti kelionės leidimą pagrindimas.

Be to, atsakingos valstybės narės ETIAS nacionalinis padalinys saugo įrašus apie darbuotojus, tinkamai įgaliotus įvesti ar gauti duomenis.

4. „eu-LISA“ saugo įrašus apie visas ETIAS informacinėje sistemoje atliekamas duomenų tvarkymo operacijas, susijusias su vežėjų prieiga prie sąsajos ir kompetentingų institucijų prieiga joms atliekant patikrinimus išorės sienos perėjimo punktuose, kaip nurodyta 39 ir 41 straipsniuose. Šiuose įrašuose nurodoma kiekvienos operacijos data ir laikas, paieškai naudojami duomenys, ETIAS centrinės sistemos perduodami duomenys ir vežėjo arba kompetentingos institucijos įgalioto darbuotojo, įvedančio ir gaunančio duomenis, vardas ir pavardė.

Be to, vežėjai ir kompetentingos institucijos saugo įrašus apie darbuotojus, tinkamai įgaliotus įvesti ir gauti duomenis.

5. Tokie įrašai gali būti naudojami tik duomenų tvarkymo priimtinumui stebėti siekiant apsaugoti duomenis ir užtikrinti jų saugumą ir vientisumą. Šie įrašai deramomis priemonėmis saugomi nuo neleistinos prieigos ir ištrinami praėjus vieniems metams nuo 47 straipsnyje nurodyto saugojimo laikotarpio pabaigos, jeigu jie nereikalingi jau prasidėjusioms stebėjimo procedūroms.

„eu-LISA“ ir ETIAS nacionaliniai padaliniai šiuos įrašus teikia Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnui ir atitinkamai kompetentingai priežiūros institucijai jiems paprašius.

60 straipsnis

Įrašų, protokolų ir dokumentų saugojimas, skirtas prašymams susipažinti su duomenimis teisėsaugos prieigos tikslais

1. „eu-LISA“ saugo įrašus apie visas ETIAS informacinėje sistemoje atliekamas duomenų tvarkymo operacijas, susijusias su centrinių prieigos punktų prieiga 1 straipsnio 2 dalyje nurodytais tikslais. Šiuose įrašuose nurodoma kiekvienos operacijos data ir laikas, paieškai naudojami duomenys, ETIAS centrinės sistemos perduodami duomenys ir centrinių prieigos punktų įgalioto darbuotojo, įvedančio ir gaunančio duomenis, vardas ir pavardė.
2. Be to, kiekviena valstybė narė ir Europolas saugo įrašus apie visas ETIAS informacinėje sistemoje atliekamas duomenų tvarkymo operacijas, kurios atliekamos dėl prašymų susipažinti su ETIAS centrinėje sistemoje laikomais duomenimis, arba prieigos prie jų 1 straipsnio 2 dalyje nurodytais tikslais. Įrašai apima visų duomenų tvarkymo operacijų protokolus ir dokumentus.
3. Įrašuose nurodoma:
 - (a) tikslus prašymo leisti susipažinti su ETIAS centrinėje sistemoje laikomais duomenimis ar suteikti prieigą prie jų tikslas, įskaitant atitinkamo teroristinio nusikaltimo arba kito sunkaus nusikaltimo pobūdį, o Europolo atveju – tikslus prašymo susipažinti su duomenimis tikslas;
 - (b) priimtas sprendimas dėl prašymo priimtumo;
 - (c) nacionalinis rinkmenos numeris;
 - (d) nacionalinio prieigos punkto ETIAS centrinei sistemai pateikto prašymo suteikti prieigą data ir tikslus laikas;

- (e) prireikus būtinybę taikyti 44 straipsnio 4 dalyje nurodytą skubos tvarką ir sprendimas dėl *ex post* tikrinimo;
 - (f) kokie duomenys arba duomenų rinkiniai, nurodyti 45 straipsnio 2 ir 3 dalyse, buvo naudojami susipažinimui su duomenimis;
 - (g) pagal nacionalines taisykles arba Reglamentą (ES) 2016/794 – paiešką atlikusio pareigūno ir atlikti paiešką arba teikti prašymą nurodžiusio pareigūno identifikavimo ženklas.
4. 1 ir 2 dalyse nurodyti įrašai naudojami tik siekiant patikrinti prašymo priimtinumą, stebėti duomenų tvarkymo teisėtumą ir užtikrinti duomenų vientisumą ir saugumą. 81 straipsnyje nurodytai stebėsenai ir vertinimui gali būti naudojami tik tokie įrašai, kuriuose nėra asmens duomenų. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas ir už duomenų tvarkymo teisėtumo, duomenų vientisumo ir saugumo stebėseną atsakingos kompetentingos priežiūros institucijos vykdydami savo pareigas ir pateikę prašymą gauna prieigą prie tų įrašų. Už prašymo priimtumo tikrinimą atsakinga institucija tuo tikslu taip pat turi prieigą prie šių įrašų. Kai tikslai nėra tokie, asmens duomenys, taip pat įrašai apie prašymus susipažinti su ETIAS centrinėje sistemoje laikomais duomenimis po vieno mėnesio ištrinami iš visų nacionalinių ir Europolo rinkmenų, nebent šie duomenys ir įrašai reikalingi vykstančiam konkrečiam ikiteisminiam tyrimui, dėl kurio jų yra paprašiusi valstybė narė arba Europolas.

XII SKYRIUS

Visuomenės informotumas

61 straipsnis

Plačiąjai visuomenei skirta informacija

ETIAS centrinė sistema teikia plačiąjai visuomenei visą svarbią informaciją, susijusią su kelionės leidimo prašymu, visų pirma:

- (a) kelionės leidimo prašymo teikimo kriterijus, sąlygas ir procedūras;
- (b) informaciją apie svetainę ir mobiliąją programėlę, skirtą mobiliam įrenginiui, kuriame ši programėlė gali būti paleista;
- (c) 27 straipsnyje nustatytus sprendimo dėl prašymo terminus;
- (d) kad apie sprendimus dėl prašymų turi būti pranešta prašytojui, kad tokiuose sprendimuose atitinkamais atvejais turi būti nurodytos juos pagrindžiančios atsisakymo priežastys ir kad prašytojai, kuriems buvo atsisakyta išduoti leidimą, turi teisę pateikti apeliacinį skundą, nurodant informaciją dėl apeliacinio skundo pateikimo procedūros, įskaitant kompetentingą teisinę instanciją bei apeliacinio skundo pateikimo terminus;
- (e) kad vien kelionės leidimo turėjimas savaime nesuteikia teisės atvykti ir kad kelionės leidimo turėtojų prie išorės sienų prašoma pateikti įrodymą, kad jie įvykdė atvykimo sąlygas, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2016/399 6 straipsnyje.

62 straipsnis
Informavimo kampanija

Komisija, bendradarbiaudama su ETIAS centriniu padaliniu ir valstybėmis narėmis, ETIAS veikimo pradžioje surengia informavimo kampaniją, kad informuotų trečiųjų šalių piliečius, kurie patenka į šio reglamento taikymo sritį, apie jiems taikomą kelionės leidimo reikalavimą, kad norėdami kirsti išorės sienas jie turi turėti galiojantį kelionės leidimą.

XIII SKYRIUS

Pareigos

63 straipsnis
„eu-LISA“ pareigos projektavimo ir kūrimo etapu

1. „eu-LISA“ savo techninėse stotyse vykdo ETIAS informacinės sistemos prieglobą ir užtikrina, kad šiame reglamente nustatytos funkcijos būtų vykdomos laikantis 3 dalyje nustatytų saugumo, prieinamumo, kokybės ir operatyvumo sąlygų.
2. Infrastruktūros sistemų, užtikrinančių viešos interneto svetainės, mobiliosios programėlės ir vežėjų sąsajos veikimą, priegloba vykdoma „eu-LISA“ techninėse stotyse arba Komisijos stotyse. Šios infrastruktūros sistemos geografiškai paskirstomos, kad užtikrintų, kad šiame reglamente nustatytos funkcijos būtų vykdomos laikantis 3 dalyje nustatytų saugumo, prieinamumo, kokybės ir operatyvumo sąlygų.
3. „eu-LISA“ atsako už ETIAS informacinės sistemos kūrimą ir už ETIAS centrinės sistemos ir informacinių sistemų, nurodytų 10 straipsnyje, sąveiką užtikrinančius kūrimo darbus.

„eu-LISA“, gavusi palankią Komisijos nuomonę ir valdybai patvirtinus, parengia sistemos, įskaitant jos ryšių infrastruktūrą, fizinės architektūros projektą, taip pat nustato technines specifikacijas ir jų plėtojimą, kiek tai susiję su centrine sistema, vienodomis sąsajomis. „eu-LISA“ taip pat įgyvendina visas pritaikymo prie AIS, SIS, EURODAC, ECRIS ar VIS priemonės, kurios yra būtinos sąveikai su ETIAS užtikrinti.

Įsigaliojus šiam reglamentui ir Komisijai priėmus 15 straipsnio 2 ir 4 dalyse, 16 straipsnio 4 dalyje, 28 straipsnio 5 dalyje, 39 straipsnio 3 dalyje, 40 straipsnio 2 dalyje ir 72 straipsnio 1 ir 4 dalyse nustatytas priemones „eu-LISA“ kuo greičiau sukuria ir įdiegia centrinę sistemą, vienodas nacionalines sąsajas ir ryšių infrastruktūrą.

Kūrimas apima techninių specifikacijų parengimą ir įgyvendinimą, bandymus ir bendrą projekto koordinavimą.

4. Projektavimo ir kūrimo etapu įsteigiama Projekto valdyba, kurią sudaro ne daugiau kaip 10 narių. Ją sudaro šeši „eu-LISA“ valdybos iš savo narių arba pakaitinių narių paskirti nariai, 80 straipsnyje nurodytos ETIAS ir AIS patariamiosios grupės pirmininkas, „eu-LISA“ atstovaujantis jos vykdomojo direktoriaus paskirtas narys, Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai atstovaujantis jos vykdomojo direktoriaus paskirtas narys ir vienas Komisijos paskirtas narys. „eu-LISA“ valdybos paskirti nariai renkami tik iš tų valstybių narių, kurios yra visapusiškai saistomos Sąjungos teisės teisėkūros priemonių, kuriomis reglamentuojamas visų „eu-LISA“ valdomų didelės apimties IT sistemų kūrimas, diegimas, veikimas ir naudojimas ir kurios dalyvaus sukurtoje ETIAS. Projekto valdyba susitinka kartą per mėnesį. Ji užtikrina tinkamą ETIAS projektavimo ir kūrimo etapo

valdymą. Projekto valdyba kiekvieną mėnesį teikia valdybai rašytines ataskaitas apie projekto pažangą. Ji neturi teisės priimti sprendimų ar jokių kitų įgaliojimų atstovauti valdybos nariams.

5. Valdyba nustato Projekto valdybos darbo tvarkos taisykles, kurias visų pirma sudaro taisyklės dėl:
 - (a) pirmininkavimo;
 - (b) posėdžių vietų;
 - (c) posėdžių rengimo;
 - (d) ekspertų dalyvavimo posėdžiuose;
 - (e) komunikavimo planų, kuriais užtikrinamas išsamus nedalyvaujančių Projekto valdybos narių informavimas.

Projekto valdybai vadovauja pirmininkaujanti valstybė narė, jeigu ji yra visapusiškai saistoma Sąjungos teisės teisėkūros priemonių, kuriomis reglamentuojamas visų „eu-LISA“ valdomų didelės apimties IT sistemų kūrimas, diegimas, veikimas ir naudojimas, arba jeigu šis reikalavimas neįvykdomas, valstybė narė, kuri pirmininkaus ateinantį laikotarpį ir kuri atitinka minėtą reikalavimą.

Visas Projekto valdybos narių patirtas kelionių ir pragyvenimo išlaidas atlygina Agentūra ir šiuo atveju *mutatis mutandis* taikomas „eu-LISA“ darbo tvarkos taisyklių 10 straipsnis. Projekto valdybos sekretoriato funkcijas vykdo „eu-LISA“.

80 straipsnyje nurodyta AIS ir ETIAS patariamoji grupė susitinka reguliariai, kol ETIAS pradės veikti. Po kiekvieno posėdžio ji atsiskaito Projekto valdybai. Ji teikia technines žinias, kad padėtų vykdyti Projekto valdybos uždavinius, ir stebi, koks yra valstybių narių pasirengimo lygis.

64 straipsnis *„eu-LISA“ pareigos pradėjus veikti ETIAS*

1. Pradėjus veikti ETIAS „eu-LISA“ atsako už centrinės sistemos ir vienodų nacionalinių sąsajų techninį valdymą. Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ji užtikrina, kad visada, remiantis sąnaudų ir naudos analize, būtų naudojamos geriausios turimos technologijos. „eu-LISA“ taip pat yra atsakinga už centrinės sistemos ir vienodų nacionalinių sąsajų ryšių infrastruktūros, viešos interneto svetainės ir mobiliųjų įrenginių mobiliosios programėlės, e. pašto paslaugos, saugios paskyros paslaugos, vežėjo sąsajos, saityno paslaugos ir programinės įrangos, užtikrinančios prašymų tvarkymą, nurodytų 6 straipsnyje, techninį valdymą.

ETIAS techninis valdymas apima visus uždavinius, reikalingus, kad ETIAS informacinė sistema veiktų visą parą be išėiginių pagal šį reglamentą, visų pirma pagal technines specifikacijas vykdant techninę priežiūrą ir darant techninius pakeitimus, būtinus siekiant užtikrinti pakankamą sistemos techninės kokybės lygį, visų pirma atsižvelgiant į laiką, kurio reikia, kad centrinė duomenų bazė pateiktų atsakymą į užklausą.

2. Nedarant poveikio Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų 17 straipsniui, visiems savo darbuotojams, kurie turi dirbti su ETIAS centrinėje sistemoje laikomais duomenimis,

„eu-LISA“ taiko profesinės paslapties arba kitas lygiavertes konfidencialumo įsipareigojimus reglamentuojančias taisykles. Ši pareiga tebetaikoma ir darbuotojams išėjus iš tarnybos ar darbo arba nutraukus savo veiklą.

3. „eu-LISA“ taip pat vykdo uždavinius, susijusius su mokymu ETIAS informacinės sistemos techninio naudojimo klausimais.

65 straipsnis

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros pareigos

1. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra atsako už:
 - (a) ETIAS centrinio padalinio sukūrimą ir veiklą;
 - (b) prašymų automatinį tvarkymą;
 - (c) patikros taisykles.
2. Prieš suteikiant teisę tvarkyti ETIAS centrinėje sistemoje įrašytus duomenis, prieigos prie ETIAS centrinės sistemos teisę turintiems ETIAS centrinio padalinio darbuotojams rengiami tinkami mokymai, susiję su duomenų saugumu ir duomenų apsaugos taisyklėmis, visų pirma su atitinkamomis pagrindinėmis teisėmis.

66 straipsnis

Valstybių narių pareigos

1. Kiekviena valstybė narė yra atsakinga už:
 - (a) prisijungimą prie vienodos nacionalinės sąsajos;
 - (b) ETIAS nacionalinių padalinių organizavimą, valdymą, veikimą ir priežiūrą, kad jie nagrinėtų kelionių leidimų prašymus, atmetus per automatinį tvarkymą, ir priimtų sprendimus dėl jų;
 - (c) centrinių prieigos punktų organizavimą ir jų sujungimą su vienoda nacionaline sąsaja teisėsaugos tikslais;
 - (d) valdymą ir priemones, kad tinkamai įgalioti kompetentingų nacionalinių institucijų darbuotojai turėtų prieigą prie ETIAS informacinės sistemos pagal šį reglamentą, ir už darbuotojų bei jų kvalifikacijos sąrašo sudarymą ir nuolatinį jo atnaujinimą;
 - (e) ETIAS nacionalinių padalinių sukūrimą ir veikimą.
2. Visos valstybės narės teikdamos užklausas ETIAS centrinei sistemai prie išorės sienų naudoja automatines priemones.
3. Prieš suteikiant teisę tvarkyti ETIAS centrinėje sistemoje įrašytus duomenis, prieigos prie ETIAS informacinės sistemos teisę turintiems ETIAS nacionalinio padalinio darbuotojams rengiami tinkami mokymai, susiję su duomenų saugumu ir duomenų apsaugos taisyklėmis, visų pirma su atitinkamomis pagrindinėmis teisėmis.

67 straipsnis
Europolo pareigos

1. Europolas užtikrina 18 straipsnio 2 dalies j punkte ir 4 dalyje nurodytų užklausų tvarkymą ir atitinkamai pritaiko savo informacinę sistemą.
2. Europolas yra atsakingas už ETIAS stebėjimo sąrašo sudarymą pagal 29 straipsnį.
3. Europolas, gavęs prašymą dėl susipažinimo su duomenimis pagal 26 straipsnį, yra atsakingas už nuomonės teikimą.

XIV SKYRIUS

Kitų Sąjungos teisės aktų pakeitimai

68 straipsnis
Reglamento (ES) 515/2014 pakeitimai

Reglamentas (ES) 515/2014 iš dalies keičiamas taip:

6 straipsnyje įterpiama ši 3a dalis:

„3a. Kūrimo etapu, be bazinės sumos, valstybės narės gauna papildomą 96,5 mln. EUR sumą, kurią visą skiria ETIAS, kad užtikrintų greitą ir veiksmingą kūrimą pagal ETIAS centrinės sistemos diegimo planus, kaip numatyta [Reglamente dėl Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (ETIAS) sukūrimo].“

69 straipsnis
Reglamento (ES) 2016/399 pakeitimai

Reglamentas (ES) 2016/399 iš dalies keičiamas taip:

1. 6 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) jie turi galiojančią vizą, jei to reikalaujama pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 539/2001, arba galiojančią kelionės leidimą, jei to reikalaujama pagal [Reglamentą, kuriuo sukuriamas ES kelionių informacijos ir leidimų sistema], išskyrus atvejus, kai jie turi galiojančią leidimą gyventi arba galiojančią ilgalaikę vizą;“

2. 8 straipsnio 3 dalis iš dalies keičiama taip:

a) a punkto i papunktis pakeičiamas taip:

„i) patikrinimą, ar trečiosios šalies pilietis turi galiojančią dokumentą, kuris yra tinkamas kirsti sieną, ir, kai taikoma, kartu su dokumentu yra reikalinga viza, kelionės leidimas ar leidimas gyventi.“

b) įterpiamas šis bb punktas:

„bb) jeigu trečiosios šalies pilietis turi 6 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą kelionės leidimą, kai atliekami nuodugnūs patikrinimai atvykstant taip pat tikrinamas kelionės leidimo autentiškumas, galiojimas bei statusas ir prireikus kelionės leidimo turėtojo tapatybę pateikiant užklausą ETIAS pagal [Reglamento, kuriuo sukurama ES kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS)] 41 straipsnį.“

3. V priedo B dalyje, kurioje nurodomos atsisakymo priežastys, punktas C pakeičiamas taip:

„C) neturi galiojančios vizos, kelionės leidimo arba leidimo gyventi.“

70 straipsnis
Reglamento (ES) 2016/794 pakeitimai

Reglamentas (ES) 2016/794 iš dalies keičiamas taip:

1. 1) 4 straipsnio 1 dalis papildoma šiuo n punktu:

„n) rengia, valdo ir atnaujiną [Reglamento, kuriuo sukurama ES kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS)] 29 straipsnyje nurodytą ETIAS stebėjimo sąrašą, pagal 18 straipsnio 2 dalies a punktą.“

2. 21 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„21 straipsnis

Eurojusto, OLAF ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros prieiga prie Europolo laikomos informacijos tik ETIAS tikslu“

b) įterpiama ši 1a dalis:

„Europolas imasi visų tinkamų priemonių, kad sudarytų sąlygas Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai pagal jos įgaliojimus ir reglamento [Reglamentas, kuriuo sukurama Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS)] tikslais, remiantis sistema „yra atitiktis / nėra atitikties“, netiesiogiai gauti prieigą prie informacijos, teikiamos 18 straipsnio 2 dalies a punkto tikslais, nedarant poveikio jokiems apribojimams, kuriuos nurodė valstybė narė, Sąjungos įstaiga, trečioji šalis arba tarptautinė organizacija, teikianti atitinkamą informaciją pagal 19 straipsnio 2 dalį.

Atitikties atveju Europolas pradeda procedūrą, pagal kurią atitikties paieškos užklausą atitinkanti informacija gali būti dalijamasi, vadovaujantis informacijos Europolui teikėjo sprendimu, ir tik tiek, kiek paieškos užklausą atitinkantys duomenys yra būtini, kad Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra galėtų vykdyti su ETIAS susijusius uždavinius.

Atitinkamai taikomos šio straipsnio 2–7 dalys.“

71 straipsnis
Reglamento (ES) 2016/1624 pakeitimai

Reglamentas (ES) 2016/1624 iš dalies keičiamas taip:

1. 8 straipsnio 1 dalyje įterpiamas šis qq punktas:

„qq) vykdo Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros pavestus uždavinius ir pareigas, nurodytas [Reglamente, kuriuo sukuriama ES kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS)] ir užtikrina ETIAS centrinio padalinio sukūrimą ir valdymą pagal [Reglamento, kuriuo sukuriama ES kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS)] 7 straipsnį.“

2. II skyrius papildomas 5 skirsniu:

„5 skirsnis

ETIAS

33a straipsnis

ETIAS centrinio padalinio sukūrimas

1. Sukuriamas ETIAS centrinis padalinys.
2. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra užtikrina ETIAS centrinio padalinio sukūrimą ir valdymą pagal [Reglamento, kuriuo sukuriama ES kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS)] 7 straipsnį.“

XV SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

72 straipsnis

Pereinamasis laikotarpis ir pereinamojo laikotarpio priemonės

1. Šešis mėnesius nuo ETIAS veikimo pradžios naudotis ETIAS neprivaloma, o reikalavimas turėti galiojantį kelionės leidimą netaikomas. Komisija gali priimti deleguotuosius aktus pagal 78 straipsnį, kad tą laikotarpį pratęstų daugiausia dar šešiams mėnesiams.
2. Per šį šešių mėnesių laikotarpį sienos apsaugos pareigūnai informuoja išorės sienas kertančius trečiųjų šalių piliečius, kuriems taikomas kelionės leidimo reikalavimas, apie reikalavimą turėti galiojantį kelionės leidimą, kai pasibaigs šešių mėnesių laikotarpis. Šiuo tikslu sienos apsaugos pareigūnai šios kategorijos keliautojams dalina bendrą atmintinę.
3. Bendrą atmintinę parengia ir sukuria Komisija. Laikantis 79 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros priimamas įgyvendinimo aktas, į kurį įtraukiama bent 61 straipsnyje nurodyta informacija. Atmintinė turi būti aiški ir paprasta, parengta kalba, kurią atitinkamas asmuo supranta arba kurią, kaip galima pagrįstai manyti, supranta.
4. Pasibaigus 1 dalyje nurodytam laikotarpiui gali būti nustatytas lengvatinis laikotarpis. Per šį laikotarpį taikomas reikalavimas turėti galiojantį kelionės leidimą. Per lengvatinį laikotarpį sienos apsaugos pareigūnai išimties tvarka leidžia kelionės leidimo neturintiems trečiųjų šalių piliečiams, kuriems taikomas kelionės leidimo reikalavimas, kirsti išorės sienas, kai jie atitinka kitas Reglamento (ES) 2016/399 6 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas, jeigu jie kerta valstybių narių išorės sienas pirmą kartą po šio straipsnio 1 dalyje nurodyto laikotarpio pabaigos. Sienos apsaugos pareigūnai praneša trečiųjų šalių piliečiams, kuriems taikomas kelionės leidimo reikalavimas, apie reikalavimą turėti galiojantį kelionės leidimą pagal Reglamento (ES) 2016/399 6 straipsnio 1 dalies b punktą.

5. Komisija priima deleguotuosius aktus dėl 4 dalyje nurodyto lengvatinio laikotarpio trukmės. Šis laikotarpis negali viršyti dvylika mėnesių nuo 1 dalyje apibūdinto laikotarpio pabaigos.

73 straipsnis

Duomenų naudojimas ataskaitoms ir statistikai

1. Tinkamai įgalioti valstybių narių kompetentingų institucijų, Komisijos, „eu-LISA“ ir ETIAS centrinio padalinio darbuotojai tik ataskaitų teikimo ir statistikos tikslais, nematydami atskirų asmenų tapatybės, turi prieigą, kad susipažintų su toliau nurodytais duomenimis:
 - (a) informacija apie statusą;
 - (b) prašytojo pilietybės, lytis ir gimimo data;
 - (c) gyvenamosios vietos šalis;
 - (d) išsilavinimas;
 - (e) dabartinė profesinė veikla (sritis), pareigų pavadinimas;
 - (f) kelionės dokumento rūšis ir dokumentą išdavusios šalies trijų raidžių kodas;
 - (g) kelionės leidimo rūšis ir, riboto teritorinio galiojimo kelionės leidimų atveju, nuoroda į valstybę (-es) narę (-es), suteikiančią riboto teritorinio galiojimo kelionės leidimą;
 - (h) kelionės leidimo galiojimo laikotarpį;
 - (i) atsisakymo išduoti kelionės leidimą, jo atšaukimo arba panaikinimo priežastys.
2. Atsižvelgdama į 1 dalį „eu-LISA“ sukuria ir įdiegia centrinę saugyklą, kurios prieglobą vykdo ir kurioje laikomi 1 dalyje nurodyti duomenys, iš kurių neturėtų būti įmanoma nustatyti atskirų asmenų tapatybės, ir kurioje 1 dalyje nurodytos institucijos galėtų gauti individualiems poreikiams pritaikytas ataskaitas ir statistinius duomenis, kad pagerėtų neteisėtos migracijos, saugumo rizikos ir rizikos sveikatai vertinimas, padidėtų patikrinimų kertant sienas veiksmingumas, būtų teikiama pagalba ETIAS centriniam padaliniui tvarkyti kelionės leidimų prašymus ir būtų teikiami įrodymai, kuriais būtų grindžiamas Sąjungos migracijos politikos formavimas. Saugykloje taip pat laikoma kasdienė statistinė informacija, susijusi su 4 dalyje nurodytais duomenimis. Prieiga prie centrinės saugyklos suteikiama naudojant saugią prieigą per S-TESTA ir užtikrinant prieigos ir konkrečių naudotojų profilių kontrolę tik ataskaitų teikimo ir statistinių duomenų rinkimo tikslais.

Vadovaujantis 79 straipsnio 2 dalyje nurodyta nagrinėjimo procedūra, priimamos išsamios centrinės saugyklos veikimo taisyklės ir saugyklai taikytinos duomenų apsaugos ir saugumo taisyklės.
3. „eu-LISA“ nustatytos procedūros, kurių paskirtis – stebėti 81 straipsnio 1 dalyje nurodytą ETIAS informacinės sistemos kūrimą ir veikimą, apima galimybę reguliariai rengti statistinius duomenis, kad būtų užtikrinta stebėseną.
4. Kiekvieną ketvirtį „eu-LISA“ skelbia statistinius duomenis apie ETIAS informacinę sistemą, kuriuose visų pirma rodomas prašytojų, kuriems buvo atsisakyta išduoti kelionės

leidimą, skaičius ir pilietybę, įskaitant atsisakymo išduoti leidimą priežastis, taip pat trečiųjų šalių piliečių, kurių kelionės leidimai buvo panaikinti arba atšaukti, skaičius ir pilietybės.

5. Kiekvienų metų pabaigoje statistiniai duomenys įtraukiami į tų metų ketvirčių statistinių duomenų suvestinę.
6. Komisijos prašymu „eu-LISA“ teikia jai statistinius duomenis, susijusius su konkrečiais šio reglamento įgyvendinimo aspektais, taip pat 3 dalyje nurodytus statistinius duomenis.

74 straipsnis Išlaidos

Išlaidos, patirtos dėl ETIAS informacinės sistemos kūrimo, esamos nacionalinės sienų infrastruktūros integravimo ir prijungimo prie vienodos nacionalinės sąsajos, taip pat vienodos nacionalinės sąsajos prieglobos, ETIAS centrinio padalinio ir nacionalinių padalinių kūrimo ir ETIAS veikimo išlaidos apmokamos iš Sąjungos bendrojo biudžeto.

Tinkamomis nėra laikomos išlaidos, susijusios su:

- (a) valstybių narių projekto valdymo biuru (posėdžiai, komandiruotės, biurai);
- (b) nacionalinių sistemų priegloba (plotas, įgyvendinimas, elektra, aušinimas);
- (c) nacionalinių sistemų veikimu (operatoriai ir paramos sutartys);
- (d) dabartinių patikrinimų kertant sieną pritaikymu;
- (e) nacionalinių ryšių tinklų projektavimu, kūrimu, diegimu, veikimu ir technine priežiūra.

75 straipsnis Pajamos

ETIAS gaunamos pajamos yra išorės asiguotosios įplaukos pagal Reglamento (ES, EURATOMAS) Nr. 966/2012 21 straipsnio 4 dalį.

76 straipsnis Pranešimai

1. Valstybės narės informuoja Komisiją apie instituciją, kuri laikoma duomenų valdytoju, nurodytu 50 straipsnyje.
2. ETIAS centrinis padalinys ir valstybės narės praneša „eu-LISA“ apie 11 straipsnyje nurodytas kompetentingas institucijas, kurios turi prieigą prie ETIAS informacinės sistemos.

Per tris mėnesius nuo ETIAS veikimo pradžios pagal 77 straipsnį *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* skelbiamas šių institucijų suvestinis sąrašas. Jeigu sąrašė daroma pakeitimų, „eu-LISA“ kartą per metus skelbia atnaujintą suvestinį sąrašą.

3. Valstybės narės praneša Komisijai apie savo 43 straipsnyje nurodytas paskirtąsias institucijas ir nedelsdamos praneša apie visus pakeitimus, susijusius su tokiomis institucijomis.
4. „eu-LISA“ praneša Komisijai apie sėkmingai atliktą bandymą, nurodytą 77 straipsnio 1 dalies b punkte.
5. Komisija supažindina valstybės nares ir visuomenę su pagal 1 dalį pranešta informacija, skelbdama ją nuolat atnaujinamoje viešojo svetainėje.

*77 straipsnis
Veikimo pradžia*

1. Komisija nustato datą, nuo kurios ETIAS turi pradėti veikti, po to, kai įvykdomos šios sąlygos:
 - (a) priimtos 15 straipsnio 3 ir 4 dalyse, 16 straipsnio 4 dalyje, 28 straipsnio 3 dalyje, 39 straipsnio 3 dalyje, 40 straipsnio 2 dalyje, 72 straipsnio 1 ir 5 dalyse ir 73 straipsnio 2 dalyje nurodytos priemonės;
 - (b) „eu-LISA“ pranešė, kad išsamus ETIAS bandymas užbaigtas sėkmingai;
 - (c) „eu-LISA“ ir ETIAS centrinis padalinys patvirtino techninius ir teisinius susitarimus rinkti ir į ETIAS centrinę sistemą perduoti 15 straipsnyje nurodytus duomenis ir pranešė apie juos Komisijai;
 - (d) valstybės narės ir ETIAS centrinis padalinys pranešė Komisijai įvairių 76 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytų institucijų duomenis.
2. 1 dalies b punkte nurodytą ETIAS bandymą atlieka „eu-LISA“ bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir ETIAS centriniu padaliniu.
3. Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie bandymo, atlikto pagal 1 dalies b punktą, rezultatus.
4. 1 dalyje nurodytas Komisijos sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
5. Valstybės narės ir ETIAS nacionalinis padalinys pradeda naudoti ETIAS nuo tos dienos, kurią Komisija nustato pagal 1 dalį.

*78 straipsnis
Įgaliojimų delegavimas*

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 15 straipsnio 3 ir 4 dalyse, 16 straipsnio 4 dalyje, 28 straipsnio 3 dalyje ir 72 straipsnio 1 ir 5 dalyse nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo [šio reglamento įsigaliojimo dienos].
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 15 straipsnio 3 ir 4 dalyse, 16 straipsnio 4 dalyje, 28 straipsnio 3 dalyje, 72 straipsnio 1 ir 5 dalyse nurodytus

deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jam nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Pagal 15 straipsnio 2 ir 4 dalis, 16 straipsnio 4 dalį ir 28 straipsnio 3 dalį bei 72 straipsnio 1 ir 4 dalis priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per [du mėnesius] nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas [dviem mėnesiais].

79 straipsnis *Komiteto procedūra*

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

80 straipsnis *Patariamoji grupė*

Į „eu-LISA“ AIS patariamąsios grupės pareigas įtraukiama ETIAS. Ši AIS ir ETIAS patariamoji grupė teikia „eu-LISA“ praktines žinias, susijusias su ETIAS, kurios yra ypač svarbios rengiant metinę darbo programą ir metinę veiklos ataskaitą.

81 straipsnis *Stebėseną ir vertinimą*

1. „eu-LISA“ užtikrina, kad būtų nustatytos procedūros ETIAS informacinės sistemos kūrimui, atsižvelgiant į planavimo uždavinius ir išlaidas, stebėti ir ETIAS sistemos veikimui stebėti pagal siekiamus techninių rezultatų, sąnaudų veiksmingumo, saugumo ir paslaugų kokybės rodiklius.
2. Praėjus [šešioms mėnesiams nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos – Leidinių biurui, nurodyti faktinę įsigaliojimo datą] ir po to kas šešis mėnesius per ETIAS informacinės sistemos kūrimo etapą „eu-LISA“ teikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie pažangą kuriant centrinę sistemą, vienodas sąsajas ir centrinės sistemos ir vienodų sąsajų ryšių infrastruktūrą. Pasibaigus kūrimo etapui, Europos Parlamentui ir Tarybai teikiama ataskaita, kurioje išsamiai paaiškinama, kaip buvo įgyvendinti, visų pirma, su planavimu ir išlaidomis susiję uždaviniai, taip pat pagrindžiami bet kokie nukrypimai.
3. Techninės priežiūros tikslais „eu-LISA“ turi prieigą prie būtinos informacijos, susijusios su ETIAS informacinės sistemos atliekamomis duomenų tvarkymo operacijomis.

4. „eu-LISA“ teikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai ETIAS techninio veikimo, įskaitant jos saugumą, ataskaitą pirmą kartą praėjus dvejiems metams nuo ETIAS informacinės sistemos veikimo pradžios ir vėliau kas dvejus metus.
5. Praėjus trejiems metams nuo ETIAS veikimo pradžios ir vėliau kas ketverius metus Komisija vertina ETIAS ir teikia būtinas rekomendacijas Europos Parlamentui ir Tarybai. Į šį vertinimą įtraukiama:
 - (a) ETIAS pasiekti rezultatai atsižvelgiant į jos tikslus, įgaliojimus ir uždavinius;
 - (b) ETIAS veiklos rezultatų ir darbo praktikos poveikis, efektyvumas ir veiksmingumas jos tikslų, įgaliojimų ir uždavinių atžvilgiu;
 - (c) rizikai vertinti naudojamo automatinio prašymų tvarkymo įrenginio taisyklės;
 - (d) galimas poreikis keisti ETIAS centrinio padalinio įgaliojimus;
 - (e) tokio pakeitimo finansinės pasekmės;
 - (f) poveikis pagrindinėms teisėms.

Komisija vertinimo ataskaitą perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Valstybės narės ir Europolas „eu-LISA“, ETIAS centriniam padaliniui ir Komisijai teikia informaciją, reikalingą 4 ir 5 dalyse nurodytoms ataskaitoms parengti. Ši informacija neturi trikdyti darbo metodų ar apimti informacijos, atskleidžiančios paskirtųjų institucijų šaltinius, darbuotojus arba tyrimus.
7. „eu-LISA“ ir ETIAS centrinis padalinys pateikia Komisijai informaciją, reikalingą šio straipsnio 5 dalyje nurodytiems vertinimams parengti.
8. Kiekviena valstybė narė ir Europolas, atsižvelgdami į nacionalinės teisės nuostatas dėl neskelbtinos informacijos viešinimo, parengia metines ataskaitas apie prieigos prie ETIAS centrinėje sistemoje laikomų duomenų veiksmingumą teisėsaugos tikslais, kuriose pateikiama informacija ir statistiniai duomenys apie:
 - (a) tikslų susipažinimo su duomenimis tikslą, įskaitant teroristinio arba kito sunkaus nusikaltimo rūšį,
 - (b) pagrįstas priežastis, kuriomis pagrindžiamas įtarimas, kad įtariamajam, nusikaltimo vykdytojui arba aukai taikomas šis reglamentas;
 - (c) prašymų suteikti prieigą prie ETIAS centrinės sistemos teisėsaugos tikslais skaičių;
 - (d) sėkmingo tapatybės nustatymo atvejų skaičių ir pobūdį;
 - (e) skubos tvarkos išimtiniais atvejais būtinybę ir taikymą, įskaitant atvejus, kai skubos pagrįstumo centrinis prieigos punktas *per ex post* patikrinimą nepripažino.

Valstybių narių ir Europolo metinės ataskaitos perduodamos Komisijai ne vėliau kaip kitų metų birželio 30 d.

82 straipsnis
Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas